

Internationellt bistånd

Förslag till statens budget för 2020

Internationellt bistånd

Innehållsförteckning

Tabellförteckning	4
Diagramförteckning	6
1 Förslag till riksdagsbeslut	7
2 Utgiftsområde 7 Internationellt bistånd	9
2.1 Omfattning	9
2.2 Utgiftsutveckling	12
2.3 Mål	13
2.4 Resultatredovisning	13
2.4.1 Resultatindikatorer och andra bedömningsgrunder	14
2.4.2 Resultat	15
2.4.3 Analys och slutsatser	46
2.5 Den årliga revisionens iakttagelser	49
2.6 Politikens inriktning	49
2.7 Beskrivning av indikativ fördelning på verksamheter	56
2.8 Budgetförslag	58
2.8.1 1:1 Biståndsverksamhet	58
2.8.2 1:2 Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete	61
2.8.3 1:3 Nordiska Afrikainstitutet	62
2.8.4 1:4 Folke Bernadotteakademin	63
2.8.5 1:5 Riksrevisionen: Internationellt utvecklingssamarbete ...	64
2.8.6 1:6 Utvärdering av internationellt bistånd	65

Tabellförteckning

Tabell 1.1	Anslagsbelopp.....	8
Tabell 1.2	Beställningsbemyndiganden.....	8
Tabell 2.1	Härledning av utgiftsområde 7 Internationellt bistånd.....	12
Tabell 2.2	Utgiftsutveckling inom utgiftsområde 7 Internationellt bistånd.....	12
Tabell 2.3	Härledning av ramnivån 2020-2022 Utgiftsområde 7 Internationellt bistånd	13
Tabell 2.4	Ramnivå 2020 realekonomiskt fördelad. Utgiftsområde 7 Internationellt bistånd.....	13
Tabell 2.5	Kostnader för mottagandet av asylsökande och skyddsbehövande rapporterat till DAC.....	15
Tabell 2.6	Utfall anslag 1:1 Biståndsverksamhet genom Sida 2016–2018.....	16
Tabell 2.7	Utfall anslag 1:1 Biståndsverksamhet genom UD m.fl. 2016–2018....	17
Tabell 2.8	Områdesmässig fördelning av Sveriges bilaterala bistånd 2013–2018.18	
Tabell 2.9	Områdesmässig fördelning av Sveriges bilaterala bistånd enligt policymarkörer ¹	18
Tabell 2.10	Bidrag från Utgiftsområde 7 till multilaterala organisationer och utvecklingsbanker 2018: 15 största mottagare av kärnstöd ¹	19
Tabell 2.11	Demokrati och mänskliga rättigheter: Indikatorer från multilaterala organisationer, utvecklingsbanker och EU	23
Tabell 2.12	Jämställdhet: Indikatorer från multilaterala organisationer, utvecklingsbanker och EU	26
Tabell 2.13	Miljö, klimat och naturresurser: Indikatorer från multilaterala organisationer, utvecklingsbanker och EU	29
Tabell 2.14	Fred och säkerhet: Indikatorer från multilaterala organisationer och EU.....	31
Tabell 2.15	Ekonomisk utveckling: Indikatorer från multilaterala organisationer, utvecklingsbanker och EU	34
Tabell 2.16	Hälsa: Indikatorer från multilaterala organisationer, utvecklingsbanker och EU	39
Tabell 2.17	Utbildning: Indikatorer från multilaterala organisationer, utvecklingsbanker och EU	43
Tabell 2.18	Humanitärt bistånd: Indikatorer från multilaterala organisationer och EU.....	45
Tabell 2.19	1:1 Biståndsverksamhet: Utvecklingssamarbete genom Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete.....	56
Tabell 2.20	Biståndsverksamhet: Utvecklingssamarbete genom UD m.fl.	57
Tabell 2.21	De 10 största kärnstöden till multilaterala organisationer.....	57
Tabell 2.22	Anslagsutveckling 1:1 Biståndsverksamhet	58
Tabell 2.23	Beställningsbemyndigande för anslaget 1:1 Biståndsverksamhet	59
Tabell 2.24	Härledning av anslagsnivån 2020–2022 för 1:1 Biståndsverksamhet ..	61
Tabell 2.25	Anslagsutveckling 1:2 Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete.....	61

Tabell 2.26	Uppdragsverksamhet	61
Tabell 2.27	Härledning av anslagsnivån 2020–2022 för 1:2 Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete	62
Tabell 2.28	Anslagsutveckling 1:3 Nordiska Afrikainstitutet	62
Tabell 2.29	Härledning av anslagsnivån 2020–2022 för 1:3 Nordiska Afrikainstitutet	63
Tabell 2.30	Anslagsutveckling 1:4 Folke Bernadotteakademin	63
Tabell 2.31	Uppdragsverksamhet	63
Tabell 2.32	Härledning av anslagsnivån 2020–2022 för 1:4 Folke Bernadotteakademin	63
Tabell 2.33	Anslagsutveckling 1:5 Riksrevisionen: Internationellt utvecklingssamarbete	64
Tabell 2.34	Härledning av anslagsnivån 2020–2022 för 1:5 Riksrevisionen: Internationellt utvecklingssamarbete.....	64
Tabell 2.35	Anslagsutveckling 1:6 Utvärdering av internationellt bistånd	65
Tabell 2.36	Härledning av anslagsnivån 2020–2022 för 1:6 Utvärdering av internationellt bistånd.....	65

Diagramförteckning

Diagram 2.1	Bistånd genom Sida respektive UD m.fl. samt förvaltningsanslag för Sida och UD.....	16
Diagram 2.2	Demokrati, mänskliga rättigheter och rättsstatens principer: Programgenomförande.....	20
Diagram 2.3	Demokrati, mänskliga rättigheter och rättsstatens principer: Utveckling mot förväntade strategimål.....	20
Diagram 2.4	Jämställdhet: Programgenomförande.....	23
Diagram 2.5	Jämställdhet: Utveckling mot förväntat strategimål	24
Diagram 2.6	Miljö, klimat och naturresurser: Programgenomförande.....	26
Diagram 2.7	Miljö, klimat och naturresurser: Utveckling mot förväntat strategimål	26
Diagram 2.8	Fred och säkerhet: Programgenomförande.....	29
Diagram 2.9	Fred och säkerhet: Utveckling mot förväntade strategimål.....	29
Diagram 2.10	Ekonomisk utveckling: Programgenomförande.....	31
Diagram 2.11	Ekonomisk utveckling: Utveckling mot förväntat strategimål	32
Diagram 2.12	Hälsa: Programgenomförande	36
Diagram 2.13	Hälsa: Utveckling mot förväntat strategimål.....	36
Diagram 2.14	Utbildning och forskning: Programgenomförande.....	40
Diagram 2.15	Utbildning och forskning: Utveckling mot förväntat strategimål	40

1 Förslag till riksdagsbeslut

Regeringens förslag:

1. Riksdagen fastställer biståndsramen för 2020 till 1 procent av vid budgeteringstillfället beräknad bruttonationalinkomst (BNI) för 2020 beräknat enligt EU-förordningen för nationalräkenskaperna ENS 2010 (avsnitt 2.1).
2. Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2020 ställa ut statliga garantier för biståndsverksamhet som inklusive tidigare utfärdade garantier uppgår till högst 15 000 000 000 kronor (avsnitt 2.8.1).
3. Riksdagen bemyndigar regeringen att för anslaget 1:1 *Biståndsverksamhet* besluta om att Sverige medverkar i kapitalhöjningen i Afrikanska utvecklingsbanken (AfDB), som innebär att Sverige under 2020–2027 ska betala in högst 1 736 000 000 kronor till AfDB (avsnitt 2.8.1).
4. Riksdagen bemyndigar regeringen att ställa ut statliga garantier till Afrikanska utvecklingsbanken (AfDB) som inklusive tidigare utfärdade garantier uppgår till högst 2 913 000 000 Units of Account (UA) (avsnitt 2.8.1).
5. Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2020 för anslaget 1:1 *Biståndsverksamhet* besluta om kapitaltillskott på högst 800 000 000 kronor till Swedfund International AB (avsnitt 2.8.1).
6. Riksdagen anvisar ramanslagen för budgetåret 2020 under utgiftsområde 7 Internationellt bistånd, när det gäller anslag som står till regeringens disposition, enligt tabell 1.1.
7. Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2020 besluta om bidrag som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst de belopp och inom de tidsperioder som anges i tabell 1.2.

Riksrevisionens förslag

Riksdagen anvisar ett ramanslag för budgetåret 2020 under utgiftsområde 7 Internationellt bistånd för Riksrevisionen enligt tabell 1.1.

Tabell 1.1 Anslagsbelopp

Tusental kronor

Anslag		
1:1	Biståndsverksamhet	44 283 158
1:2	Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete (Sida)	1 491 976
1:3	Nordiska Afrikainstitutet	16 532
1:4	Folke Bernadotteakademin	127 311
1:5	Riksrevisionen: Internationellt utvecklingssamarbete	50 000
1:6	Utvärdering av internationellt bistånd	20 176
Summa		45 989 153

Tabell 1.2 Beställningsbemyndiganden

Tusental kronor

Anslag		Beställnings- bemyndigande	Tidsperiod
1:1	Biståndsverksamhet	99 000 000	2021–2034
Summa beställningsbemyndiganden under utgiftsområdet		99 000 000	

2 Utgiftsområde 7 Internationellt bistånd

2.1 Omfattning

Under utgiftsområdet Internationellt bistånd finns sex anslag: biståndsverksamhet, förvaltningsanslagen för Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete (Sida), Nordiska Afrikainstitutet (NAI), Folke Bernadotteakademin (FBA), Riksrevisionens anslag för internationellt utvecklingssamarbete samt anslaget för utvärdering av internationellt bistånd. De delar som inte finansieras från biståndsramen är förvaltningskostnader för samarbete inom Östersjöregionen som inte klassificeras som bistånd.

Ramen för utgiftsområdet

Regeringens förslag: Riksdagen fastställer biståndsramen för 2020 till 1 procent av vid budgeteringstillfället beräknad bruttonationalinkomst (BNI) för 2020 beräknat enligt EU-förordningen för nationalräkenskaperna ENS 2010.

Skälen för regeringens förslag: Regeringen föreslår att biståndsramen för 2020 uppgår till 52,1 miljarder kronor, vilket motsvarar 1 procent av beräknad BNI enligt EU-förordningen för nationalräkenskaperna ENS 2010. I biståndsramen ingår ODA-fähiga kostnader, dvs. kostnader som klassificeras som bistånd (Official Development Assistance, ODA) i enlighet med den definition som används av biståndskommittén vid Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling (OECD/DAC). Majoriteten av kostnaderna återfinns under

anslag inom utgiftsområde 7 Internationellt bistånd.

Det föreslagna beloppet för utgiftsområde 7 Internationellt bistånd uppgår till 46,0 miljarder kronor. I utgiftsområde 7 ingår 5,0 miljoner kronor som avser förvaltningsutgifter för samarbete inom Östersjöregionen som inte klassificeras som bistånd. Dessa kostnader ingår inte i biståndsramen.

I biståndsramen ingår kostnader från andra delar av statens budget som kan klassificeras som bistånd. Kostnaderna uppgår till 6,1 miljarder kronor 2020 och är en minskning med 0,1 miljarder kronor jämfört med föregående år. Som andel av biståndsramen uppgår kostnaderna inom andra utgiftsområden till 11,8 procent 2020, jämfört med 12,3 procent 2019 (inklusive propositionen Vårändringsbudget för 2019 och förslag till propositionen Höständringsbudget för 2019).

Kostnader inom andra utgiftsområden under utgiftsområdet

Kostnader för mottagande av asylsökande och skyddsbehövande

Kostnader för mottagande av asylsökande och skyddsbehövande från låg- och medelinkomstländer under deras första år i Sverige ingår i den svenska biståndsramen. I OECD/DAC:s riktlinjer anges att kostnaderna räknas som bistånd på humanitära grunder och för att spegla ett gemensamt ansvarstagande med låg- och medelinkomstländer, vilka är värdar för de flesta av världens flyktingar.

För att säkerställa transparens och bättre planeringsförutsättningar för biståndet har regeringen tidigare aviserat, bl.a. i en skrivelse till riksdagen (skr. 2016/17:64), en översyn av modellen för beräkning av kostnader för asylmottagande inom biståndet. En ny modell har tagits fram. Utgångspunkt för framtagandet av ny modell har varit att tillämpa OECD/DAC:s förtydligade direktiv för kostnader för mottagande av asylsökande och skyddsbehövande från låg- och medelinkomstländer, som beslutades vid DAC:s högnivåmöte i oktober 2017. Andra utgångspunkter för framtagandet av en ny modell har varit transparens, förutsägbarhet och långsiktighet. I den nya modellen ingår kostnader inom dels utgiftsområde 8 Migration, dels utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv.

Nedan följer en redovisning av modellen för beräkning av kostnader för mottagande av asylsökande och skyddsbehövande inom biståndsramen som tillämpas för 2019 och som regeringen avser tillämpa framgent. Inom utgiftsområde 8 Migration beräknas kostnaderna som ingår i biståndsramen på följande sätt:

- En prognos görs över antalet personer från låg- och medelinkomstländer, som kommer ha befunnit sig mindre än 12 månader i Migrationsverkets mottagandesystem och som ingår i kategorier av asylsökande vars kostnader enligt OECD/DAC:s förtydligade direktiv kan räknas som bistånd. Exempelvis exkluderas personer som först kommit till ett annat säkert EU-land (Dublinären den), personer som sökt asyl vid flera tillfällen och till följd befunnit sig i sammanlagt fler än 12 månader i Migrationsverkets mottagandesystem (återsökande) samt personer som överklagar avslagsbeslut till Migrationsöverdomstolen.

- Detta antal divideras med det totala antalet personer som förväntas befinna sig i mottagandesystemet, vilket ger en kvot.

- Kvoten multipliceras med kostnaderna inom utgiftsområde 8 Migration, anslagen 1:1 *Migrationsverket* (mottagandekostnader) och 1:2 *Ersättningar och bostadskostnader*, vilket ger biståndsutfallet för dessa anslag.

På motsvarande sätt tas kvoter fram för anslag 1:5 *Rättsliga biträden m.m. vid domstolsprövning i utlänningsmål* respektive anslag 1:6 *Offentligt biträde i utlänningsärenden*. Kvoterna utgår från sammansättningen av asylsökande i dessa faser av asylprocessen och multipliceras med kostnaderna

inom respektive anslag, vilket ger biståndsutfallet för dessa anslag.

Modellkonstruktionen tar hänsyn till DAC:s 12-månadersregel på ett tydligt sätt. I förhållande till utgifterna förväntas antalet inskrivna i mottagandesystemet variera mindre än antalet nya asylsökande, vilket bidrar till en mer förutsägbar budgetering inom utgiftsområde 7.

Inom utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv ingår kostnader för etableringsersättning till nyanlända som deltar i Arbetsförmedlingens etableringsprogram, i enlighet med OECD/DAC:s förtydligade direktiv. Kostnaderna som ingår i biståndsramen avser ersättningar till:

- personer som har beviljats uppehållstillstånd som skyddsbehövande, dock högst under tiden som återstår av 12 månadsperioden efter tiden i Migrationsverkets mottagandesystem

- vidarebosatta (kvotflyktingar) och anhöriga till skyddsbehövande som beviljats uppehållstillstånd, dock högst under 12 månader från och med deras ankomst till Sverige

I den tidigare modellen ingick även kostnader till kommuner för mottagandet av kvotflyktingar. Från och med 2020 exkluderas dessa kostnader från biståndsramen. Kostnader inom utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv som klassificeras som bistånd belastar anslaget 1:14 *Etableringsersättning till vissa nyanlända invandrare*.

År 2020 beräknas kostnaden för mottagande av asylsökande och skyddsbehövande som kan räknas som bistånd enligt den nya modellen uppgå till 2,3 miljarder kronor. Det innebär en minskning med ca 0,3 miljarder kronor jämfört med 2019, då kostnaden för mottagandet av asylsökande och skyddsbehövande uppgick till 2,6 miljarder kronor (inklusive förslag till höständeringsbudget för 2019).

EU-bistånd

I biståndsramen ingår även kostnader för det svenska bidraget till den del av EU:s gemensamma bistånd som finansieras genom EU:s reguljära budget. För 2020 uppgår dessa kostnader inom utgiftsområde 27 Avgiften till Europeiska unionen till 2,5 miljarder kronor, vilket motsvarar Sveriges del av de faktiska kostnaderna för biståndet inom den totala EU-budgeten 2018. EU bedriver utvecklings-samarbete med nästan alla låg- och medelinkomstländer och inom ett stort antal

sektorer. Allokering av resurser liksom utvecklingsarbetets inriktning slås fast i s.k. externa finansiella instrument som har varierande geografiskt och tematiskt fokus.

I ministerrådets arbetsgrupper utarbetar Sverige tillsammans med övriga medlemsstater, Europeiska kommissionen och Europeiska utrikestjänsten (EEAS) EU:s gemensamma utvecklingspolitik. Sverige bidrar även till att påverka utformningen av EU:s bistånd i genomförandekommittéerna, expertgrupper och via berörda ambassader.

Utrikesförvaltningens förvaltningskostnader

I biståndsramen ingår biståndsrelaterade förvaltningskostnader för utlandsmyndigheter och enheter i Stockholm. OECD/DAC:s riktlinjer lägger fast ett antal principer för vad som kan räknas som förvaltningsresurser för policyarbete och genomförande av bistånd. OECD/DAC:s regler omfattar lönekostnader för personal med biståndsrelaterat arbete vid huvudkontor och vid utlandsmyndigheter samt drift av berörda myndigheter, inklusive kostnader för lokaler, it, fordon m.m. De kostnader inom utgiftsområde 1 Rikets styrelse om 442 miljoner kronor som ingår i biståndsramen 2020 utgörs av 2018 års faktiska utfall för dessa verksamheter. Kostnadsberäkningen grundas på tidsåtgång för biståndsrelaterat arbete på respektive utlandsmyndighet och UD-enhet i Stockholm. Det handlar t.ex. om dialog och rapportering om utvecklingspolitiska frågor och om värdlandets roll i utvecklingspolitiken i multilaterala forum såsom FN samt i EU.

Övrigt

I biståndsramen ingår beredskaps- och indirekta kostnader för internationella insatser genom Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB), under utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap. De kostnader om ca 114 miljoner kronor som ingår i biståndsramen 2020 utgörs av faktiskt utbetalt belopp 2018.

Vidare ingår i biståndsramen bidrag till demokratiinsatser i Ukraina och Vitryssland om ca 44 miljoner kronor inom utgiftsområde 5 Internationell samverkan.

I biståndsramen inkluderas även den del av Sveriges bidrag till vissa FN-organ och andra internationella organisationers reguljära budget

som belastar anslag inom andra utgiftsområden men som klassificeras som bistånd. Dessa organisationer är FAO, CITES, IAEA, ILO, IOM, ITU, IUCN, OSSE, Unep, Unesco, Unido, UNO, UNPKO, UPU, Wipo, WHO, WMO, WMU och Europarådet. De kostnader om ca 440 miljoner kronor som ingår i biståndsramen 2020 utgörs av faktiskt utbetalt belopp 2018 till dessa organisationer.

Från och med 2011 fördelas stipendiemedel till universitet och högskolor avseende stipendier för särskilt kvalificerade studieavgiftsskyldiga studenter. Stipendiemedel som avser studenter från länder som enligt OECD/DAC klassificeras som mottagarländer för bistånd inkluderas i biståndsramen, i enlighet med OECD/DAC:s riktlinjer. De kostnader inom utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning om ca 56 miljoner kronor som ingår i biståndsramen 2020 utgörs av 2018 års faktiska utfall. Från och med 2018 t.o.m. 2020 disponerar Konsumentverket medel för stöd till Konsumentverkets remitteringstjänst, Money from Sweden för att utveckla tjänsten och därigenom möjliggöra ytterligare sänkta avgifter för remitteringar. År 2020 disponerar Konsumentverket 2,8 miljoner kronor.

Kapitaltillskott till Asiatiska banken för infrastrukturinvesteringar (AIIB) utbetalas från utgiftsområde 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning. Den del av kapitaltillskottet som klassificeras som bistånd, i enlighet med OECD/DAC:s riktlinjer, uppgår till 85 procent. Biståndsdelens av utbetalningen till AIIB 2019 uppgår till 194 miljoner kronor och avräknas normalt biståndsramen nästkommande år. Redan i propositionen Vårändringsbudget för 2019 (prop. 2018/19:99, bet 2018/19:FiU21, rskr. 2018/19:288) överfördes dock 13,9 miljoner kronor till utgiftsområde 2 till följd av lägre kronkurs.

För 2020 borde således 180 miljoner kronor avräknas biståndsramen för AIIB. Regeringen föreslår dock att 34,1 miljoner kronor överförs till utgiftsområde 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning anslag 1:14 *Vissa medlems- och garantiavgifter* då utbetalningen 2020 beräknas bli högre än tidigare beräknat på grund av försvagad kronkurs. Resterande belopp om 145,9 miljoner kronor avräknas biståndsramen 2020.

Tabell 2.1 Härledning av utgiftsområde 7 Internationellt bistånd

Miljoner kronor

	2018	2019 ¹	Förslag 2020	Beräknat 2021	Beräknat 2022
Biståndsram	48 950	50 710	52 110	54 060	56 230
Kostnader inom andra utgiftsområden	6 209	6 259	6 126	5 791	5 802
Varav:					
Asylkostnader	2 974	2 605	2 346	2 054	2 070
EU-bistånd	2 059	2 354	2 511	2 511	2 511
Utrikesförvaltningens förvaltningskostnader	416	424	442	451	461
Övrigt	760	876	827	775	760
Kostnader inom utgiftsområde 7 Internationellt bistånd	42 741	44 451	45 984	48 269	50 428
Biståndsram i procent av beräknad BNI enligt ENS 2010	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
Kostnader inom utgiftsområde 7 som inte finansieras från biståndsramen och inte definieras som bistånd ²	7	7	5	5	5
Totalt för utgiftsområde 7 Internationellt bistånd	42 748	44 458	45 989	48 274	50 433

¹Inklusive vårändringsbudget och förslag till höständringsbudget för 2019.²De delar som inte finansieras från biståndsramen är förvaltningskostnader för samarbete inom Östersjöregionen som inte klassificeras som bistånd. Från och med 2020 upphör utbetalning avseende garantiavgifter, gällande nordiska investeringsbankens miljöinvesteringsslån, som inte klassificeras som bistånd.

2.2 Utgiftsutveckling

Tabell 2.2 Utgiftsutveckling inom utgiftsområde 7 Internationellt bistånd

Miljoner kronor

	Utfall 2018	Budget 2019 ¹	Prognos 2019	Förslag 2020	Beräknat 2021	Beräknat 2022
<i>Internationellt utvecklingssamarbete</i>						
1:1 Biståndsverksamhet	41 392	42 960	42 879	44 283	46 473	48 533
1:2 Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete (Sida)	1 220	1 288	1 277	1 492	1 585	1 680
1:3 Nordiska Afrikainstitutet	16	16	16	17	17	17
1:4 Folke Bernadotteakademien	121	125	126	127	129	131
1:5 Riksrevisionen: Internationellt utvecklingssamarbete	47	50	51	50	50	50
1:6 Utvärdering av internationellt bistånd	18	18	18	20	21	21
Totalt för utgiftsområde 07 Internationellt bistånd	42 813	44 458	44 367	45 989	48 274	50 433

¹Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2019 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

**Tabell 2.3 Härledning av ramnivån 2020-2022
Utgiftsområde 7 Internationellt bistånd**

Miljoner kronor

	2020	2021	2022
Anvisat 2019¹	44 945	44 945	44 945
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	23	46	70
Beslut	1 126	1 580	1 609
Varav BP20 ³	1 281	1 374	1 398
Övriga makroekonomiska förutsättningar	1 379	3 278	5 448
Volym	9	9	9
<i>Överföring till/från andra utgiftsområden</i>			
Varav BP20 ³			
Övrigt	-1 491	-1 584	-1 647
Ny ramnivå	45 989	48 274	50 433

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2018 (bet. 2018/19:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2019. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2021–2022 är preliminär.

³ Exklusive pris- och löneomräkning.

**Tabell 2.4 Ramnivå 2020 realekonomiskt fördelad.
Utgiftsområde 7 Internationellt bistånd**

Miljoner kronor

	2020
Transfereringar ¹	42 197
Verksamhetsutgifter ²	3 786
Investeringar ³	6
Summa ramnivå	45 989

Den realekonomiska fördelningen baseras på utfall 2018 samt kända förändringar av anslagens användning.

¹ Med transfereringar avses inkomstöverföringar, dvs. utbetalningar av bidrag från staten till exempelvis hushåll, företag eller kommuner utan att staten erhåller någon direkt motprestation.

² Med verksamhetsutgifter avses resurser som statliga myndigheter använder i verksamheten, t.ex. utgifter för löner, hyror och inköp av varor och tjänster.

³ Med investeringar avses utgifter för anskaffning av varaktiga tillgångar såsom byggnader, maskiner, immateriella tillgångar och finansiella tillgångar.

Biståndsramens storlek bestäms utifrån den procentsats, andel av bruttonationalinkomsten (BNI), som riksdagen beslutar om för varje enskilt år. Vid beräkningen av biståndsramen används den vid budgeteringstillfället senast tillgängliga BNI-prognosen. Den uppdaterade EU-förordningen för nationalräkenskaperna ENS 2010 som infördes i september 2014, medförde förändringar i beräkningsmetoden för BNI. Biståndsramen för 2020 beräknas därför som 1 procent av förväntad BNI enligt ENS 2010. Varje år rapporteras det totala svenska biståndet

efter avslutat budgetår till OECD/DAC (som ansvarar för att sammanställa medlemsländernas biståndsstatistik). Vid rapporteringstillfället används den senast tillgängliga BNI-uppgiften från Statistiska centralbyrån för det år rapporteringen avser, vilket kan bidra till att det uppstår en skillnad i procentandel av BNI mellan den prognosbaserade budgeten och den rapporterade officiella statistiken. Skillnader mellan budgeterat internationellt bistånd och utfall kan också bero på att bidrag till de multilaterala finansieringsinstitutionerna rapporteras i sin helhet till OECD/DAC det år skuldsedeln läggs, medan bidraget i statens budget i stället fördelas över flera år, i den takt som utbetalningar görs. Se årsredovisning för staten 2018 för rapporterat utfall för biståndet 2008–2018.

2.3 Mål

Målet för utgiftsområde 7 Internationellt bistånd är att skapa förutsättningar för bättre levnadsvillkor för människor som lever i fattigdom och förtryck (prop. 2013/14:1 utg.omr. 7, bet. 2013/14:UU2). Se även skr. 2013/14:131, bet. 2013/14:UU20.

Utgiftsområdet Internationellt bistånd omfattas av Sveriges politik för global utveckling (prop.2002/03:122, bet. 2003/04:UU3, rskr.2003/04:112) som regeringen redogör för i propositionen Gemensamt ansvar – Sveriges politik för global utveckling (prop. 2002/03:122, bet. 2003/04:UU3, rskr. 2003/04:112).

Mål för Sveriges bistånd till enskilda länder, regioner, tematiska områden och multilaterala organisationer anges i strategier beslutade av regeringen.

Biståndet är också centralt för att bidra till det internationella genomförandet av de 17 globala målen för hållbar utveckling i Agenda 2030.

2.4 Resultatredovisning

Denna redovisning inkluderar resultat från det bilaterala och multilaterala utvecklings-samarbetet samt EU:s utvecklings-samarbete. Riksrevisionens internationella utvecklings-

samarbete redovisas i avsnittet Riksrevisionen under utgiftsområde 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning. Redovisning för kostnader och resultat för mottagande av asylsökande görs i budgetpropositionen under utgiftsområde 8 Resultaten av civila krishanteringsinsatser redovisas under utgiftsområde 5 Internationell samverkan. Utrikesförvaltningens förvaltningskostnader redovisas under utgiftsområde 1. Vissa FN-organ får bidrag från andra utgiftsområden i tillägg till utgiftsområde 7 och deras verksamhet och resultat redovisas under dessa utgiftsområden. Resultat av Sveriges utvecklings-samarbete och humanitära bistånd genom multilaterala organisationer redovisades i mars 2018 i en särskild skrivelse till riksdagen (skr. 2017/18:188). Regeringen har för avsikt att återkomma med en sådan skrivelse vartannat år.

2.4.1 Resultatindikatorer och andra bedömningsgrunder

För att skapa förutsättningar för förbättrade levnadsvillkor för människor i fattigdom och förtryck omfattar biståndet verksamhet på flera olika områden. I redovisningen används följande övergripande bedömningsgrunder vilka också tjänar som struktur för redovisningen:

- demokrati och ökad respekt för mänskliga rättigheter och rättsstatens principer
- jämställdhet och kvinnors och flickors fulla åtnjutande av de mänskliga rättigheterna
- miljö- och klimatmässig hållbar utveckling och hållbart nyttjande av naturresurser
- fredliga och inkluderande samhällen
- inkluderande ekonomisk utveckling
- ökning av migrationens positiva utvecklingseffekter samt minskade negativa konsekvenser av ofrivillig och irreguljär migration
- jämlik hälsa
- likvärdig och inkluderande utbildning av god kvalitet samt forskning av hög kvalitet av relevans för fattigdomsbekämpning och hållbar utveckling
- räddande av liv, lindrad nöd och upprätthållen mänsklig värdighet.

För var och en av dessa redovisas resultat mot ett antal breda kvalitativa indikatorer, vilka framgår i underrubriceringen i respektive avsnitt. Dessa indikatorer grundar sig på regeringens policyramverk (skr. 2016/17:60) samt regeringens strategier för utvecklings-samarbetet och det humanitära biståndet. Därutöver redovisas data i tabellform för ett antal organisationsspecifika indikatorer.

För det bilaterala biståndet redovisas Sidas årliga bedömning av genomförandet av de regeringsbeslutade strategier som myndigheten arbetar utifrån. På en aggregerad nivå redovisas Sidas bedömning av i vilken grad utvecklingen gått den riktning som anges i regeringens strategier för utvecklings-samarbetet, samt i vilken grad insatser avsedda att bidra till att uppnå målen kunnat genomföras enligt plan.

Genomförandet av strategierna finansieras av anslag 1:1 *Biståndsverksamhet*, vilket således finansierar verksamhet inom samtliga tematiska områden som redovisas här. Sveriges roll är att tillsammans med lokala aktörer stödja och bidra till ländernas egna utvecklingsansträngningar. Resultaten uppnås gemensamt med nationella och internationella samarbetsorganisationer i ett lokalt sammanhang med många samverkande faktorer. Resultat som redogörs för i denna redovisning anges således främst i termer av hur Sverige bidragit till att nå olika mål för biståndet. Redovisningen är huvudsakligen baserad på myndigheters och multilaterala organisationers årsrapporter, uppföljningar, utvärderingar och analyser av biståndet. Redovisningen återger ett urval av resultatexempel som bedöms spegla de mest centrala resultaten inom respektive tematiskt område.

Sverige följer de internationellt överenskomna principerna om bistånds- och utvecklings-effektivitet, inklusive anpassning av verksamheten till samarbetsländernas och lokala samarbetsorganisationers egna mål och indikatorer. Till principerna hör även att i möjligaste mån använda samarbetsländernas och samarbetsorganisationernas egna system för uppföljning, utvärdering och statistik. Kapacitet i länderna är i detta sammanhang ofta en begränsande faktor. Inom utvecklings-samarbetet görs därför betydande insatser för att långsiktigt stärka ländernas kapacitet.

2.4.2 Resultat

Fördelning av det svenska utvecklingssamarbetet

Riksdagen fastställde Sveriges biståndsram för 2018 till 1,0 procent av beräknad bruttonationalinkomst (BNI), beräknad enligt det europeiska regelverket för nationalräkenskaperna ENS 2010, vilket motsvarade 49,0 miljarder kronor. Utfallet av biståndet som redovisades till OECD:s biståndskommitté DAC (OECD/DAC) uppgick till 50,8 miljarder kronor motsvarande 1,04 procent av senast tillgängliga BNI-uppgift för 2018. Den svenska biståndsvolymen överstiger därmed FN:s mål om ett bistånd på 0,7 procent av BNI och gör att Sverige, räknat i procent av BNI, är en av de största biståndsgivarna av OECD-länderna.

Merparten av det utfall som redovisas till OECD/DAC utgörs av verksamhet under utgiftsområde 7 (42 674 miljoner kronor, 84,0 procent av utfallet). Dessutom förekommer kostnader inom andra utgiftsområden, s.k. avräkningar, vilka redovisas som bistånd enligt OECD/DAC:s regelverk. Dessa omfattar mottagande av asylsökande och skyddsbehövande från låg- och medelinkomstländer (4 560 miljoner kronor, 9,0 procent), EU:s gemensamma bistånd (2 511 miljoner kronor, 4,9 procent), utrikesförvaltningens förvaltningskostnader (442 miljoner kronor, 0,9 procent) samt bidrag till vissa FN-organ och andra internationella organisationers reguljära budget (614 miljoner kronor, 1,2 procent). Den sistnämnda posten inkluderar Sveriges stöd till Asiatiska infrastruktur- och investeringsbanken (AIIB) om 175 miljoner kronor. Fördelningen av kostnader för mottagandet av asylsökande och skyddsbehövande framgår av tabell 2.5.

Tabell 2.5 Kostnader för mottagandet av asylsökande och skyddsbehövande rapporterat till DAC

Tusental kronor	
	Utfall 2018
Kost och logi	525 958
Undervisning	876 597
Vård	596 086
Administration	515 645
Övrigt stöd för tillfälligt uppehälle	561 022
Vidarebosatta (kvotflyktingar)	538 267
Ersättning ensamkommande barn	946 725
SUMMA	4 560 300

Källa: Sveriges CRS-rapportering till OECD/DAC och enligt UD:s beräkningar.

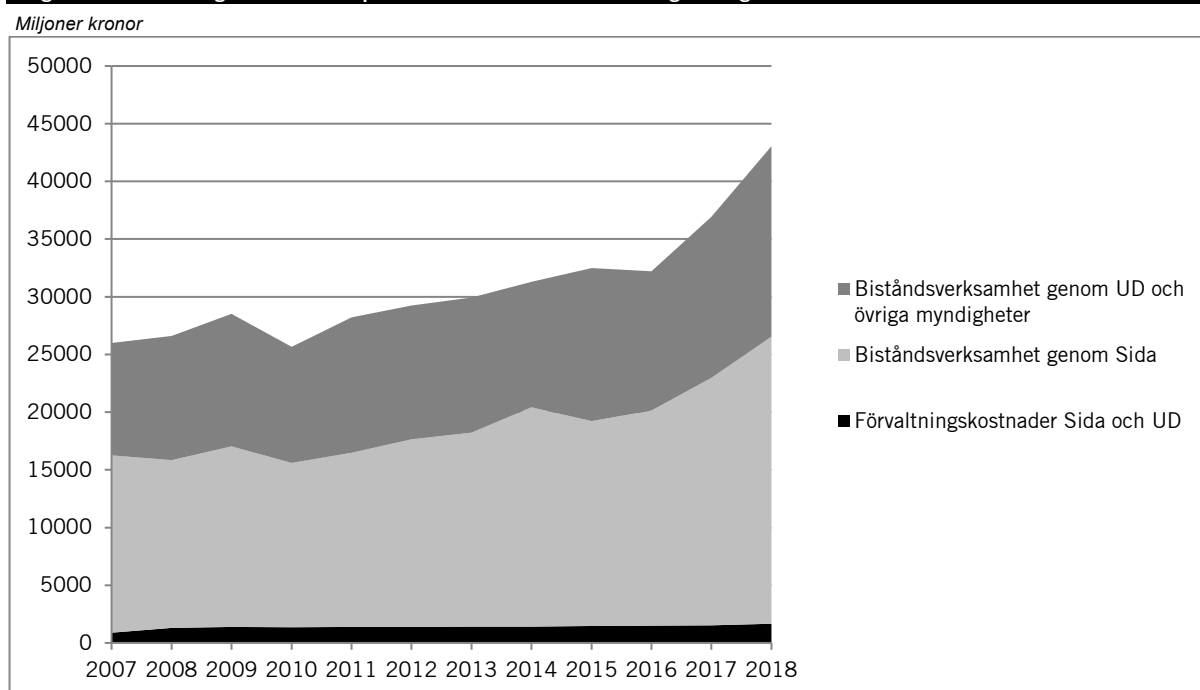
Det finns flera anledningar till att utfallet, som rapporterades till OECD/DAC, överstiger biståndsramen med 1,8 miljarder kronor. För det första blev utfallet för mottagande av asylsökande från låg- och medelinkomstländer högre än det belopp som ingick i biståndsramen efter propositionen Höständringsbudget för 2018 (prop. 2018/19:2 utgiftsområde 7 avsnitt 3). För det andra rapporteras lagda skuldsedlar i sin helhet till OECD/DAC det år de deponeras, även om utbetalningar från en och samma skuldsedel kan vara fördelade över flera år. För det tredje blev avräkningen för EU:s gemensamma bistånd högre än i budgetpropositionen för 2018 (prop. 2017/18:1). Se årsredovisningen för staten 2018 för rapporterat utfall för biståndet 2008–2018.

Delar av utvecklingssamarbetet bidrar också till generering av andra resurser för utveckling, t.ex. Sidas garantiverksamhet. Per den 31 december 2018 fanns 46 utestående garantier inom ramen för 20 strategier till ett sammanlagt värde av 7,1 miljarder kronor, vilka mobiliserat finansiering om 19 miljarder kronor. Under 2018 beslutade Sida om 6 nya garantiinsatser till ett sammanlagt värde av 587 miljoner kronor. Dessa garantier har mobiliserat ett kapital om nära 1,1 miljarder kronor. Denna finansiering räknas inte in i biståndsramen. Vid behov kan Sida subventionera garantitagarens avgifter för garantin och det är bara i dessa fall som biståndsmedel tas i anspråk. Under 2018 subventionerades garantiavgifter om totalt 20 miljoner kronor samt administrativa avgifter om 7 miljoner kronor. Det innebär att för totalt 27 miljoner kronor i gåvobistånd har nära 1,1 miljarder kronor genererats till investeringar i Sveriges samarbetsländer.

Diagram 2.1 visar totalt bistånd genom Sida respektive UD samt förvaltningsanslag för Sida och UD över tid. Tabell 2.6 visar

biståndsverksamhet genom Sida per anslagspost. Tabell 2.7 visar på biståndsverksamhet genom UD och övriga myndigheter.

Diagram 2.1 Bistånd genom Sida respektive UD m.fl. samt förvaltningsanslag för Sida och UD

Källa: Enligt statens informationssystem Hermes.

Tabell 2.6 Utfall anslag 1:1 Biståndsverksamhet genom Sida 2016–2018

Tusental kronor

	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018
Humanitära insatser	3 588 885	3 730 448	4 140 559
Informations- och kommunikationsverksamhet	106 334	139 715	149 357
Stöd genom svenska organisationer i det civila samhället	1 721 001	1 811 246	1 824 631
Regionala och bilaterala strategier för Asien	1 457 883	1 792 702	2 211 363
Bilaterala strategier för Latinamerika	597 311	614 603	653 096
Regionala och bilaterala strategier för Afrika	4 449 617	5 740 366	6 789 722
Regionala och bilaterala strategier för Mellanöstern och Nordafrika	1 022 577	1 211 847	1 303 660
Reformsamarbete med Östeuropa, Västra Balkan och Turkiet	1 126 446	1 279 683	1 334 243
Mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer ¹	688 870	768 396	912 364
Hållbar utveckling	-	-	3 548 185
Globala insatser för miljö- och klimatmässigt hållbar utveckling ²	727 016	849 162	-
Globala insatser för socialt hållbar utveckling ²	1 248 924	1 333 905	-
Globala insatser för ekonomiskt hållbar utveckling ²	516 975	598 875	-
Hållbar fred ³	224 190	278 321	423 443
Kapacitetsutveckling och Agenda 2030 ⁴	412 127	485 179	681 676
Forskningssamarbete	781 631	813 332	927 626
SUMMA	18 669 789	21 447 777	24 899 925

¹Till och med 2018 benämndes verksamheten Särskilda insatser för mänskliga rättigheter och demokratisering.

²Från och med 2018 ingår verksamheten i Hållbar utveckling.

³Till och med 2018 benämndes verksamheten Globala insatser för mänsklig säkerhet.

⁴Till och med 2018 benämndes verksamheten Kapacitetsutveckling och utbyten.

Källa: Enligt statens informationssystem Hermes.

Tabell 2.7 Utfall anslag 1:1 Biståndsverksamhet genom UD m.fl. 2016–2018

Tusental kronor

	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018
Multilaterala utvecklingsbanker, fonder och skuldavskrivningar	3 793 511	2 824 146	3 538 306
Multilaterala och internationella organisationer och fonder	6 501 634	8 861 279	10 797 113
Strategiskt inriktade bidrag	970 331	973 883	538 025
Globalt utvecklingssamarbete	36 236	44 591	61 908
SUMMA UD	11 301 712	12 703 899	14 935 352
Polismyndigheten	155 806	167 261	170 736
Kriminalvården	26 257	28 252	37 696
Åklagarmyndigheten	4 018	6 887	6 324
Myndigheten för samhällsskydd och beredskap	36 381	41 378	56 281
Domstolsverket	3 512	4 679	7 284
Folke Bernadotteakademin	96 173	120 644	165 408
Svenska institutet	189 948	219 433	232 570
Nordiska Afrikainstitutet	13 656	13 926	15 963
Kammarkollegiet	38 047	454 333	662 996
Kommerskollegium	13 468	14 257	17 401
Vetenskapsrådet	159 197	163 943	168 517
Riksgäldskontoret	4 111	1 723	1 549
Strålsäkerhetsmyndigheten	10 844	13 206	13 999
SUMMA ÖVRIGA MYNDIGHETER	751 418	1 249 921	1 556 724
SUMMA	12 053 130	13 953 820	16 492 076
SUMMA TOTALT ANSLAG 1:1 BISTÅNDSVERKSAMHET	30 722 920	35 401 597	41 392 001

Källa: Enligt statens informationssystem Hermes.

Bilateralt bistånd

Det bilaterala biståndet exklusive avräkningar uppgick 2018 till 28,3 miljarder kronor. Som bilateralt bistånd räknas allt bistånd som inte är kärnstöd till multilaterala och internationella organisationer eller multilaterala utvecklingsbanker. Merparten av det bilaterala biståndet hanteras av Sida.

En del av det bilaterala biståndet kanaliseras som öronmärkt stöd via multilaterala organisationer, s.k. multi-bi-bidrag, exempelvis miljöprogram via FN. Multi-bi-bidragen uppgick 2018 till 11,4 miljarder kronor. En annan del kanaliseras genom organisationer i det civila samhället, bl.a. Forum Syds insatser för att stärkt demokratiskt inflytande för människor som lever i fattigdom. Bidrag genom civila samhället uppgick 2018 till 9,9 miljarder kronor. Övrigt bilateralt bistånd, exklusive avräkningar uppgick 2018 till 7,0 miljarder kronor. Ett exempel på vad det övriga bilaterala biståndet omfattade är främjande av kvinnors, barns och ungdomars

grundläggande hälsa via stöd tillsammans med hälsoministeriet i Zambia.

Tabell 2.8 visar en områdesmässig fördelning för det bilaterala biståndet, exklusive avräkningar enligt OECD/DAC:s kategoriseringar. Området demokrati och mänskliga rättigheter inklusive jämställdhet och förvaltning är fortsatt det största inom det bilaterala biståndet, motsvarande 23,5 procent. De största ökningarna i andel av utbetalt bistånd 2018 märks inom områdena utbildning och forskning, ekonomisk utveckling samt miljö, klimat och energi.

Biståndets inriktning speglas även av OECD/DAC:s s.k. policymarkörer avseende om vissa centrala policyområden är huvud- eller delsyfte för insatser. Tabell 2.9 visar det bilaterala biståndets fördelning inom miljö och klimat, demokrati och mänskliga rättigheter, jämställdhet respektive konflikt. Andelarna per policyområde har tenderat att vara relativt konstanta över åren.

Tabell 2.8 Områdesmässig fördelning av Sveriges bilaterala bistånd 2013–2018

Procent	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Demokrati och mänskliga rättigheter, inkl. jämställdhet och förvaltning	24,8	25,6	25,4	24,8	24,5	23,5
Miljö, klimat, energi	6,9	5,3	7,5	5,4	7,9	8,3
Fred och säkerhet	6,0	5,1	5,6	5,1	5,5	5,7
Ekonomisk utveckling ¹	12,7	11,7	9,8	10,5	12,0	12,8
Hälsa ²	12,1	10,6	11,2	10,8	11,6	11,8
Utbildning och forskning	4,9	7,2	5,7	6,5	5,3	6,8
Humanitärt bistånd	14,1	18,2	15,3	17,2	15,7	15,0
Övrigt ³	18,5	16,4	19,5	19,7	17,5	16,1
SUMMA	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Totalt utbetalat, miljoner kronor	20 492	21 672	20 046	23 095	25 812	28 314

Källa: Sveriges CRS-rapportering till OECD/DAC och enligt UD:s beräkningar. Det bilaterala utfallet är exklusive avräkningar.

¹ Inkluderar följande DAC-kategorier: trade, industry, mineral/mining, agriculture, forestry, fishing, banking, financial services, business, transport, communications och energy.

² Inkluderar följande DAC-kategorier: water and sanitation, population policies and programmes.

³ Inkluderar följande DAC-kategorier: multisector, unspecified, administrative costs, general budget support, other social infrastructure and services.

Tabell 2.9 Områdesmässig fördelning av Sveriges bilaterala bistånd enligt policymarkörer¹

Procent	2015	2016	2017	2018
Miljö och klimat				
Huvudsyfte	11	13	14	14
Delsyfte	33	31	31	36
Demokrati och mänskliga rättigheter				
Huvudsyfte	40	41	38	39
Delsyfte	42	37	37	32
Jämställdhet				
Huvudsyfte	18	18	20	23
Delsyfte	71	68	70	66
Konflikt				
Huvudsyfte	8	7	8	9
Delsyfte	42	50	47	44

¹ En insats kan ha flera huvud- eller delsyften. Därför risk för dubbelräkning ifall belopp för olika policymarkörer summeras. Källa: Sveriges CRS-rapportering till OECD/DAC och underlag från Sida.

Multilateralt bistånd

Det multilaterala biståndet exklusive avräkningar uppgick 2018 till 14,3 miljarder kronor. Multilateralt bistånd definieras som det stöd som kanaliseras som kärnstöd till multilaterala och internationella organisationer, såsom FN:s fonder och program samt Världsbanksgruppen, regionala utvecklingsbanker och utvecklingsfonder. Kärnstöd avser icke öronmärkt stöd direkt till organisationens centrala budget, bidrag som lämnas i samband med utvecklingsbankernas påfyllnadsförhandlingar eller betalning av uttaxerat bidrag/medlemsavgift till FN-organen. Hit räknas även det statliga garantikapital som utställs till de multilaterala utvecklingsbankerna. Genom kärnstödet bidrar Sverige till att uppnå organisationens samtliga resultat. Beslut om kärnstöd till multilaterala organisationer fattas av regeringen. De 15 organisationer som tagit emot mest svenskt kärnstöd 2018 återfinns i tabell 2.10.

Tabell 2.10 Bidrag från Utgiftsområde 7 till multilaterala organisationer och utvecklingsbanker 2018: 15 största mottagare av kärnstöd¹

Tusental kronor	Totalt svenskt kärnstöd	Svenskt multi-bi-stöd	Totalt svenskt stöd	Sveriges procentuella bidrag till organisationens totala kärnstödsinkomster	Sveriges ranking bland kärnstödsgivare
Världsbanksgruppen (VBG)	2 495 310	1 623 531	4 118 841	3,1 %	7
Globala fonden (GFATM)	850 000	0	850 000	2,8 %	8
Afrikanska utvecklingsbanken (AfDB)/Afrikanska utvecklingsfonden (AfDF)	814 204	50 000	864 204	5,1 %	8
FN:s flyktingkommissarie (UNHCR)	1 044 000	309 140	1 353 140	15,9 %	1
FN:s barnfond (UNICEF)	780 000	1 499 824	2 279 824	10,3 %	3
FN:s fond för katastrofbistånd (CERF)	834 000	0	834 000	15,2 %	3
Världslivsmedelsprogrammet (WFP)	912 000	409 815	1 321 815	22,9 %	1
FN:s utvecklingsprogram (UNDP)	630 000	1 760 875	2 390 875	12,2 %	2
FN:s befolkningsfond (UNFPA)	739 000	503 589	1 242 589	20,6 %	1
Gröna klimatfonden (GCF)	600 000	0	600 000	5,6 %	6
FN:s hjälporganisation för palestinska flyktingar (UNRWA)	564 000	63 000	627 000	7 %	5
Globala vaccinalliansen (GAVI)	350 000	0	350 000	2,4 %	12
FN:s samlade program mot hiv och aids (UNAIDS)	314 000	2 765	316 765	1,7 %	2
Globala miljöfonden (GEF)	300 000	1 564	301 564	7,6 %	7
FN:s fredsbyggande fond (PBF)	190 000	0	190 000	16,4 %	2

¹ Utbetalningarna i tabellen, som är nettoutbetalningar, kan skilja sig från utfallen som redovisas till OECD/DAC. Det beror på att redovisningen till OECD/DAC avser lagda skuldsedlar medan tabellen visar faktiska utbetalningar. Utbetalningarna omfattar även de kärnstödsutbetalningar som gjordes i december 2018 avseende 2019 års verksamhet; till UNHCR (174 miljoner kronor), WFP (152 miljoner kronor), CERF (139 miljoner kronor) och UNRWA (94 mnkr). Utbetalningarna inkluderar ej bidrag till EU:s institutioner och fonder.

Källa: Sveriges CRS-rapportering till OECD/DAC och enligt UD:s beräkningar samt enligt uppgifter från multilaterala organisationer.

EU-biståndet

Genom medlemskapet i EU har Sverige och övriga medlemsstater förbundet sig att bidra finansiellt till unionens internationella utvecklingssamarbete. EU-institutionerna finansierar biståndsinsatser i över 150 länder. EU-biståndet styrs av EU:s utvecklingspolicy European Consensus on Development. Sverige utövar inflytande över EU:s utvecklingssamarbete genom deltagande i arbetsgrupper och genomförandekommittéer i Bryssel samt genom samarbete med EU-delegationer i partnerländer. Beslut om den övergripande inriktningen för utvecklings-samarbetet fattas på ministerråds-möten. Bidrag till EU-biståndet bestäms av fasta beräkningsnycklar. Det svenska bidraget till EU:s gemensamma bistånd uppgick 2018 till 2,5 miljarder kronor, ungefär 3 procent av EU:s totala biståndsbudget. Detta är en ökning med 0,1 miljarder kronor jämfört med föregående år. Andelen av EU:s gemensamma bistånd som finansieras av Sverige ökar till följd av Sveriges BNI-tillväxt. Utöver detta bidrog Sverige 2018 även med 1,3 miljarder kronor till Europeiska utvecklingsfonden (EDF).

Demokrati, ökad respekt för mänskliga rättigheter och rättsstatens principer

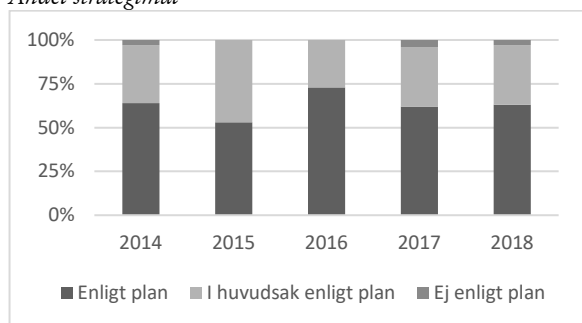
Nedan redovisas uppnådda resultat med avseende på demokrati, ökad respekt för mänskliga rättigheter och rättsstatens principer. Syftet är att insatser inom detta område ska bidra till att förbättra levnadsvillkoren för människor i fattigdom och förtryck.

Mål, beslutade av regeringen, gällande demokrati, ökad respekt för mänskliga rättigheter och rättsstatens principer återfinns i nästan samtliga av regeringens beslutade strategier för det bilaterala utvecklingssamarbetet, samt i regeringens globala strategi för demokrati, mänskliga rättigheter och rättsstatens principer 2018–2022. Ett urval av de mål som regeringen har beslutat inom området synliggörs i underrubriceringen.

Program av insatser avsedda att uppnå de av regeringen beslutade strategimålen inom detta område har enligt Sidas strategirapportering under 2018 oftast kunnat genomföras enligt plan eller huvudsakligen enligt plan.

Diagram 2.2 Demokrati, mänskliga rättigheter och rättsstatens principer: Programgenomförande

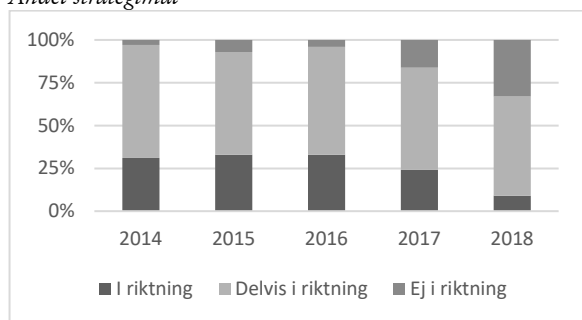
Andel strategimål

Källa: Sida, Strategirapportering.

Diagram 2.3 Demokrati, mänskliga rättigheter och rättsstatens principer: Utveckling mot förväntade strategimål

Andel strategimål

Källa: Sida, Strategirapportering.

Den faktiska utvecklingen har enligt Sidas strategirapportering gått i delvis önskvärd riktning, mot regeringens strategimål inom demokrati, ökad respekt för mänskliga rättigheter och rättsstatens principer, för drygt hälften av strategimålen. Utvecklingen har gått helt i önskvärd riktning för en tiondel av strategimålen. För en ökad andel strategimål har den faktiska utvecklingen under 2018 inte gått i riktning mot regeringens strategimål inom området. Regeringen ser att detta hänger samman med de senaste årens globalt sett negativa utveckling inom området. Regeringen anser att resultaten av Sveriges bistånd inom området i högre utsträckning bestått av att motverka en annars mer negativ utveckling, istället för att bidra till positiv utveckling avseende demokrati och ökad respekt för mänskliga rättigheter och rättsstatens principer.

Demokratiska styrelseskick

Regeringen bedömer att Sveriges bistånd under 2018 sammantaget har bidragit till uppbyggnad av demokratiska styrelseskick, stärkta politiska institutioner och ökat deltagande i politiska processer. Sverige har även bidragit till att stärka

kapaciteten inom samarbetsländerns parlament och deras förvaltningar samt hos politiska partier.

Stöd genom International Center for Local Development (ICLD) har t.ex. bidragit till ökad kapacitet hos politiker och tjänstemän på lokal nivå att verka för en hållbar lokal demokratisk utveckling. Sveriges valbistånd har stärkt flera länders valkommissioner och samarbetet mellan dem. Det demokratiska deltagandet på lokal nivå har ökat genom decentraliseringsprocesser, såsom uppbyggnadsarbeten av demokratiskt valda bykommittéer. Biståndet har även resulterat i förbättrad valobservation och en högre andel kvinnor som arbetar i vallokaler på olika positioner.

Sverige har genom FBA sekonderat valobservatörer till insatser i 17 länder. Insatserna har bidragit till förutsättningar för förbättrade valprocesser genom rekommendationer till lokala myndigheter. Sverige har även bidragit till mer fördelaktiga förutsättningar att genomföra fria och rättvisa val genom FN:s utvecklingsprogram, UNDP. Detta har bl.a. skett genom stöd till valprocesser i 56 länder.

Bistånd genom svenska partianknutna organisationer har bidragit till stärkta förutsättningar för demokratiska partier att verka och påverka samhällsutvecklingen i demokratisk riktning i låg- och medelinkomstländer. Stödformen har även skapat förutsättningar för kvinnors och ungdomars ökade politiska deltagande.

Ett livskraftigt pluralistiskt civilsamhälle

Biståndet har möjliggjort för det civila samhällets aktörer att fortsätta verka och stärka sin kapacitet att bedriva arbete, trots ett krympande utrymme för dessa aktörer på många håll i världen. Sveriges stöd till civilsamhällesorganisationer i form av t.ex. utbildningar i organisations- och påverkansarbete och genom stöd till civilsamhällets delaktighet i nätverk, koalitioner och gränsöverskridande samarbeten har resulterat i ökad organisatorisk kapacitet. Sverige har även bidragit till att civilsamhällesorganisationer ökat sin kunskap i säkerhetsfrågor och vid behov tillhandahållit rättsligt skydd.

Sveriges stöd till försvarare av mänskliga rättigheter (MR-försvare) har bidragit till förbättrade förutsättningar för dessa att påverka regeringar och samhällen i stort. MR-försvares kapacitet att organisera sig i nätverk har stärkts, vilket resulterat i förbättrade möjligheter att

utkräva ansvar från regeringar som exempelvis begår brott mot de mänskliga rättigheterna.

European Endowment for Democracy (EED), som Sverige medfinansierar, har främst i EU:s östra och södra grannskap tillhandahållit innovativa och flexibla former av stöd till aktivister, medier och civilsamhällesorganisationer. Under 2018 har EED:s arbete bidragit till att MR- och demokratirörelser på gräsrotsnivå i flera länder kunnat fortsätta sin verksamhet i extremt repressiva och fientliga miljöer. Genom EU:s instrument för demokrati och mänskliga rättigheter (EIDHR) har Sverige 2018 bidragit till skyddsinsatser till minst 1 394 utsatta MR-försvare.

Rättsstat och välfungerande förvaltning

Under 2018 har rättsstatens principer och en fungerande offentlig förvaltning främjats i alla regioner där utvecklingssamarbete bedrivs. Det gäller bl.a. i Östeuropa och västra Balkan. Stöd genom Europarådet har i Ukraina lett till lagstiftning för att stärka domstolars oberoende och den ukrainska åklagarmyndighetens arbete. Samarbete inom rättsområdet, statsförvaltning och korruptionsbekämpning har lett till en rad viktiga förändringar inom samarbetsländernas förvaltningar på central och lokal nivå och inom rättsvårdande myndigheter. Lagstiftning har förbättrats, domstolars oberoende och åklagarmyndighetens arbete stärkts. Stödet omfattar bl.a. samarbeten mellan myndigheter i regionen och svenska myndigheter inom lantmäteri, statistik, skattereform och rättsområdet.

Genom UNDP har Sverige bidragit till reformering och vidareutveckling av rättsväsendet och ansvariga ministerier i partnerländer, med fokus på civilbefolkningens behov. Insatserna har resulterat i bättre förutsättningar att få tillgång till rättvisa och motverka straffrihet och effekten av dessa insatser har varit särskilt kännbar för kvinnor. I 19 länder har OHCHR tillsyns-, ansvars- eller skyddsmekanismer upprättats eller förbättrats i överensstämmelse med internationella MR-standarder.

Stöd till International Legal Assistance Consortium (Ilac) regionala program i Mellanöstern och Nordafrika som syftar till att stärka juridiska institutioners kapacitet att utöva sina funktioner och tillhandahålla jämlik tillgång till rättvisa för människor, har bl.a. lett till att

utbildningsinstitut i sju länder har integrerat mänskliga rättigheter i sina utbildningsprogram.

Genom International Development Law Organisation har Sverige bidragit till att etablera lokala center där över 1 900 civilsamhällesorganisationer, advokater och jurister utbildats och där beslutsfattare och samhällen i stort möts för att diskutera tillgång till rättvisa och hitta lösningar. På så sätt har Sverige bidragit till att stärka kapacitet, öppenhet och insyn, ansvarsutkrävande och rättsstatens principer hos statliga institutioner.

Yttrandefrihet och fria och oberoende medier

Sverige har stärkt sitt globala stöd för ökad yttrandefrihet med särskilt fokus på normgivande arbete inom mänskliga rättigheter på internet, digital säkerhet och nätfrihet. Genom stöd till Unesco har Sverige bidragit till antagandet av ett forskningsverktyg till stöd för länders bedömning vad gäller att uppnå de så kallade ROAM-principerna. Genom aktivt deltagande och finansiellt stöd till Freedom Online Coalition har Sverige bidragit till att särskilt i det globala syd öka tillgången till ett öppet, jämlikt och fritt internet genom främjandet av de mänskliga rättigheterna online.

Sverige har bidragit till ökad kapacitet, bättre arbetsvillkor och ökad säkerhet för journalister och redaktörer, ökad förmåga till källkritik, stärkta lokala medier, tillgång till oberoende information och ekonomisk hållbarhet genom stöd till en investeringsfond för oberoende medier. Genom stöd till organisationen Access Now arbetar en koalition av 90 organisationer världen över, genom datainsamling och påverkansarbete, mot nedstängningar av internet. Access Now har också gett digitalt säkerhetsstöd till aktörer i 70 länder i det globala syd. Genom stöd till organisationen Article 19 har medvetenheten om mänskliga rättigheter hos centrala organ som styr Internet ökat.

I Östeuropa, västra Balkan och Turkiet har stödet till oberoende medier, medieproduktion och ökad säkerhet för, och fortbildning av, journalister stärkts vilket på sina håll skapat förutsättningar för ökad yttrandefrihet och ökat ansvarsutkrävande.

Respekt för allas lika värde och rättigheter

Sveriges bistånd har under 2018, enligt regeringens bedömning, bidragit till att stärka de regionala och internationella ramverken och internationella institutioner för ökad respekt för mänskliga rättigheter, att motverka diskriminering, stödja människorättsförsvarare, försvara barnets rättigheter och stärka kvinnors och flickors åtnjutande av de mänskliga rättigheterna.

Genom stöd till FN:s högkommissaries kontor för de mänskliga rättigheterna (OHCHR) har Sverige som en av de största givarna bidragit till att stärka internationella instrument för ökad respekt för mänskliga rättigheter, bekämpa straffrihet, stärka ansvarsutkrävande och rättsstatens principer, främja jämställdhet och motverka diskriminering. I fem länder där OHCHR är verksamt har hänsyn till mänskliga rättigheter vid domstolsförfaranden och beslut ökat avsevärt. 16 regionala MR-institutioner har stärkts eller upprättats i enlighet med internationella MR-standarder och människorättsförsvarare har erhållit både stöd och skydd.

Stödet till arbetsgruppen för mänskliga rättigheter under FN:s utvecklingsgrupp har bidragit till att stärka FN:s kapacitet för att främja integreringen av mänskliga rättigheter på landnivå genom rekrytering av MR-rådgivare till FN:s landteam.

I Latinamerika har Sveriges starka profil inom demokrati och MR blivit allt viktigare. Bland annat har Sveriges bilaterala bistånd bidragit till att stärka kvinnors egenmakt i fredsbyggande processer i Colombia, att upprätthålla utrymmet och stärka kapaciteten för civilsamhället i Guatemala och i Kuba, samt att främja respekt för hbtq-personer i Bolivia.

Det regionala utvecklingsarbetet i Asien sammanlänkar stöd inom mänskliga rättigheter och demokrati med stöd inom miljö och klimat med fokus på kvinnors rättigheter och har bl.a. bidragit till ökat deltagande av kvinnor i beslutsfattande och till att nya nätverk för kvinnor skapats.

Sveriges globala stöd till förmån för hbtq-personers åtnjutande av de mänskliga rättigheter genom Global Equality Fund har möjliggjort 12 säkerhetsutbildningar för 188 MR-försvarare från 58 länder vilket bidragit till förbättring av skydd och säkerhet och möjliggjort fortsatt rättighetsarbete.

Sidas kartläggning av insatser för personer med funktionsnedsättning i utvecklingsarbetet samt i humanitära insatser under perioden 2016–2017 visar att biståndet inte beaktar funktionsnedsättning i en större utsträckning. Genom stödet till International Disability Alliance har Sverige bidragit till deltagande i relevanta processer av personer med funktionsnedsättning samt de organisationer som företräder dem och har på så sätt skapat möjlighet för ökat genomslag för FN:s konvention för rättigheter för personer med funktionsnedsättning globalt.

Svenskt stöd genom FN:s barnfond Unicef har under 2018 bidragit till att 8,8 miljoner barn som befann sig i humanitära situationer nåddes av någon form av utbildning. Enligt statistik från Unicef har antalet barnäktenskap minskat från 15 miljoner till 12 miljoner under det senaste årtiondet och alltfler länder inför lagstiftning kring barns skydd mot våld.

Sveriges omfattande stöd för sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter (SRHR) redogörs för under avsnittet om hälsa.

Tabell 2.11 Demokrati och mänskliga rättigheter: Indikatorer från multilaterala organisationer, utvecklingsbanker och EU

Indikator

	Institution	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018	Kommentar
Antal länder som på egen begäran tagit emot stöd för att stärka valförrättande organisationers funktion	UNDP	39	41	49	-	Sveriges andel av totalt kärnstöd 2018: 12 %
Antal länder som på egen begäran mottagit stöd för att stärka operativa institutioner som stöttar uppfyllandet av åtaganden om mänskliga rättigheter som ratificerats på nationell och internationell basis	UNDP	37	48	58	-	Sveriges andel av totalt kärnstöd 2018: 12 %
Antal länder där organisationen är verksam där mekanismer för översyn, ansvarsutkrävande och skydd har etablerats, eller kommit att bättre anpassas till internationella standards för mänskliga rättigheter	OHCHR	21	21	33	19	Sveriges andel av totalt kärnstöd 2018: 11 %
Antal länder där organisationen är verksam där användandet av internationell människorättslag i domstolar har ökat avsevärt	OHCHR	10	10	13	5	Sveriges andel av totalt kärnstöd 2018: 11 %
Antal människorättsförsvarare som fått EU-stöd	EU	87 000	9 600	8 600	-	Resultat av EU-finansierade program avslutade under respektive år
Män		8 100	1 300	1 300		
Kvinnor		8 700	1 000	1 300		
Uppgift saknas		70 200	7 300	5 900		
Antal val som fått stöd av EU där valprocessen av oberoende observatörer bedömts som fria och rättvisa	EU	4	10	5	-	Resultat av EU-finansierade program avslutade under respektive år
Antal individer som direkt dragit nytta av EU-finansierade program för justitie-, rättsstats- och säkerhetssektorreform	EU	80 000	125 000	57 000	-	Resultat av EU-finansierade program avslutade under respektive år
Män		6 100	47 000	3 700		
Kvinnor		3 800	57 000	6 800		
Uppgift saknas		70 000	21 000	47 000		

Källa: Respektive institutions årsredovisningar.

Jämställdhet och flickor och kvinnors fulla åtnjutande av de mänskliga rättigheterna

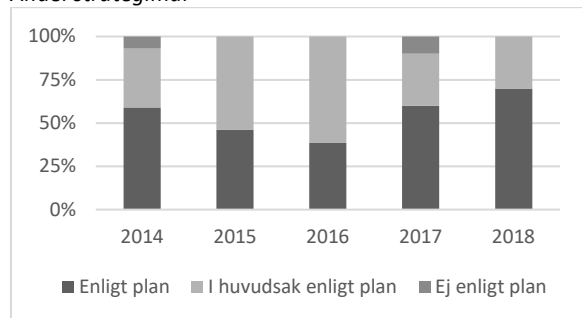
Nedan redovisas resultat med avseende på jämställdhet och kvinnors och flickors fulla åtnjutande av de mänskliga rättigheterna. Syftet är att insatser inom detta område ska bidra till att förbättra levnadsvillkoren för människor i fattigdom och förtryck.

Mål, beslutade av regeringen, som gäller jämställdhet återfinns i fler än hälften av regeringens strategier för det bilaterala utvecklingsarbetet samt i regeringens globala strategi för global jämställdhet och kvinnor och flickors rättigheter 2018–2022. Därtill utgör kvinnor och flickor en särskild målgrupp i nästan samtliga av regeringen beslutade strategier. Ett urval av de mål som regeringen har beslutat inom området synliggörs i underrubriceringen.

Programmen av insatser avsedda att uppfylla strategimålen inom detta område har, enligt Sidas strategirapportering, i hög utsträckning kunnat genomföras enligt plan. Resterande andel har kunnat genomföras helt enligt plan.

Diagram 2.4 Jämställdhet: Programgenomförande

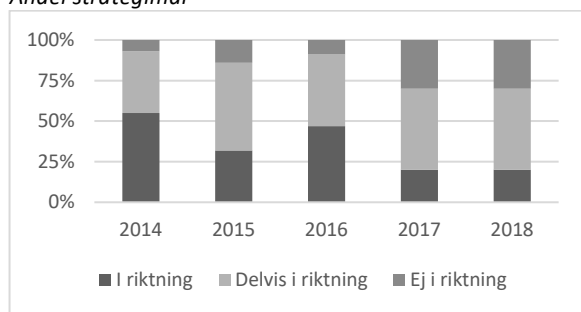
Andel strategimål

Källa: Sida, Strategirapportering.

Diagram 2.5 Jämställdhet: Utveckling mot förväntat strategimål

Andel strategimål

Källa: Sida, Strategirapportering.

Den faktiska utvecklingen har enligt Sidas strategirapportering gått i önskvärd riktning eller i delvis önskvärd riktning mot regeringens strategimål för ökad jämställdhet i relation till drygt två tredjedelar av strategimålen. Under 2018 var andelen mål för vilka utvecklingen inte gick i riktning mot regeringens strategimål en femtedel.

Kvinnors och flickors ekonomiska egenmakt

Med ett fortsatt starkt jämställdhetsarbete inom produktiva sektorer som marknadsutveckling, jordbruk, energi, miljö och klimat har Sveriges bistånd bidragit till att stärka kvinnors och flickors ekonomiska egenmakt i länder där utvecklingssamarbete sker.

Det bilaterala biståndet har i afrikanska länder bidragit till att stärka kvinnors företagande, öka tillgången till lån och finansiering och erhållande av landrättigheter, t.ex. med jordbruksstöd till kvinnor och utbildningar i ekonomisk och miljömässigt hållbar utveckling till kvinnor, män och ungdomar. I Mellanöstern har Sverige genom OECD bidragit till att förbättra kvinnliga företagens tillgång till lån och finansiering.

I Östeuropa och västra Balkan har Sverige via Europeiska banken för återuppbyggnad och utveckling t.ex. främjat kvinnligt företagande genom att tillhandahålla tekniskt stöd, kapacitetsstärkande utbildningar, rådgivning och förmånliga lån i samarbete med lokala banker.

Inom multilaterala organisationer och EU har ett systematiskt påverkansarbete lett till att jämställdhetsaspekter har inkluderats i flera multilaterala organisationers handlingsplaner. Sveriges påverkansarbete i Världsbanken har enligt Världsbankens egen redovisning bl.a. bidragit till att jämställdhet blivit ett prioriterat område i IDA18, som är ett viktigt instrument för att bidra till kvinnors ekonomiska egenmakt,

infrastruktur, privatsektorutveckling och jordbruk. Sveriges stöd till Världsbankens initiativ "Women, Business and the Law" har också bidragit till en databas som belyser hur olika länders diskriminerande lagstiftning begränsar kvinnors möjligheter.

Kvinnors och flickors representation och inflytande
Regeringen bedömer att Sveriges bistånd under 2018 har bidragit till att öka kvinnors och flickors meningsfulla deltagande och inflytande i politiska processer. Genom regeringens nya strategi för global jämställdhet och kvinnors och flickors rättigheter 2018–2022 har arbetet med kvinnorätsorganisationer stärkts. Dessa aktörer spelar enligt regeringen en nyckelroll för kvinnors och flickors stärkta representation.

I Georgien har det bilaterala biståndet enligt Sida bidragit till utbildningar för kvinnliga politiker av vilka flera senare ställde upp i lokala val. I Bolivia har Sverige möjliggjort framtagandet av s.k. kvinnoagendor i samtliga av landets nio regioner. Ytterligare resultat återfinns i Liberia där biståndet har bidragit till att motverka negativ medial porträttering av kvinnliga politiker samt i framtagandet av en handbok för jämställdhetsmedveten medierapportering.

Sverige har varit drivande i antagandet av en ny strategi för EU:s genomförande av FN:s säkerhetsresolution 1325 om kvinnor, fred och säkerhet med särskilt fokus på jämställdhetsintegrering och kvinnors deltagande, vilket bidrar till att vidare stärka kvinnors representation och deltagande i fredsprocesser.

Trots den våldsamma konflikten och det förvärrade säkerhetsläget i Afghanistan har Sverige genom UN Women bidragit till att stärka kvinnors politiska deltagande och till genomförandet av landets nationella handlingsplan för kvinnor, fred och säkerhet.

I Mali har Sverige bidragit till att stärka kvinnors deltagande i lokal konfliktlösning och fredsinitiativ.

UNDP har bidragit till att ett ökat antal kvinnor registrerat sig för röstning.

Minskat könsrelaterat våld

Sveriges utvecklingssamarbete för minskat könsrelaterat våld inkluderar motverkandet av skadliga sedvänjor som barnäktenskap, tidiga och påtvingade äktenskap, hedersrelaterat våld och förtryck och kvinnlig könsstympning, liksom människohandel för sexuella ändamål och utnyttjande i prostitution.

I Liberia, Somalia, Sydsudan och Uganda har Sveriges bilaterala bistånd enligt Sida bidragit till att minska könsrelaterat våld och samtidigt stärkt jämställdhet på ett övergripande plan. Aktivt påverkansarbete gentemot religiösa ledare och lokala beslutsfattare i Etiopien har resulterat i att antalet kvinnliga könsstympningar minskat.

Sverige har genom FN:s befolkningsfond (UNFPA) t.ex. bidragit till att integrera arbetet mot könsrelaterat våld i Myanmar och till att förbättra tillgången till SRHR för kvinnor och flickor i konflikttrubbade områden. Med stöd till UN Women har Sverige bl.a. bidragit till att 15 länder stärkt sin lagstiftning avseende kvinnors rättigheter, och 48 länder har utformat integrerade stöd tjänster för kvinnor och flickor som utsatts för våld.

Sverige har agerat kraftfullt mot sexuellt utnyttjande och exploatering inom utvecklings-samarbetet (SEAH) inom såväl det multilaterala som det bilaterala utvecklingssamarbetet. Under 2018 skickade Sverige ett brev till 13 FN-organisationer med krav på nolltolerans och agerande. Sverige har undertecknat avtal med ett tiotal FN-organisationer om fleråriga strategiska partnerskap för att säkerställa tydligt agerande mot SEAH. Sverige har även varit pådrivande i OECD-DAC:s framtagande av den rekommendation gällande SEAH som antogs i juli 2019.

EU-biståndet har genom Spotlight Initiative bidragit till ett stärkt arbete för att bekämpa alla former av våld gentemot kvinnor och flickor.

Kvinnors åtnjutande av de mänskliga rättigheterna
Sverige är fortsatt ledande vad gäller prioritering av jämställdhet och mänskliga rättigheter inom internationellt utvecklingssamarbete. Sverige lyfter dessa frågor konsekvent i dialogen med

samarbetspartners och har under 2018 bidragit till att stärka UN Womens roll och status i det internationella samfundets arbete med genomförande och uppföljning av Agenda 2030, bl.a. i FN:s säkerhetsråd och FN:s kvinno-kommission.

Utifrån regeringens nya strategi för Sveriges internationella utvecklingssamarbete för global jämställdhet och kvinnors och flickors rättigheter 2018–2022, har arbetet med kvinnors och flickors åtnjutande av de mänskliga rättigheterna stärkts. Genom att möjliggöra ökat stöd till kvinnorätts-organisationer under 2018 kan Sverige bidra till att driva på genomförandet av globala normativa ramverk. Kvinnorättsorganisationer når också ofta ut till de kvinnor och flickor som är mest fattiga, utsatta och marginaliserade.

Sveriges stöd till program såsom Men Engage har enligt Sida bidragit till ökad delaktighet, medvetenhet och ansvar för jämställdhet bland pojkar och män. Detta visar att jämställdhetsarbete med inriktning på män och pojkar haft god effekt.

Sverige har under 2018 fortsatt arbetet med jämställdhetsintegrering inom det bilaterala biståndets samtliga sektorer. Sverige har t.ex. genom International Union for the Conservation of Nature gett myndigheter i utvecklingsländer stöd att utveckla och genomföra klimat- och jämställdhetsplaner. Där jämställdhet har integrerats med miljö och klimat har t.ex. jämställdhetsperspektiv i offentliga budget- och planeringsprocesser resulterat i stärkt finansiering för klimatmässigt hållbar utveckling.

Genom ett pådrivande arbete i enlighet med EU:s Gender Action Plan, har Sverige bidragit till stärkt jämställdhetsintegrering i EU:s utvecklingssamarbete.

Tabell 2.12 Jämställdhet: Indikatorer från multilaterala organisationer, utvecklingsbanker och EU

Indikator	Institution	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018	Kommentar
Andel projekt som har genomgått en jämställdhetsanalys och där åtgärder och uppföljning sker	VBG	64%	60%	71%	-	Sveriges andel av totalt kärnstöd 2018: 3,1 %
Antal länder med nationella handlingsplaner om jämställdhet som inkluderar reproduktiva rättigheter med tillhörande mål och budgetallokeringar	UNFPA	71	74	70	-	Sveriges andel av totalt kärnstöd 2018: 20,6 %
Antal länder som implementerar nationella handlingsplaner om kvinnor, fred och säkerhet	UN Women	58	63	73	87	Sveriges andel av totalt kärnstöd 2018: 13,4 %
Andel EU-finansierat samarbete som bidrar till jämställdhet och stärkt egenmakt för kvinnor	EU	51%	58%	66 %	-	Resultat av EU-finansierade program avslutade under respektive år

Källa: Respektive institutions årsredovisningar.

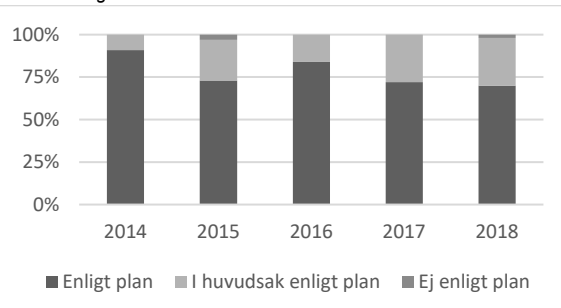
Miljö- och klimatomfattigt hållbar utveckling och hållbart nyttjande av naturresurser

Nedan redovisas resultat med avseende på miljö- och klimatomfattigt hållbar utveckling och hållbart nyttjande av naturresurser. Syftet är att insatser inom detta område ska bidra till att förbättra levnadsvillkoren för människor i fattigdom och förtryck. Mål, beslutade av regeringen, gällande miljö och klimat återfinns i knappt hälften av regeringens strategier för det bilaterala utvecklingssamarbetet, samt i regeringens globala strategi för hållbar miljö, hållbart klimat och hav samt hållbart nyttjande av naturresurser 2018–2022. Ett urval av de mål som regeringen har beslutat inom området synliggörs i underrubriceringen.

Programmen av insatser avsedda att uppfylla strategimålen inom området har enligt Sidas strategirapportering under 2018 i hög utsträckning kunnat genomföras enligt plan.

Diagram 2.6 Miljö, klimat och naturresurser: Programgenomförande

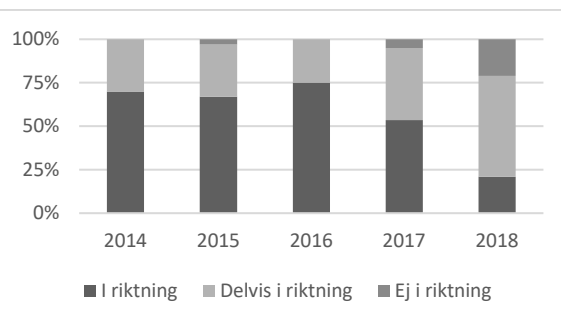
Andel strategimål

Källa: Sida, Strategirapportering.

Diagram 2.7 Miljö, klimat och naturresurser: Utveckling mot förväntat strategimål

Andel strategimål

Källa: Sida, Strategirapportering.

Den faktiska utvecklingen har i ökad utsträckning varit negativ i relation till regeringens strategimål inom området, enligt Sidas strategirapportering. Under 2018 gick en femtedel av strategimålen i riktning mot miljö- och klimatmässigt hållbar utveckling och hållbart nyttjande av naturresurser, vilket kan jämföras med omkring hälften 2017. Under 2018 gick istället drygt hälften av strategimålen delvis i denna riktning. Andelen strategimål som inte gick i riktning mot regeringens strategimål inom området ökade under 2018 till en femtedel.

Regeringen anser att detta belyser en utveckling där miljötillståndet har förvärrats. Vad gäller biologisk mångfald visar den senaste vetenskapliga bedömningen att nuvarande utveckling kommer att fortsatt leda till stora förluster av den biologisk mångfalden och de ekosystemtjänster som beror på den.

Regeringen ser positivt på att Sveriges bistånd enligt Sidas bedömning under 2018 har bidragit till att försöka hejda förlusten genom t.ex. utveckling av hållbart jordbruk. Det är vidare regeringens bedömning att klimatförändringarnas effekter blir allt allvarligare. I detta avseende bedömer regeringen att Sveriges bistånd har bidragit till att både stå emot denna typ av negativa utveckling och att förstärka den positiva utvecklingen inom området, vilken bl.a. består i en globalt sett ökad användning av förnybar energi.

Institutionell kapacitet att bidra till miljömässig hållbarhet

Med kapacitetsstärkande bistånd har Sverige bidragit till att samarbetsländer i ökad grad både kan delta i förhandlingar om de internationella klimat- och miljökonventionerna och bidra till genomförandet av internationella åtaganden. Sverige har vidare bidragit till att stärka länders och lokala myndigheters förmåga att få tillgång till klimatfinansiering, bl.a. genom lokala klimatfonder.

Regionalt stöd till Afrika har t.ex. bidragit till stärkt kapacitet att hantera miljö- och klimatfrågor hos organisationer på lokal nivå medan regionalt stöd till Asien och Oceanien har bidragit till att öka länders institutionella kapacitet att planera och budgetera för klimatrelaterade investeringar för att minska risker och negativ påverkan från klimatförändringar.

Motståndskraft och anpassningsförmåga mot klimatförändringar, miljöpåverkan och naturkatastrofer

Klimatförändringar, negativ miljöpåverkan och naturkatastrofer drabbar ofta redan utsatta befolkningar som hårdast. Sverige bidrar, som en av de största givarna, genom Fonden för de minst utvecklade länderna till utformande och genomförande av nationella handlingsplaner för klimatanpassning och till en miljö- och klimatmässig hållbar utveckling och fattigdomsbekämpning. Sverige har bidragit till att stärka fondens effektivitet, vilket 2018 resulterade i antagandet av en ny klimatanpassningsstrategi och ett arbetsprogram som bl.a. bygger på nationella prioriteringar och behov.

Genom Asiatiska utvecklingsbanken (AsDB) har Sverige bidragit till att öka den regionala vattenförsörjningens motståndskraft och anpassningsförmåga mot klimatförändringar. Med svenskt stöd har bidrag och förmånliga lån från AsDB använts för att minska sårbarheten för extrema väderhändelser i Tadzjikistan, klimatanpassat den kambodjanska jordbruksinfrastrukturen och stärkt översvämningssystem i Indien.

Genom Världsbankens Global Facility for Disaster Risk Reduction and Recovery har Sverige vidare bidragit till finansiell katastrofhjälp till cirka 30 000 hushåll i Uganda.

Anslutning till och genomförande av miljö- och klimatkonventionsåtaganden

Påverkansarbete och finansiellt stöd för stärkta åtaganden av miljö- och klimatkonventioner har under året medfört flera goda resultat.

Inför 2018 års antagande av Globala miljöfondens (GEF) nästa fyraårsbudget genomfördes omfattande reformer och framsteg i linje med svenska prioriteringar, så som ökad integration och stärkande av synergier i det globala klimat- och miljöarbetet, ökade satsningar på biodiversitet, kemikalier och avfall samt hav och bekämpning av marin nedskräpning och plaster samt antagandet av en ny jämställdhetsstrategi samt en handlingsplan för att stärka jämställdhet i projektcykeln.

Inom GEF:s fokalområde internationella vattendrag och hav har Sverige under 2018 bidragit med stärkt stöd till den blå ekonomin och minskat hotet mot kustvatten och marina ekosystem, att stärka förvaltningen av områden

utanför nationell jurisdiktion och till att stärka vattensäkerhet i färskvatten-ekosystem.

Sverige har vidare bidragit till att Världsbanksgruppen från räkenskapsåret 2017 till 2018 ökade sitt finansiella stöd till genomförandet av Parisavtalet från 12,8 till 20,5 miljarder US dollar. Inom ramen för de internationella klimatförhandlingarna har Sverige fått gehör för att stärka kopplingarna mellan Parisavtalet, Agenda 2030 och Addis Abeba Action Agenda om utvecklingsfinansiering.

Det bilaterala biståndet har bidragit till stärkt förvaltning av naturresurser och därmed bevarande av biologisk mångfald samt ökade inkomstmöjligheter. Jordbruksstöd, i synnerhet till länder i Afrika, har i över 90 procent av insatserna bidragit till miljömässig hållbarhet. Biståndet har också bidragit till en mer miljömässigt hållbar hantering av kemikalier och avfall samt produktion och konsumtion genom involvering av näringslivet i samarbetsländer.

Hållbar förvaltning av vattenresurser, hav, kustvatten och marina resurser

Sedan FN:s havskonferens 2017 under ledning av Sverige och Fiji har Sveriges globala engagemang, normativa arbete och internationella utvecklingssamarbete ökat för att förbättra havets hälsa och skapa förutsättningar för fattiga människor, nuvarande och kommande generationer, att kunna leva av havets resurser och stärka kustsamhällens motståndskraft mot klimatförändringarna.

Sverige har via Blue Action Fund bidragit till att lokala företrädare under 2018 har kunnat upprätta och förbättra förvaltningen av marina skyddsområden samt främja hållbart nyttjande av resurser och stabila och stärkta inkomster för kustbefolkningen. Sverige har under 2018 bidragit till minskade utsläpp av föroreningar i Östersjön.

Sverige har vidare bidragit till stärkt kunskap om mänskliga rättigheter som utgångspunkt i Stillahavsregionen. Sveriges stöd till Mocambiques utformning av havspolitik, mer inkluderande och transparenta institutioner samt ökad organisatorisk kapacitet att hantera gränsöverskridande vattenresurser, har resulterat i ökad hållbar och klimatresistent tillväxt. Sveriges stöd till klimatanpassad vattenresursförvaltning i Guatemala har bidragit till att de fattigaste jordbrukarna fått stöd för att bättre klara torka. I Demokratiska republiken Kongo har Sverige

bidragit till och uppbyggnad av fiskodlingar som bidrar med både inkomster och föda för lokalbefolkningen.

Hållbara energisystem

Genom Klimatinvesteringsfonderna har Sverige stött storskaliga och innovativa investeringar i förnybar energi, energieffektivisering och utveckling av hållbara transporter. En utvärdering som genomfördes 2018 konstaterar att fonderna, som finansierat drygt 300 projekt i 72 länder, lyckats bidra till transformativa förändringar avseende förnybar energi.

Genom Power Africa har Sverige bidragit till mobilisering av privata resurser och aktörer för ökad tillgång till förnybar energi och energieffektivisering. Fler människor har anslutits till icke nätanslutna solenergisystem och arbetstillfällen har skapats.

I Östeuropa samt på Västra Balkan har fortsatt stöd till ländernas EU-närmande bidragit till minskade koldioxidutsläpp, bl.a. genom åtgärder för energieffektivisering i uppvärmning av byggnader samt förnybar energi.

Inom det bilaterala biståndet beräknas att 56,5 miljoner människor fått tillgång till elektricitet tack vare investeringar i förnybar energi som Sida gjort i samarbete med olika partners 2018. Andra aktörer gjorde, med stöd av Sida, investeringar som förväntas leda till utsläppsminskningar om 500 miljoner ton koldioxid årligen.

Tabell 2.13 Miljö, klimat och naturresurser: Indikatorer från multilaterala organisationer, utvecklingsbanker och EU

Indikator	Institution	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018	Kommentar
Installerade Megawatt förnybar energi	AfDB	24	41	151	197	Sveriges andel av totalt kärnstöd 2018: 5,1 %, 7,6 % resp 3,1 %
	GEF	150	999	592 805	356	
	VBG	2 461	2 486	-	-	
Minskade utsläpp av växthusgaser (miljoner ton)	GEF	574	346	210	378	Sveriges andel av totalt kärnstöd 2018: 7,6 %
Effektivt bevarande och förvaltning av naturskyddsområden (miljoner ha.)	GEF	50,6	148	96	23	Sveriges andel av totalt kärnstöd 2018: 7,6 %
Hållbar användning och förvaltning av biologisk mångfald på land och i havsmiljöer (miljoner hektar)	GEF	-	-	-	166	Sveriges andel av totalt kärnstöd 2018: 7,6 %
Antal länder/regioner med klimatstrategier framtagna och/eller genomförda med EU-stöd	EU	12	30	-	-	Resultat av EU-finansierade program avslutade under året
Antal hektar skyddad mark som administreras med EU-stöd	EU	3,9 milj	12,7 milj	-	-	Resultat av EU-finansierade program avslutade under året
Antal små och medelstora företag som tillämpar hållbara konsumtions- och produktionssätt	EU	6 200	10 000	-	-	Resultat av EU-finansierade program avslutade under respektive år

Källa: Respektive institutions årsredovisningar.

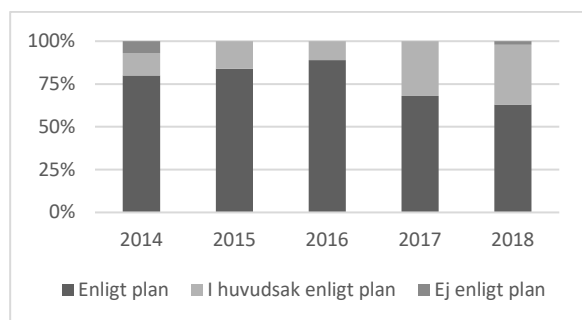
Fredliga och inkluderande samhällen

Nedan redovisas resultat med avseende på fredliga inkluderande samhällen. Syftet är att insatser inom detta område ska bidra till att förbättra levnadsvillkoren för människor i fattigdom och förtryck. Mål, beslutade av regeringen, gällande fred och säkerhet återfinns i en tredjedel av regeringens strategier för det bilaterala utvecklingssamarbetet samt i regeringens globala strategi för hållbar fred 2017–2022. Ett urval av de mål som regeringen har beslutat inom området synliggörs i underrubriceringen.

Programmen av insatser avsedda att uppfylla strategimålen inom området har till största del kunnat genomföras enligt plan, liksom föregående år, enligt Sidas strategirapportering.

Diagram 2.8 Fred och säkerhet: Programgenomförande

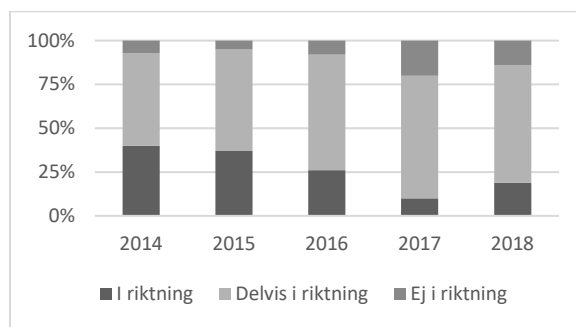
Andel strategimål

Källa: Sida, Strategirapportering.

Diagram 2.9 Fred och säkerhet: Utveckling mot förväntade strategimål

Andel strategimål

Källa: Sida, Strategirapportering.

Den faktiska utvecklingen har enligt Sidas strategirapportering till största del gått i delvis riktning mot regeringens strategimål för mer fredliga och inkluderande samhällen. Jämfört med föregående år kan en positiv utveckling ses i det att andelen strategimål för vilka utvecklingen helt gått i riktning mot strategimålen ökat och andelen för vilka utvecklingen inte gått i önskvärd riktning har sjunkit.

Förebyggande av våldsamt konflikt

För att skapa fredliga, inkluderande samhällen adresserar utvecklingssamarbetet särskilt bakomliggande orsaker till konflikt. Detta sker bl.a. genom ett integrerat konfliktperspektiv, insatser för inkluderande politik och kvinnors och ungas deltagande och genom stärkt koppling mellan klimat och säkerhet.

Regeringen bedömer konfliktperspektivet som centralt för att kunna omhänderta utvecklings-samarbetets konfliktförebyggande potential. Sverige har verkat för ett stärkt konfliktperspektiv inom biståndet på såväl bilateral nivå som inom EU, FN och Världsbanken. I detta sammanhang visar svenska erfarenheter att partnernärvaro på lokal nivå är av stor betydelse för förståelse av lokala dynamiker. FN och Världsbankens gemensamma studie Pathways for Peace har under året lyft vikten av konfliktförebyggande åtgärder för hållbar fred. Sveriges stöd till konfliktförebyggande genom Sida har bl.a. bidragit till att upprätthålla FN-systemets kapacitet för konfliktförebyggande och att stärka kvinnors deltagande i fredsprocesser.

Dagens mer komplexa konflikter, ofta involverandes fler aktörer och interregionala dimensioner, synliggör vikten att arbeta med aktörer på såväl lokal som nationell och regional nivå för att stärka aktörers kapacitet att lösa konflikter på fredlig väg. Sverige har bidragit till stärkt kapacitet för konfliktförebyggande i bl.a. Myanmar, Demokratiska republiken Kongo, Rwanda, Mali och Uganda. I Somalia har stöd till lokalsamhällesbaserad försoning och konfliktlösning bidragit till att omvandla lokala konflikter till fredligt samarbete, vilket i förlängningen bidrar till ökad stabilitet och säkerhet.

Genom aktivt påverkansarbete har Sverige bidragit till att Världsbanksgruppens fond för de fattigaste länderna, IDA, kraftigt ökade sitt stöd till konfliktdrabbade stater. På så sätt möjliggjordes ett samarbete mellan Världsbanksgruppen, FN:s kontor för projektjänster (Unops) och Världshälsoorganisationen (WHO) vilket säkerställde att 1,4 miljoner kvinnor, män, flickor och pojkar i Jemen fick tillgång till grundläggande samhällstjänster.

Sveriges stöd till EU:s freds- och stabiliseringsinstrument, Instrument contributing to Stability and Peace, har under 2018 bidragit till krishantering och konfliktförebyggande och att sammanlagt 34 nya projekt med detta syfte, främst i Afrika (inkl. Nordafrika), Mellanöstern, Ukraina och Turkiet, beviljats stöd. Instrumentet bidrar till långsiktigt fredsbyggande genom kapacitetsutveckling för civilsamhället, rättsväsende och internationell medling.

Inkluderande dialog- och fredsprocesser

Regeringen ser inkluderande dialog- och fredsprocesser som avgörande för hållbar fred och säkerhet. Under 2018 har Sveriges bistånd bidragit till att öka deltagandet av kvinnor, unga och civilsamhällesaktörer i länder så som Syrien, Colombia och Myanmar. En utmaning har dock utgjorts av det krympande utrymmet för det civila samhället, vilket innebär att dess aktörer i högre utsträckning har utsatts för våld, hot om våld och demokratiska inskränkningar.

Sveriges bilaterala bistånd har bidragit till genomförandet av säkerhetsresolutionen 2250 om unga, fred och säkerhet. Bland annat har breda konsultationer med kunskaps- och erfarenhetsutbyte mellan FN och ungdomsorganisationer genomförts och unga fredsbyggare i t.ex. Bosnien-Hercegovina har stöttats genom projekt som syftar till försoning mellan olika etniska grupper.

Regeringen lanserade en fredsdiplomatisk satsning 2017 och genomförandet av satsningen har fortsatt under 2018 bl.a. genom stödfunktionen för dialog och fredsprocesser, en utökning av nätverket av kvinnliga medlare, samt stöd till partnerorganisationer. Antagandet av Stockholmsöverenskommelsen mellan de huvudsakliga stridande parterna i konflikten i Jemen i december 2018 är ett resultat av denna satsning. Sverige stod även värd för möten om Koreahalvön, som ett led i intensiva dialogansträngningar.

I Somalia, Colombia och Myanmar har Sveriges bilaterala bistånd medverkat till stärkt jämställdhetsintegrering i fredsprocesser, ökad andel kvinnor som är representerade i centrala beslutsfattande mekanismer samt nya plattformar för dialog och deltagande av kvinnor.

Sveriges genomförande av den nationella handlingsplanen för kvinnor, fred och säkerhet har under året fortsatt genom kapacitetsutveckling och ett stärkt jämställdhetsperspektiv i konfliktanalyser.

Freds- och statsbyggande

Sveriges bistånd bidrar till att skapa effektiva, inkluderande och ansvarstagande institutioner, bl.a. genom sekunderingar och genom att verka för minskad straffrihet och stärkt övergångsrättvisa i konflikt- och postkonfliktländer.

Sverige har genom FBA, Polismyndigheten, Åklagarmyndigheten, Domstolsverket,

Kriminalvården, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap samt Kustbevakningen sekunderat ca 255 personer till uppdrag inom freds- och krishanteringsinsatser inom FN, EU och OSSE samt sänt ut 149 personer till valobservatörsuppdrag. Insatser för civil krishantering redovisas samlat under utgiftsområde 5 Internationell samverkan.

Sverige har enligt Sida vidare bidragit till vissa framsteg inom övergångsrättsvisa, exempelvis i Guatemala där familjer som fördrevs under konflikten nåtts av individuella och kollektiva ersättningar. År 2018 lanserades de första initiativen inom ramen för EU:s kapacitetsbyggande stöd för säkerhet och utveckling (CBSD) i Mali och Centralafrikanska republiken. I dessa stöds bl.a. civila administrationer inom säkerhetssektorn.

Minskning av vapenspridning och hot från minor
Sveriges stöd för minskad spridning av små och lätta vapen och genomförande av vapenhandelsfördraget (ATT), liksom inom minhantering har verkat för att minska mänskligt lidande, samt till främjande av fred och socioekonomisk utveckling. Under 2018 har Sida stärkt arbetet med minhantering och arbetet för att bekämpa illegal handel med små och lätta vapen samt implementering av ATT. Biståndet har möjliggjort förbättrad statistisk, kunskaps-spridning, påverkansarbete, märkning av vapen, säker förvaring och lagerhållning, sekundering av experter inom minhantering samt röjning och destruktion av minor.

Tabell 2.14 Fred och säkerhet: Indikatorer från multilaterala organisationer och EU

Indikator	Institution	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018	Kommentar
Antal länder där UNICEF har bidragit till att data om våld mot och utnyttjande av barn löpande samlas in och publiceras	UNICEF	30	29	31	-	Sveriges andel av totalt kärnstöd 2018: 10,3 %
Antal lokalsamhällen som mottagit stöd av UNFPA och som därefter tillkännagivit att de tar avstånd från könsstympning	UNFPA	2 920	2 906	2 960	2 945	Sveriges andel av totalt kärnstöd 2018: 20,6 %
Antal personer som direkt dragit nytta av EU-finansierade program syftande till att stödja civil fredsbyggnad i post-konfliktsituationer och/eller förebyggande av konflikt	EU	404 000	314 000	1 420 000	-	Resultat av EU-finansierade program avslutade under respektive år
Män		25 000	50 000	282 000		
Kvinnor		26 000	43 000	264 000		
Information saknas		353 000	222 000	875 000		

Källa: Respektive institutions årsredovisningar.

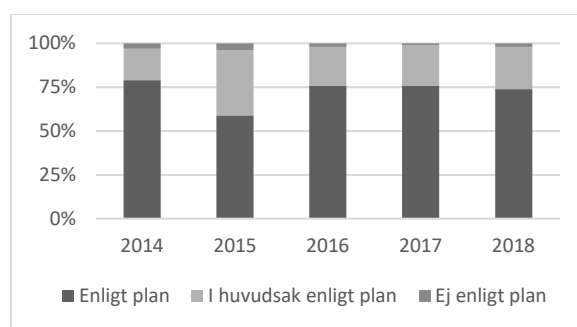
Inkluderande ekonomisk utveckling

Nedan redovisas resultat med avseende på inkluderande ekonomisk utveckling. Syftet är att insatser inom detta område ska bidra till att förbättra levnadsvillkoren för människor i fattigdom och förtryck. Mål, beslutade av regeringen, gällande inkluderande ekonomisk utveckling återfinns i ungefär hälften av strategierna för det bilaterala utvecklings-samarbetet samt i den globala strategin för hållbar ekonomisk utveckling 2018–2022. Ett urval av de mål som regeringen har beslutat inom området synliggörs i underrubriceringen.

Programmen av insatser avsedda att uppfylla de av regeringen beslutade strategimålen inom detta område har enligt Sidas strategirapportering i hög utsträckning kunnat genomföras enligt plan.

Diagram 2.10 Ekonomisk utveckling: Programgenomförande

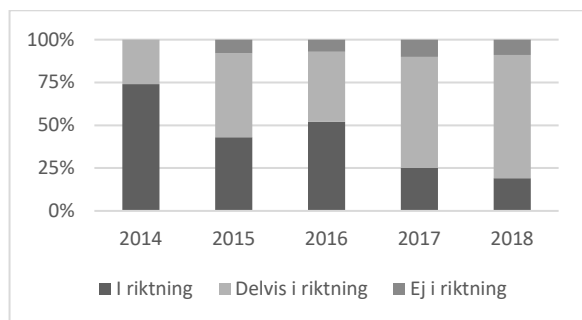
Andel strategimål

Källa: Sida, Strategirapportering.

Diagram 2.11 Ekonomisk utveckling: Utveckling mot förväntat strategimål

Andel strategimål

Källa: Sida, Strategirapportering.

Utvecklingen har enligt Sidas strategirapportering gått delvis i riktning mot regeringens strategimål för inkluderande ekonomisk utveckling i relation till flertalet strategimål. I ett längre perspektiv har utvecklingen i lägre mån gått helt i riktning mot strategimålen.

Handel och ekonomisk integration

Sveriges bistånd inom handel och ekonomisk integration involverar bl.a. kapacitetsutveckling inom handelspolitiken. Under 2018 har biståndet t.ex. bidragit till borttagna handelsrestriktioner och förbättrad spannmålshandel i Östafrika, samt till minskade kostnader för import och export genom stöd till flera tullmyndigheter i Afrika.

WTO:s Doha Development Agenda Trust Fund har med stöd från Sverige bidragit till stärkt kapacitet hos utvecklingsländer att delta i och dra nytta av internationell handel. På liknande vis har Sverige genom Standards and Trade Development Facility bidragit till stärkt kapacitet inom skydd för människors, växters och djurs hälsa. International Institute for Sustainable Development har med svenskt stöd bidragit till ökad kunskap och förståelse för hållbarhetsstandarder för ett förbättrat marknadstillträde.

Kommerskollegium har i flera länder bidragit till stärkt kompetens hos personer som arbetar med handel och handelspolitik, vilket bl.a. bidragit till att genomföra WTO-medlemskapet i Liberia.

Sveriges bistånd har vidare bidragit till ökad jämställdhetsintegration i handelspolitiken, t.ex. genom stödet till Enhanced Integrated Framework, International Trade Centre och Världsbankens Umbrella Facility for Trade samt

en sekundering till Världsbanken med fokus på handel och jämställdhet.

Privatsektorutveckling, stärkande av näringsliv och affärsklimat

Sverige har bidragit till reformer som stärkt förutsättningarna för privatsektorutveckling, och bidragit till försörjningsmöjligheter och företagande för människor som lever i fattigdom. UNDP har bidragit till att 20,6 miljoner människor fick tillgång till finansiella tjänster.

Sveriges bilaterala bistånd har i Somalia bidragit genom en s.k. challenge fund till finansieringsstöd för ett stort antal små- och medelstora företag. Sverige har bidragit till program, bl.a. i Östeuropa, som har lett till att kvinnliga småföretagare fått tillgång till banklån och stöd för affärsutveckling. Ökat kvinnligt företagande har även främjats genom Women's World Banking, en nätverksbaserad organisation för finansiella tjänster för kvinnor.

Genom Världsbanksgruppen har Sverige bidragit till reformer som stärkt investeringsklimatet i 32 länder, bl.a. genom teknisk assistans kring regelverk om privatsektorutveckling. Internationella finansieringsbolaget jobbade i större utsträckning med privatsektorutveckling i de mest fattiga och konfliktdrabbade länderna.

Genom Asiatiska utvecklingsbanken (AsDB) har Sverige bidragit till en stärkt utveckling av den privata sektorn i Asien och Stilla-havsområdet. Bankens lån och gåvoförmedling har bl.a. använts till stöd för sådan utveckling i Fiji, Kiribati och Salomonöarna. AsDB har stärkt kunskapen kring offentlig-privat samverkan i Pakistan, och introducerat innovativa finansieringsinstrument i Indonesien för ökat deltagande av den privata sektorn i infrastrukturprojekt. Sverige har genom FN:s konferens om handel och utveckling (Unctad) bidragit till stärkt kapacitet hos utvecklingsländer att mobilisera investeringar för utveckling och Agenda 2030.

Swedfund International AB har genom sina investeringar bidragit till att utveckla hållbara företag, som betalar skatt och skapar arbetstillfällen med anständiga arbetsvillkor. Under 2018 beslutade Swedfund om nya investeringar om närmare 1 100 miljoner kronor, inriktade på förnybar energi, hälsa och finansiella institutioner med fokus på finansiering för små- och medelstora företag.

Produktiv sysselsättning med anständiga arbetsvillkor

Regeringen ser att Sveriges arbete för social dialog, anständiga löner och arbetsvillkor har fått genomslag såväl i multilaterala institutioner som i enskilda samarbetsländer. Under 2018 har Sveriges bilaterala bistånd t.ex. bidragit till stärkt dialog mellan arbetsmarknadens parter i Bangladesh, Colombia och Kambodja.

Med finansiellt stöd till International Labour Organization (ILO) har Sverige bidragit till att utvecklingsländer står bättre rustade inför en förändrad arbetsmarknad med bl.a. en högre grad av automatisering.

UNDP har under 2018 bidragit till att nära fyra miljoner krisutsatta människor fick ett jobb eller på annat sätt förbättrat uppehälle i länder som Sudan, Syrien och Haiti. Genom Världsbanksgruppen har Sverige under 2018 bidragit till att öka omkring nio miljoner personers sysselsättning i länder så som Etiopien, Ghana och Nepal.

Hållbart företagande

Sverige har genom stöd till Global Reporting Initiative bidragit till ett mer hållbart företagande och förbättrad Agenda 2030-rapportering, medan stöd till Global Compact har bidragit till att öka kunskapen om hållbart företagande och företagens engagemang i Agenda 2030. Relationen mellan företagsverksamhet och mänskliga rättigheter har med svenskt stöd uppmärksammas av bl.a. Danish Institute for Human Rights. Svenskt utvecklingssamarbete har även befrämjat gröna obligationer och utsläppsminskningar, liksom närmare granskning av bankers investeringar och utlåning.

Swedfund har fortsatt arbetet med att integrera social, ekonomisk och miljömässig hållbarhet genom hela investeringsprocessen. Andelen av Swedfunds investeringar som har ett fungerande ledningssystem för miljö och sociala frågor har ökat över tid. Swedfunds program för att främja kvinnliga anställdas delaktighet och ledarskap har bidragit till att skapa bättre arbetsvillkor och utvecklingsmöjligheter för kvinnliga anställda i företagen. Inom ramen för ett separat uppdrag har Swedfund bidragit till att stärka offentliga lokala projektägare i utvecklings- eller upphandlingsfasen av investeringsprojekt samt till att hållbarhets- och livscykelperspektiv inkluderats.

Inhemsk resursmobilisering

Biståndet har även bidragit till resursmobilisering i samarbetsländerna genom finansieringslösningar med det privata näringslivet och samarbete på skatteområdet, vilket genererat ytterligare utvecklingsfinansiering för uppfyllande av de globala målen.

Under 2018 har Sverige stärkt stödet för inhemsk resursmobilisering bl.a. genom Skatteverket. Även OECD har med svenskt stöd haft ett ökat fokus på skatteflykt och dess negativa utvecklingseffekter. Med stöd till Tax Inspectors Without Borders har Sverige bidragit till ett utbyte av kunskaper och färdigheter inom skatterevision i utvecklingsländer. Verksamheten uppskattas ha lett till 445 miljoner USD i skatteintäkter under 2018.

Som ett led i Sveriges strävan att bidra till kapacitetsutveckling på skatteområdet stod regeringen värd för konferensen Stockholm Tax Conference i maj 2018, som samlade nära 400 deltagare från omkring 90 länder, främst medel- och låginkomstländer. Konferensen resulterade i kompetensutveckling och erfarenhetsutbyte för skatteexperter från hela världen.

Tryggad livsmedelsförsörjning

Sverige har bidragit till en motståndskraftig jordbruksproduktion och mer tryggad livsmedelsförsörjning för framförallt kvinnor och ungdomar i länder som Burkina Faso, Mali, republiken Kongo, Etiopien, Liberia, Moçambique, Rwanda, Sudan, Sydsudan, Tanzania och Uganda. Genom samverkan mellan Sveriges humanitära och långsiktiga bilaterala bistånd i Tanganyika-provinsen i Demokratiska republiken Kongo har enligt Sida en förbättring skett vad gäller människors livsmedelsförsörjning och återställande av jordbruksmark.

Under året inleddes svenskt stöd till Oxfams insatser inom drygt 30 länder med bl.a. utbildning om utsäden och markrättigheter och med särskilt goda resultat i Guatemala, Liberia, Peru och Sri Lanka.

Det av Sverige stödda initiativet Coffee and Climate har ökat resiliens, hållbarhet och produktivitet hos småskaliga kaffebönder i t.ex. Brasilien och Tanzania.

Sverige har genom Världslivsmedelsprogrammet bidragit till att rädda liv, lindra nöd och upprätthålla mänsklig värdighet i konflikt och katastrofsituationer genom humanitära livsmedelsinsatser, riktade till individer och

samhällen utsatta för livsmedelsbrist och otrygg livsmedelsförsörjning.

Som stöd till Tchadsjökrisen har Sverige genom FN:s Livsmedels- och jordbruksorganisation (FAO) genomfört livräddande insatser, tillsammans med mer långsiktiga insatser inom jordbruket som motverkat att människor faller tillbaka i extrem otrygg livsmedelsförsörjning. I området lever många på jordbruk.

Sociala trygghetssystem

Sveriges bistånd har i nio afrikanska länder, bl.a. Kenya, Tanzania och Zambia, bidragit till kapacitetsutveckling avseende sociala trygghetssystem. I Tanzania fick 1,1 miljoner fattiga hushåll regelbundna kontantstöd genom den insats som Sverige stöder, vilket bl.a. har bidragit till ökad livsmedelstrygghet och ökat deltagande i produktiva aktiviteter. I Etiopien omfattades åtta miljoner människor av ett program för sociala skyddsnet.

Tabell 2.15 Ekonomisk utveckling: Indikatorer från multilaterala organisationer, utvecklingsbanker och EU

Indikator	Institution	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018	Kommentar
Förbättrad tillgång till transport (antal som drar fördel av)	AfDB	8,6 milj	7 milj	4,4 milj	14 milj (varav 7 milj kvinnor)	Sveriges andel av totalt kärnstöd 2018: 5,1 %
Antal människor med ny eller förbättrad tillgång till elektricitet	VBG	75,3 milj	75,2 milj	81,2 milj	133,7 milj	Sveriges andel av totalt kärnstöd 2018: 3,1 %
Antal människor som fått tillgång till förbättrad jordbruksteknologi	AfDB			8,8 milj	19 milj (varav 9,3 milj kvinnor)	Sveriges andel av totalt kärnstöd 2018: 5,1 %
Antal människor som täcks av sociala trygghetsprogram	VBG	31,7 milj	39,5 milj	44,6 milj	-	Sveriges andel av totalt kärnstöd 2018: 3,1 %
Män		51 %	52 %	48 %		
Kvinnor		49 %	48 %	52 %		
Jordbruksmark där hållbara metoder för markhantering introducerats med stöd av EU (antal hektar)	EU	184 000	381 000	228 000	-	Resultat av EU-finansierade program avslutade under respektive år
Antal personer med otrygg livsmedelsförsörjning som fått stöd genom sociala transfereringar	EU	1 858 000	8 310 000	2 679 000	-	Resultat av EU-finansierade program avslutade under respektive år
Män		240 000	158 000	1 272 000		
Kvinnor		275 000	167 000	1 269 000		
Information saknas		1 244 000	8 310 000	138 000		
Antal länder där företagsklimatet har förbättrats med EU-stöd	EU	7	16	3	-	Resultat av EU-finansierade program avslutade under respektive år

Källa: Respektive institutions årsredovisningar.

Migration och utveckling

Nedan redovisas resultat med avseende på ökning av migrationens positiva utvecklingseffekter samt minskade negativa konsekvenser av ofrivillig migration. Syftet är att insatser inom detta område ska bidra till att förbättra levnadsvillkoren för människor i fattigdom och förtryck.

Inom biståndet är migration till stor del en tvärfråga som är relevant i flertalet sektorer och

som Sverige arbetat integrerat med beroende på kontext. Då migrationsinsatser ofta är integrerade och endast ett fåtal insatser haft direkt fokus på migration rapporteras en stor del av insatserna under andra sektorer. De av regeringen beslutade bilaterala strategierna som styr biståndet har sällan mål kopplade till migration och det är därför inte möjligt att redovisa uppfyllelse av strategimål på samma sätt som för andra områden.

Den största volymen av migrationsrelaterade insatser genomförs som en del av det humanitära biståndet. Insatser har även ingått i det bilaterala utvecklingsarbetet med Somalia, Afghanistan, Irak, Demokratiska republiken Kongo, Bangladesh, samt regionalt, globalt och genom multilaterala och internationella organisationer och fonder.

Minskning av grundorsaker till ofrivillig och irreguljär migration

En stor del av det svenska reguljära bilaterala och multilaterala biståndet har under 2018 adresserat vad som betecknas som grundorsaker till ofrivillig migration. Biståndets roll i att minska grundorsaker till ofrivillig och irreguljär migration är däremot komplex och har både direkta och indirekta effekter. Exempelvis kan stöd för att stärka motståndskraft och anpassningsförmåga mot klimatförändringar och naturkatastrofer indirekt förebygga ofrivillig migration.

Genom EU:s förvaltningsfond för nödåtgärder i Afrika har Sverige verkat för att undanröja grundorsaker till ofrivillig migration i 26 afrikanska länder. Under året svarade fonden bl.a. på behovet av att stärka motståndskraften hos lokala samhällen och bidra till ekonomiska försörjningsmöjligheter genom exempelvis arbetsmarknadsrelaterade insatser i Sahel/Tchadsjöområdet. På Afrikas horn var fonden ett viktigt instrument i att adressera grundläggande regionala utmaningar.

Tillvaratagande av migrationens positiva effekter på utveckling

Biståndet har fokuserat på att skapa sysselsättningsmöjligheter och stöd till diasporagrupper för att bidra till tillvaratagande av deras potential som utvecklingsagenter. Genom bl.a. EU:s förvaltningsfond för nödåtgärder i Afrika har t.ex. hållbara ekonomiska försörjningsmöjligheter i ursprungs-, transit- och destinationsländer utvecklats.

Swedish-Somali Business Programme har bidragit till produktiva arbetstillfällen i Somalia genom att skapa kanaler för den svensk-somaliska diasporan att investera i små och medelstora företag i landet. Genom Sveriges stöd till FN:s migrationsorganisation IOM och Migration For Development in Africa har 26 diasporaexperter placerats vid 15 olika institutioner i Somalia. Detta har möjliggjort överföring av värderingar,

kunskap och kontaktnät, s.k. sociala och politiska remitteringar.

Irreguljär och ofrivillig migration riskerar att bidra till negativa utvecklingseffekter om det inte finns en fungerande ordning för hantering av migration. I Somalia har Sveriges stöd till FN:s boende- och bosättningsorgan (Unhabitat) bidragit till att uppnå varaktiga lösningar för internflyktingar genom aktiviteter som byggande av bostäder, kontaktöverföringar och utbildning som syftar till stärkta försörjningsmöjligheter.

Stöd till Världsbankens Global Concessional Financing Facility har bidragit till att underlätta för Jordanien och Libanon att hantera de ökade kostnader som flyktingmottagandet inneburit. Stödet har även bidragit till att förbättra arbets- och utbildningsmöjligheter för flyktingar från Syrien och därigenom till att stärka förutsättningar för att migrationen ska ha positiva effekter på utvecklingen i värdländerna. Flyktingar och värdsamhällen i Syriens grannländer samt länder på västra Balkan har fått stöd genom EU:s regionala förvaltningsfond med anledning av Syrienkrisen. Projekten har bl.a. riktats till barn och unga, samt investerats i värdsamhällen för att främja sysselsättning och social sammanhållning för flyktingar och lokalbefolkning.

Säkerställande av migranternas och flyktingarnas åtnjutande av de mänskliga rättigheterna

Sverige har arbetat både på global nivå och policynivå för att säkerställa migranternas och flyktingarnas åtnjutande av de mänskliga rättigheterna, oberoende av legal status. I Somalia har stöd bidragit till att stärka internflyktingarnas tillgång till rättsväsendet i samband med sexuellt och könsbaserat våld. Genom Global Partnership for Education och Education Cannot Wait har Sverige även arbetat för att förbättra migranternas och flyktingarnas tillgång till utbildning. I Afghanistan har Sveriges satsning på utbildning under 2018 bidragit till att cirka 246 000 flickor och pojkar på flykt fått tillgång till utbildning samt skolutrustning och undervisningsmaterial genom insatser från 15 genomförande organisationer. I Uganda har 30 000 flyktingar fått tillgång till psykosocialt stöd.

EU:s facilitet för att bistå 3,6 miljoner syrisk flyktingar i Turkiet finansieras både genom EU:s budget och via direkta bilaterala bidrag. Faciliteten har bl.a. bidragit till att möta 1,5 miljoner flyktingarnas grundläggande behov genom

månatliga kontantbidrag och finansierat fem miljoner besök inom primärhälsovården. Faciliteten har också främjat flyktingars integration i det turkiska samhället, bl.a. genom att stödja en integration av syriska barn i det turkiska skolsystemet. Sammanlagt har över en halv miljon barn fått tillträde till utbildning genom faciliteten.

Med stöd till UNDP har Sverige under 2018 bidragit till att 3 miljoner människor som tvingats lämna sin hem fick tillgång till basbehov såsom bostad och skydd. Inom EU:s förvaltningsfond för nödåtgärder i Afrika har bl.a. skyddsprojekt längs den centrala Medelhavsrutten som satts på plats tillsammans med IOM och UNHCR utvidgats både geografiskt och finansiellt.

Stärkta förutsättningar för säker, ordnad och reglerad migration

Sverige har agerat för att få till stånd ett bättre globalt samarbete avseende migrations- och flyktingfrågor, bl.a. genom förhandlingarna om de två globala ramverken för migranter respektive flyktingar som antogs i december 2018. Tillsammans bidrar ramverken till förbättrade förutsättningar för ett starkt globalt samarbete mellan ursprungs-, transit- och destinationsländer, bättre ansvarsfördelning och förbättrat internationellt samarbete i migrations- och flyktingsituationer.

Sveriges stöd till IOM och UNHCR:s mekanism Emerging Resettlement Countries Joint Support Mechanism gavs i syfte att förbättra den globala ansvarsfördelningen av flyktingar och bidra till hållbar vidarebosättning. På grund av en förändrad politisk kontext globalt har antalet vidarebosatta varit lägre än förväntat. Däremot har projektet bidragit till att stärka kapaciteten att ta emot flyktingar i vidarebosättningsländer.

Jämlik hälsa

Nedan redovisas resultat med avseende på jämlik hälsa. Syftet är att insatser inom detta område ska bidra till att förbättra levnadsvillkoren för människor i fattigdom och förtryck.

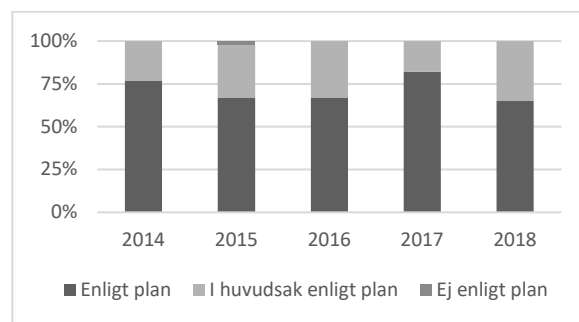
Mål, beslutade av regeringen, gällande hälsa återfinns i en tredjedel av regeringens strategier för det bilaterala utvecklingssamarbetet och i regeringens strategi för Sveriges globala utvecklingssamarbete inom hållbar social

utveckling 2018–2022. Ett urval av de mål som regeringen har beslutat inom området synliggörs i underrubriceringen.

Program av insatser avsedda att uppnå de av regeringen beslutade strategimålen inom detta område har enligt Sidas strategirapportering under 2018 till största del kunnat genomföras enligt plan.

Diagram 2.12 Hälsa: Programgenomförande

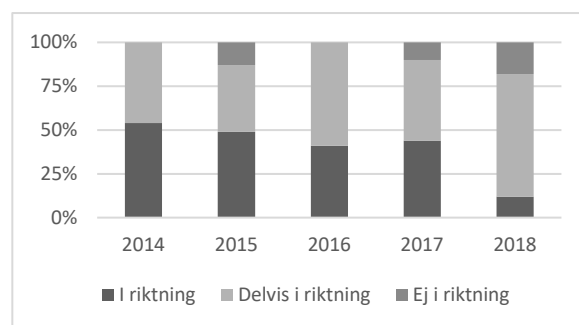
Andel strategimål

Källa: Sida, Strategirapportering.

Diagram 2.13 Hälsa: Utveckling mot förväntat strategimål

Andel strategimål

Källa: Sida, Strategirapportering.

Den faktiska utvecklingen har i lägre utsträckning än tidigare gått i riktning mot regeringens strategimål för jämlik hälsa, enligt Sidas strategirapportering. Även om framsteg har skett i vissa länder när det gäller abortpolicyer så kan klimatet för SRHR-frågor generellt och hbtq-frågor specifikt konstateras ha stramats åt ytterligare under 2018.

Medvetenhet om och tillgång till sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter (SRHR)

Sveriges stöd till SRHR innefattar stöd till sex- och samlevnadsundervisning, ökad tillgång till preventivmedel och säker abort, ungdomsvänlig service, förebyggande av hiv och sexuellt och könsrelaterat våld, hbtq-personers hälsa och rättigheter samt arbete mot barnäktenskap och könsstympning.

I Uganda, Moçambique och Demokratiska republiken Kongo har hälsocentraler och kliniker stärkts för att få ett starkare ungdomsfokus. Genom ett stöd i Zambia har SRHR fritidsklubbar öppnat i 40 skolor och 2 261 ungdomar har utbildats för att föra samtal med andra ungdomar om frågor som rör sexualitet och hälsa.

Genom två stora regionala aktörer i Afrika har Sverige bidragit till att öka såväl tillgång som efterfrågan på preventivmedel i tolv afrikanska länder. Den sammanlagda effekten av försäljningen förhindrade 1,9 miljoner oönskade graviditeter, 1,5 miljoner osäkra aborter och nära 10 000 fall av mödradödlighet.

Under 2018 nådde den Sverigestödda globala organisationen International HIV/AIDS Alliance (sedan 2019 Front Line AIDS) omkring 1,6 miljoner vuxna, ungdomar och barn med bromsmedicinbehandling och 782 000 personer tillhörande riskgrupperna fick tillgång till hiv-förebyggande insatser.

Sveriges stöd till sexualundervisning är betydande och sker på tre nivåer: globalt, regionalt samt på nationell nivå. Unesco har samarbetat med regeringar för att införa eller stärka policyer och ramverk för att sexualundervisning ska vara del av nationella läro- och utbildningsplaner. Under 2018 utökades det regionala stödet till Unescos sexualundervisningsprogram till ytterligare fem länder, vilket gör att programmet nu omfattar totalt 30 länder. Sexualundervisningsprogrammet i Zambia har nått nära 2 miljoner elever i årskurs 5–12.

Ett par av Sidas Wash-program inkluderar stöd som syftar till att höja kunskap om menstruation samt öka tillgång till mensskydd. I Bolivia har över 10 000 flickor och pojkar i 100 skolor haft menshälsa på schemat med syfte att öka kunskap och förbättra attityder kring menstruationsfrågor.

För att förändra lagstiftning, policyer och konservativa normer stödjer Sverige civilsamhällesorganisationer och andra aktörer som på olika sätt bedriver informations- och påverkansarbete för att stärka kvinnors, flickors och ungdomars SRHR. I Afghanistan har ett samarbete mellan civilsamhällesorganisationer och religiösa ledare resulterat i antagande av en hälsopolicy som förbjuder så kallade oskuldheterstester på kliniker och sjukhus i landet.

Samtidigt som abortmotståndet har ökat på vissa håll i världen, har positiva policy-förändringar gällande abort skett i minst 13 länder där Sverigestödda partner har varit aktiva i påverkansarbetet. I Afrika söder om Sahara ges stöd för att expandera tillgången till medicinska abortprodukter på nya marknader.

Svensk expertkunskap tillsammans med stöd till och samordning av partner har varit instrumentellt för antagandet av Södra Afrikas utvecklingsorganisations (SADC:s) SRHR policy och medföljande bedömningskriterier. Svenska experter från Sida medverkade även i den rådgivningsgrupp till Gutmacher-Lancet SRHR Kommissionen som i maj 2018 lanserade en banbrytande rapport med en ny SRHR-definition samt rekommendationer om ett paket av grundläggande SRHR-tjänster som länder bör tillhandahålla.

Sverige var FN:s befolkningsfonds (UNFPA:s) största kärnstödsgivare 2018, och näst största givare totalt sett.

Sverige var Unaid's näst största kärnstödsgivare 2018 och bidrog bl.a. till att Unaid's kunde fortsätta spela sin centrala roll som bl.a. katalysator, policyutvecklare och samordnare på hiv-området. Dessa centrala funktioner, men också Unaid's arbete med statistik, lagstiftning och policyer på landnivå liksom tekniskt stöd i ländernas analys- och planeringsarbete, gör att länderna kan nå framgång och visa resultat i samarbetet med andra partners, t.ex. Globala fonden mot aids, tuberkulos och malaria (GFATM).

Grundläggande hälsoservice, inklusive barn- och mödrhälsa

Sveriges stöd till grundläggande hälsoservice, inklusive barn- och mödrhälsa omfattar bl.a. vaccinationer, behandling av barnsjukdomar, förbättrad tillgång till preventivmedel, förlossningsvård, behandling av fistula och förbättrad nutrition.

I Somalia har 5,2 miljoner kvinnor, flickor och pojkar, enligt Sidas rapportering, fått tillgång till mediciner och vaccinationer genom mödra- och barnavårdskliniker och nästan 19 000 mödrar hade tillgång till säker förlossning genom svenskt stöd.

I Bangladesh har användningen av mödrhälsovård samt förlossningar på institution ökat till följd av det tredje hälsosektorprogrammet i landet. Genom samarbetet har

Bangladesh antagit en nationell reglering för den nya barnmorskeprofessionen. Barnmorskeutbildningen har introducerats i enlighet med internationell standard och det nationella barnmorskeförbundet har stärkts. Sedan programmet startade 2013 har 5 000 barnmorskor utexaminerats.

Sverige var 2018 andra största kärnstödsgivare till Unicef, och sjunde största givare totalt sett. Unicef arbetar bl.a. med människors tillgång till rent vatten, sanitet och hygien (Wash), barns och ungdomars tidiga utveckling, barn- och mödrahälsovård samt effektiva hälsosystem, inklusive behandling och förebyggande av hiv/aids. Sverige driver bl.a. vikten av att Unicef tillgodoser ungdomars behov av och rätt till SRHR. Det svenska stödet till Unicef bidrog 2018 till att 18,6 miljoner människor fick tillgång till rent vatten, att ytterligare 10,8 miljoner människor fick tillgång till grundläggande sanitet och till att säkerställa att fler än 27 miljoner födstrar genomfördes i hälsofaciliteter med deltagande av utbildad personal.

Genom bl.a. Unicef har Sverige också bidragit till att öka immuniseringsgraden av barn. I Demokratiska republiken Kongo har 2,5 miljoner barn under ett års ålder vaccinerats och i Myanmar är vaccinationsgraden näst intill 100 procent i de områden där den Sverigestödda 3 MDG-fonden verkar. Totalt nås 6,4 miljoner människor med barn- och mödrahälsovård genom fonden.

Tack vare Gavis verksamhet har mer än 10 miljoner dödsfall undvikits sedan 2000. I fyra nya länder har HPV vaccinering introducerat och totalt 3 miljon flickor vaccinerats mot HPV sedan 2013 i 30 länder. Under 2017 immuniserades 65 miljoner barn med stöd av Gavi. Det framgår av Gavis rapportering. Svårigheter i att uppnå jämlik täckning ses framförallt i sviktande stater med otillräckliga hälsosystem. Det finns även en koppling mellan låg täckningsgrad och låg utbildning hos kvinnor, liksom fattigdom. Vidare ser Gavi under året utmaningar med att säkerställa tillgång på vacciner från leverantörer, och genomföra hållbar utfasning.

För 2017 rapporterade GFATM att organisationen bidragit till att 17,5 miljoner fått antiretroviral behandling mot hiv, att 4,9 miljoner personer i nyckelgrupper nåtts med förebyggande insatser, att 5 miljoner människor med tuberkulos fått behandling, och att 108 miljoner fått behandling mot malaria. Globala

fonden räknar med att organisationen sammantaget bidragit till att rädda 27 miljoner liv. Trots framstegen så rapporterar Globala fonden om en oroväckande vändning i utvecklingen, med fler insjuknanden i de tre sjukdomarna.

Stärkta nationella hälsosystem och institutioner

Regeringen ser starka hälsosystem som nödvändiga för arbetet med sexuell och reproduktiv hälsa, fungerande barn- och mödrahälsovård, global hälsosäkerhet och antibiotikaresistens. Majoriteten av Sveriges hälso- och SRHR-stöd bidrar på olika sätt till stärkande av samarbetsländernas hälsosystem.

Sveriges utvecklingssamarbete med Zambias hälsodepartement har enligt Sida t.ex. bidragit till att stärka hälsosystemet med särskilt fokus på barn, mödra- och ungdomshälsa. Satsningar sker framförallt i primärvården och på att öka människors efterfrågan på hälso- och sjukvård på lokal nivå. I Demokratiska republiken Kongo har myndigheterna etablerat 26 provinsiella hälsoavdelningar samt formulerat avtal som gör att allt bistånd ska kanaliseras genom dessa.

En stor utmaning för låginkomstländer är hur de ska åstadkomma hållbar finansiering för hälso- och sjukvårdssystemet så att det kan leverera hälso- och sjukvårdstjänster av god kvalitet. Genom Sveriges stöd till regionala partner fick 8 afrikanska länder tekniskt stöd 2018 för övergripande reform av hälsofinansiering, evidensbaserad planering, samt expansion av sjukförsäkringar. Genom tekniskt stöd har den nationella kapaciteten för att följa upp, planera och fördela befintliga resurser i hälsosystemet stärkts.

Hälso- och sjukvårdspersonal är en grundbult i alla länders hälsosystem. Genom bilaterala stöd har Sverige bidragit till utbildning och/eller anställning av barnmorskor och förlossningspersonal bl.a. i Somalia, Sydsudan, Uganda, Zambia, Zimbabwe, Afghanistan, Bangladesh, Myanmar och Guatemala. Sida har ett flerårigt samarbete med UNFPA kring mödrahälsa som bidragit till att mer än 32 000 barnmorskor i låginkomstländer har fått vidareutbildning.

Enligt Sidas strategiredovisning utfördes i Uganda över 14 000 säkra förlossningar under sista kvartalet 2018 med hjälp av svenskt stöd till Världsbankens voucher-program. Under hela programperioden har nära 145 000 säkra förlossningar genomförts. En knapp femtedel av mödrarna är flickor under 19 år. Stöd till Unicef med fokus på mödra- och barnhälsa i

flyktingmottagande distrikt i West Nile har nått ut till 146 000 kvinnor och 128 000 barn med hälsoservice och utbildat 4 600 medlemmar i så kallade Village Health Teams. Andelen förlossningar på kliniker har ökat från 46 till 54 procent och andelen som tagit del av fyra mödravårdsbesök ökade från 32 till 40 procent mellan 2017 och 2018.

Förebyggande och hantering av hälsobot

Sverige har under 2018 särskilt följt utvecklingen av ebolautbrottet i östra Demokratiska republiken Kongo.

Ett extra bidrag om 40 miljoner kronor har getts till WHO för att förstärka deras grundläggande kapacitet att snabbt kunna svara upp mot nya potentiella utbrott av sjukdomar.

Sverige har också varit aktiva inom ramen för genomförandet av det internationella hälsoreglementet och genom Folkhälsomyndigheten medverkat i ett tjugotal nationella externa utvärderingar.

Tabell 2.16 Hälsa: Indikatorer från multilaterala organisationer, utvecklingsbanker och EU

Indikator	Institution	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018	Kommentar
Antal hiv-positiva personer behandlade med bromsmediciner	GFATM	8,1 milj	11 milj	17,5 milj	19,8 milj	Sveriges andel av totalt kärnstöd 2018: 2,8 %
Antal fullt vaccinerade barn	Gavi	55 milj	62 milj	65 milj	66 milj	Sveriges andel av totalt kärnstöd 2018: 2,4 %
Antal behandlade för TBC	GFATM	1,9 milj	2,2 milj	5 milj	5,3 milj	Sveriges andel av totalt kärnstöd 2018: 2,8 %
Antal länder som rapporterar årligen om statusen för genomförandet av det internationella hälsoreglementet (IHR)	WHO	126/196	129/196	167/196	189/196	Sveriges andel av totalt kärnstöd 2017: ca. 1 %
Antal kvinnor i reproduktiv ålder och barn under 5 år som fått del av nutritionsrelaterade program med EU-stöd	EU	5 025 000	916 000	972 000	-	Resultat av EU-finansierade program avslutade under respektive år
Antal förlossningar med utbildad hälsopersonal med EU-stöd	EU	8 104 000	6 852 000	3 096 000	-	Resultat av EU-finansierade program avslutade under respektive år
Antal myggmedelsbehandlade myggnät distribuerade med EU-stöd	EU	204 milj	165 milj	136 milj	-	Resultat av EU-finansierade program avslutade under respektive år

Källa: Respektive institutions årsredovisningar.

Likvärdig och inkluderande utbildning av god kvalitet, samt forskning av hög kvalitet och av relevans för fattigdomsbekämpning och hållbar utveckling

Nedan redovisas resultat avseende likvärdig och inkluderande utbildning av god kvalitet, samt forskning av hög kvalitet och av relevans för fattigdomsbekämpning och hållbar utveckling. Syftet är att insatser inom detta område ska bidra till att förbättra levnadsvillkoren för människor i fattigdom och förtryck.

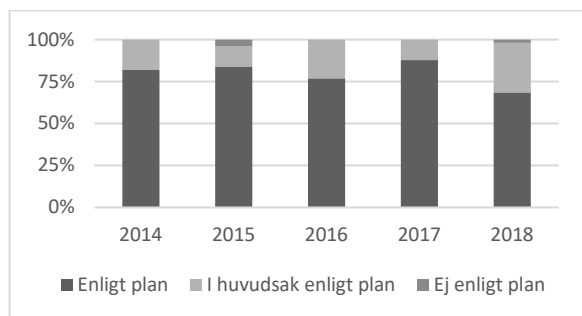
Mål som gäller utbildning återfinns i knappt en tiondel av regeringens strategier för det bilaterala utvecklingsarbetet samt i regeringens globala strategi för socialt hållbar utveckling 2018–2022. Mål som gäller forskning återfinns huvudsakligen i regeringens strategi för forskningssamarbete samt i ett antal globala, regionala och bilaterala strategier. Ett urval av de mål som regeringen har

beslutat inom området synliggörs i underrubriceringen.

Programmen av insatser avsedda att uppfylla regeringens strategimål för likvärdig och inkluderande utbildning av god kvalitet, samt forskning av hög kvalitet och av relevans för fattigdomsbekämpning och hållbar utveckling, har enligt Sidas strategirapportering i hög utsträckning kunnat genomföras enligt plan.

Diagram 2.14 Utbildning och forskning: Programgenomförande

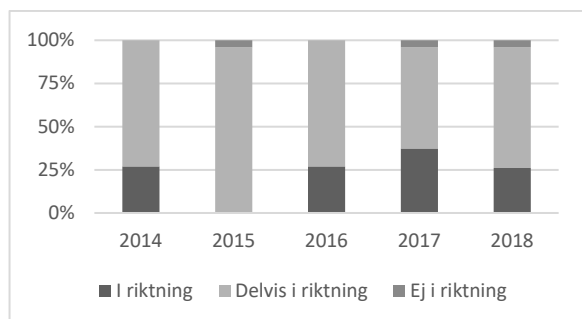
Andel strategimål

Källa: Sida, Strategirapportering.

Diagram 2.15 Utbildning och forskning: Utveckling mot förväntat strategimål

Andel strategimål

Källa: Sida, Strategirapportering.

Den faktiska utvecklingen har enligt Sidas strategirapportering gått helt eller delvis i riktning mot regeringens strategimål inom området i relation till merparten av strategimålen.

Välfungerande nationella utbildningssystem

Det svenska stödet till utbildning utgår från en helhetssyn på lärande. Fokus ligger på stärkt kapacitet i de nationella utbildningssystemen på samtliga utbildningsnivåer, från förskola och genom hela livet.

Sveriges bilaterala bistånd i Kambodja har, enligt Sidas strategiredovisning, bidragit till förbättrad tillgång till förskola, primär- och sekundärutbildning. Sverige och andra givares insatser har bidragit till att staten på fyra år fördubblat sitt stöd till offentliga skolor. Detta har varit en viktig del i statens decentralisering med större utrymme för lokala beslut om användning av medlen vilket främjat bl.a. transparens och ansvarsutkrävande.

I Afghanistan har Sveriges bilaterala bistånd bidragit till att stärka kapaciteten i det nationella utbildningssystemet. Ett nytt svenskt stöd till Unesco fokuserar på fortsatt systembyggnad

och kapacitetsutveckling bl.a. inom läroplansutveckling och lärarutbildning. Genom Unesco har Sverige vidare under 2018 bidragit till att över 55 000 vuxna, varav 64 procent kvinnor, i landet lärt sig läsa och skriva.

Sverige har bidragit till att stärka det nationella utbildningssystemet i Tanzania. Gratis utbildning har resulterat i ett ökande antal inskrivna grundskoleelever, många från de fattigaste familjerna. Ett resultatbaserat program har bidragit till att upprätthålla kvaliteten i utbildningen och bl.a. etablerat modaliteter för skolpengen att nå fram till skolor i tid.

Genom Global Partnership for Education (GPE) har Sverige bidragit till att utveckla nationella utbildningsplaner samt koordinera och effektivisera utbildningssektorn i 65 länder. I Tanzania har Sverige fått förnyat förtroende att koordinera givarstöd till GPE inklusive stöd till utveckling av sektorplaner, genomförande och uppföljning.

Sveriges kärnstöd till Unesco har bidragit till att stärka genomförandet av mål 4 om utbildning i Agenda 2030, stöd till sexualundervisning och till att främja livslångt lärande och utbildning för hållbar utveckling.

Svenskt stöd till högre utbildning har bl.a. omfattat stipendieprogram för studier på masternivå vid svenska lärosäten som administreras av Svenska Institutet. Under 2018 beviljades 233 nya stipendier varav 104 till kvinnor.

Stärkta förutsättningar för fullgjord, avgiftsfri och likvärdig grundskole- och gymnasieutbildning

I Kambodja har Sveriges bistånd bidragit till en kraftig utbyggnad av förskolor vilket gett tusentals barn bättre förutsättningar för inlärning. Sverige har bidragit till att nästan alla barn har tillgång till primärutbildning och att lika många flickor som pojkar fullföljer grundskole- och gymnasieutbildning. UNICEF:s program för en inkluderande utbildning har inneburit att en större andel barn från minoritetsgrupper fullföljer grundskolan och fortsätter till högre stadier. Tillsammans med UNICEF och RFSU har svenskt stöd till Kambodja vidare bidragit till att sexualundervisning inkluderats i läroplaner.

Ett stort problem i Afghanistan är det höga antalet barn som inte påbörjar sin utbildning eller börjar sin skolgång sent. Sverige har under 2018 bidragit till att flertalet av dessa däremot avslutar sin utbildning bl.a. genom specifika insatser för

barn med funktionsnedsättning och genom insatser för att nå flickor och kvinnor i svårtillgängliga områden.

Utbildningssystemet i Tanzania har stärkts trots stora utmaningar med överfulla klassrum i lägre klasser och stor brist på lärare. Antalet barn som hoppar av skolan eller som aldrig börjat skolan har minskat i snabb takt men den positiva utvecklingen är inte lika stark för flickor som för pojkar. Sverige har varit drivande i frågan om gravida flickors och unga mödrars rätt att gå i skolan. Sverige har här initierat ett nytt stöd som använder folkhögskolor som en alternativ utbildningsväg. Vidare har stöd från Sveriges SRHR-team i Lusaka möjliggjort undervisning i större skala genom Unescos regionala program för sex- och samlevnadsundervisning.

Utbildning och kunskap är några av de starkaste skydden mot tidiga äktenskap. Här har svenskt stöd till bl.a. Girls not brides gjort skillnad. För att flickor ska kunna avsluta sin skolgång är det viktigt att insatser inom närliggande områden såsom vatten och sanitet, sexualundervisning och menshygien tydligare kopplas till utbildning. Under 2018 har Sverige stärkt arbetet att koppla samman utbildning, hälsa, vatten, sanitet och hygien (Wash) och SRHR.

Tillgång till utbildning i konflikt, postkonflikt och humanitära situationer

Målet om utbildning i Agenda 2030 kommer inte att uppnås utan ökade investeringar i utbildning i humanitära situationer. Här har det vuxit fram en global konsensus kring inkludering av flyktingar i nationella utbildningssystem som det mest effektiva sättet att stärka både flyktingar och värdländer.

Sverige bidrar till två stora globala program som adresserar flyktingars och invandrares rätt till utbildning. Detta genom stöd till Global Partnership for Education där 60 procent av stödet går till fragila stater eller länder i konflikt och till Education Cannot Wait, en finansieringsmekanism för att göra undervisning tillgänglig för barn och ungdomar i konflikt, postkonflikt och humanitära situationer. Biståndet bidrar till en stärkt brygga mellan humanitärt stöd och långsiktigt utvecklings-samarbete.

Svenskt stöd till utbildning i Afghanistan har ett starkt fokus på barns rättigheter men mer behöver göras bl.a. för att adressera återvändande

flyktingars rätt till utbildning. Säkerhets-situationen är den främsta orsaken till att flickor inte går i skolan. Sverige har genom ett långvarigt stöd till Svenska Afghanistankommittén och Världsbanksgruppen bidragit till utbildning för flickor och barn med funktionsnedsättning.

Genom Världsbanksgruppen har Sverige bidragit till förbättrad utbildning i ett flertal utvecklingsländer. Bidrag och förmånliga lån har under 2018 bl.a. utbildat 14 350 lärare i Jemen, integrerat syriska flyktingar i jordanska skolor samt hjälpt 180 000 elever i Haiti att påbörja sin skolutbildning.

Under 2018 har Sverige genom Unicef bidragit till att närmare 12 miljoner barn, inklusive barn i humanitära situationer, som inte går i skolan fick tillgång till utbildning.

Stärkt forskningskapacitet

Sveriges forskningsbistånd består av brett stöd till relevant forskning, kapacitetsbyggnad och innovation på global, regional samt bilateral nivå. Biståndet har även bidragit till institutions-byggnad och demokratiframjande samt till stärkt kvalitet på högre utbildning i samarbetsländer, liksom till att främja bredare relationer bortom biståndet.

Det bilaterala biståndet har under 2018 bidragit till stärkt forskningskapacitet i Bolivia, Etiopien, Mocambique, Rwanda, Tanzania och Uganda. I flera fall har detta även inneburit bidrag till att stärka högre utbildning på områden som är strategiskt viktiga för landets utvecklingsbehov.

Sverige har bidragit till viktiga aktörer och nätverk för policyorienterad forskning såsom African Economic Research Consortium och UNU-WIDER, den senare med stöd till en stor konferens i Helsingfors med världsledande ekonomer och brett deltagande från globala syd, vilket ledde till att stärka forskares nätverk och yrkesmässiga utsikter liksom stärkta kompetenser.

Sverige har under 2018 fortsatt att stödja forskare från samarbetsländer med vetenskapligt utbyte, nätverkande, kompetenshöjning och deltagande i utlysningar regionalt och globalt, bl.a. genom stöd till 15 forskningsråd i Afrika söder om Sahara, och stöd till resurser som stärker afrikanska och andra forskares tillgång till afrikanska forskningsresultat.

Biståndet har via svenska universitet bidragit till stärkt forskningskapacitet och forskning inom kemi, matematik och fysik i en rad

låginkomstländer. I september arrangerade Göteborgs universitet med stöd av Vetenskapsrådet och Sida en av världens största konferenser om utvecklingsforskning.

I en gemensam utlysning av Sida, Vetenskapsrådet, Formas och Forte, fick svenska forskare stöd för forskning om hållbarhet och resiliens. I varje forskargrupp deltog minst en forskare från ett låginkomstland eller lägre medelinkomstland och minst en ung forskare.

Könsbalansen är fortsatt ojämn inom stödet. Det beror dels på att färre kvinnor studerar vid de universitet i samarbetsländerna varifrån forskare rekryteras dels på att traditionellt manligt dominerade discipliner såsom teknik och medicin är vanligast inom stödet medan ämnesområden där fler kvinnor är verksamma, särskilt humaniora, är mindre vanliga. Miljö- och klimatproblematik är väl representerad inom stödet, liksom frågor om konflikt, rättigheter och fattigdom.

Forskning av relevans för fattigdomsbekämpning och hållbar utveckling

Forskningsstödet fortsatte frambringa ny kunskap viktig för globala utmaningar inklusive Agenda 2030. Sida har bidragit till att stärka afrikanska, arabiska och latinamerikanska forskarnätverk inom samhällsvetenskap och humaniora. Ca 27 procent av Sidas regionala och globala forskningsstöd gick under 2018 till projekt inom naturvetenskap, miljö och teknik, 21 procent till hälsa och 9 procent till samhällsvetenskap och humaniora. Under 2018 bidrog Sidas forskningsstöd till nära 4 000 internationella vetenskapliga publikationer.

Genom Nordiska Afrikainstitutet (NAI) har forskning om utvecklingen i Afrika främjats liksom samarbetet mellan nordiska och afrikanska forskare. NAI spred under 2018 information baserad på sin forskning om Afrika och afrikanska förhållanden och har fört en aktiv policydialog.

Med ett av Sida-stödd forskning framtaget vaccin mot kolera, godkänt av WHO, kunde sannolikt en koleraepidemi bland nästan en miljon rohingya-flyktingar undvikas i Bangladesh.

Genom innovation ledd av sverigestödda International Vaccine Institute i Sydkorea har doser för koleravaccin blivit mindre vilket underlättar transporter t.ex. vid hotande epidemier. I september initierade European and Developing Countries Clinical Trials Partnership forskning som respons till utbrott av ebola i Demokratiska republiken Kongo. Grand Challenges Africa gjorde med svenskt stöd under året en utlysning om innovation inom vatten, sanitet och hygien.

Med stöd från bl.a. Sverige prövas i Etiopien en lågbudgetterapi mot lunginflammation baserad på en innovativ lösning utvecklad av en läkare i Bangladesh. En stark satsning på dammbyggen i Afrika har ökat risken för spridning av Malaria – här visar sverigestödd forskning hur justering av vattennivån kan motverka förekomsten av malariamyggor kring reservoarer.

Sverige bidrar via ett forskningscenter i Etiopien till forskning om jordkvalitet och passande grödor vilket lett till påtagligt ökade skördar, enligt Sida. Sverigestödd forskning i Peru bidrar till att utveckla potatissorter som kan klara extremväder.

Den invasiva skadeinsekten majsfly hotar stora delar av Afrikas majsproduktion. Banbrytande forskning med svenskt stöd har lett till miljövänliga bekämpningsmetoder med radikalt minskade skador från majsfly. Genom Stockholm Environment Institute stöddes nätverk som forskar och söker påverka policy om vattentillgång i Mekongregionen.

Tabell 2.17 Utbildning: Indikatorer från multilaterala organisationer, utvecklingsbanker och EU

Indikator	Institution	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018	Kommentar
Antal lärare rekryterade eller utbildade	VBG	6,6 milj	9 milj	11,6 milj	-	Sveriges andel av totalt kärnstöd 2018: 3,1 %
Antal barn som fått tillgång till läromedel	UNICEF	15 milj	15,6 milj	12,5 milj	11,3 milj	Sveriges andel av totalt kärnstöd 2018: 10,3 %
Antal barn i grundskola med EU-stöd	EU	19 447 000	10 635 000	5 290 000	-	Resultat av EU-finansierade program avslutade under respektive år
Män		9 814 000	5 355 000	2 513 000		
Kvinnor		8 683 000	5 183 000	2 410 000		
Okänt		950 000	96 000	367 000		
Antal lärare som fått utbildning med EU-stöd	EU	175 000	84 000	321 000	-	Resultat av EU-finansierade program avslutade under respektive år

Källa: Respektive institutions årsredovisningar.

Räddande av liv, lindrad nöd och upprätthållen mänsklig värdighet

Nedan redovisas resultat med avseende på räddande av liv, lindrad nöd och upprätthållen mänsklig värdighet. Syftet är att insatser inom det humanitära biståndet ska bidra till att förbättra levnadsvillkoren för människor i fattigdom och förtryck. Bilateral insatser på området har finansierats främst genom strategin för Sveriges humanitära bistånd genom Sida. Ett urval av de mål som regeringen har beslutat inom området synliggörs i underrubriceringen. Humanitärt bistånd ges också i form av kärnstöd till multilaterala organisationer med sådan verksamhet (se tabell 2.21).

För 2018 ökade det humanitära biståndet till 7,3 miljarder kronor, varav 4,1 miljarder kronor fördelades genom Sida för behovsbaserat land- och projektstöd och 3,2 miljarder kronor genom Regeringskansliet för kärnstöd till multilaterala organisationer med humanitär verksamhet.

Behovsbaserad, snabb och effektiv humanitär respons

Regeringen anser att det humanitära biståndet har gett krisdrabbade människor skydd och assistans baserat på det internationella humanitära systemets samordnade behovsanalyser och responsplaner. Stödet har i ökande utsträckning bidragit till att stärka motståndskraften hos de drabbade och möjliggjort återhämtning efter kriser, exempelvis återintegrering av flyktingar och förbättrade försörjningsmöjligheter.

De fem humanitära kriser som tog emot mest svenskt bilateralt humanitärt stöd under 2018 var i Syrien, Jemen, Demokratiska republiken Kongo, Sydsudan och Etiopien. Svenskt

humanitärt bistånd resulterade under 2018 i att 165 snabbinsatser till nya och eskalerande kriser kunnat genomföras. Svenskt stöd har bidragit till att skapa kontinuitet i den omfattande humanitära respons som byggts upp på kort tid för rohingya-flyktingar i Bangladesh.

Sveriges kärnstöd har under 2018 bidragit till snabb och behovsbaserad respons. World Food Programme (WFP) ger t.ex. årligen livsmedelsbistånd till 91 miljoner människor i fler än 80 länder utifrån sitt humanitära mandat.

Under 2018 ingick Sverige för första gången fleråriga avtal för kärnstödet till tre av de största humanitära organisationerna: WFP, UNHCR, UNRWA samt FN:s humanitära fond CERF. Beslutet att ingå fleråriga avtal var ett led i genomförandet av åtaganden enligt överenskommelsen inom Grand Bargain.

Sverige har genom OCHA bidragit till strategisk samordning av det humanitära biståndet för mer än 101 miljoner människor i 41 länder samtidigt befann sig 132 miljoner individer i behov av humanitärt stöd. OCHA har lett arbetet med gemensamma behovsanalyser och gemensamma responsplaner, vilket gett ett mer effektivt humanitärt bistånd.

FN:s fond för katastrofbistånd (CERF) har varit en effektiv och flexibel global mekanism för humanitär finansiering av insatser i nya eller snabbt förändrade humanitära situationer och underfinansierade kriser. Störst stöd gick under 2018 till Demokratiska republiken Kongo, Jemen, Etiopien och Uganda.

EU bidrog 2018 till behovsbaserat humanitärt stöd med 1 524 miljoner euro ur EU:s budget. Stödet omfattar hjälpinsatser såsom livsmedel, tak över huvudet, skydd inklusive mot könsbaserat våld, sjukvård, utbildning, rent

vatten och kontantbaserat stöd. I EU:s humanitära verksamhet har Sverige spelat en aktiv roll i rådsarbetsgruppen för humanitärt bistånd och livsmedelsbistånd, Cohafa, och i värnandet av de humanitära principerna och internationell humanitär rätt, bl. a. i framtagandet av gemensamma humanitära budskap för olika kriser liksom rådsslutsatser.

Ökat skydd för krisdrabbade människor

Utsattheten för civila och för humanitära hjälparbetare har fortsatt utgöra en stor utmaning i samband med väpnade konflikter. Sverige har under 2018 bidragit till att stärka den internationella humanitära rätten dels på policynivå genom bl.a. FN:s säkerhetsråd, och dels genom stöd till metoder och verktyg som syftar till att öka respekten och kunskapen om den humanitära rätten. Respekten för internationell humanitär rätt har inte upprätthållits av parterna i många av de väpnade konflikter som råder idag. Det minskade humanitära tillträdet är en central utmaning för de humanitära aktörerna.

Genom Internationella Rödakorskommittén (ICRC) – som ofta har ett unikt tillträde till behövande i kriser där andra aktörer inte kan vara verksamma – har Sverige bidragit till att ge stöd till krisdrabbade människor i bl.a. Syrien, Sydsudan, Irak, Nigeria, Jemen och Demokratiska republiken Kongo.

Sverige har genom UNHCR bidragit till att värna flyktingars skydd och rättigheter och söka lösningar på utdragna flyktingsituationer. Stödet nådde under 2018 137 länder där sammanlagt över 71 miljoner människor har tvingats lämna sina hem.

Den resolution om kopplingen mellan konflikt och hunger som antogs av Säkerhetsrådet i maj 2018 (2417) och som Sverige tog initiativ till under sitt medlemskap, har följts upp vid bl.a. ett rådsmöte i FN i augusti om Sydsudan, i linje med FN-systemets nya uppdrag att rapportera till rådet där en konfliktsituation riskerar att resultera i otrygg livsmedelsförsörjning eller svältrisk. Resolutionen uppmanar stater att utreda de situationer där den internationella humanitära rätten inte respekterats och där svält använts som en krigsstrategi.

Ökat inflytande för krisdrabbade människor

Sverige har under 2018 gett riktade policy- och metodstöd till organisationer som verkar för ökat deltagande och ansvarsutkrävande och därigenom

bidragit till att ge krisdrabbade människor en stärkt röst och möjlighet att utkräva ansvar från beslutsfattare.

För att säkerställa kvinnors, mäns, flickors och pojks specifika humanitära behov verkade Sverige aktivt för ett integrerat jämställdhetsperspektiv i det internationella systemets behovsbedömningar och responsplaner. Över 40 procent av FN:s responsplaner grundades under 2018 på en strategisk jämställdhetsanalys och Sverige har drivit att detta bör öka till 100 procent. Sverige har även verkat för förbättrad könsuppdelad statistik samt systematisk användning av jämställdhetsmarkörer. Flera av Sidas strategiska samarbetspartner har arbetat målinriktat med jämställdhetsintegrering. Genom det fortsatta arbetet inom Call to Action on Protection from Gender-based Violence in Emergencies främjades kvinnors och flickors deltagande i humanitär respons, liksom i det förebyggande arbetet.

Stärkt kapacitet och effektivitet i det humanitära systemet

Under 2018 har Sverige fortsatt verkat för ett effektivare humanitärt bistånd på global nivå genom att leverera på gemensamma åtaganden inom den s.k. Grand Bargain-överenskommelsen från det globala humanitära toppmötet i Istanbul 2016. Det har omfattat flexibel finansiering, stärkt stöd till lokala aktörer, ökat kontantbaserat stöd, förbättrade synergier mellan humanitärt bistånd och utvecklingssamarbete, ökad transparens samt integrering av ett jämställdhetsperspektiv i det humanitära arbetet.

Sverige har under 2018 varit ledande i att driva arbetet mot ökad flexibel finansiering. Samtidigt som trenden gått i motsatt riktning har Sverige fortsatt att öka nivån av icke öronmärkt kärnstöd och programstöd. Även ökat stöd till FN:s landbaserade humanitära fonder har bidragit till att öka kapaciteten att möta de humanitära behoven på ett snabbt, behovsbaserat och kostnadseffektivt sätt. Fortsatt öronmärkning och detaljstyrning från stora givarländer utgör en stor utmaning för en snabb och effektiv humanitär respons från de organisationer som Sverige stödjer.

Sverige har under 2018 varit drivande i styrelserna för multilaterala organisationer med humanitär verksamhet för att säkerställa effektivitet och en verksamhet baserad på humanitära principer. Sverige har vidare verkat

för stärkt humanitär samordning, behovsbaserat bistånd, tillvaratagande av lokala aktörers förmågor, ökat jämställdhetsperspektiv samt ökat resultatfokus i humanitära insatser.

Sverige har bl.a. varit instrumentell för OCHA:s reformprocess som lett till en budget i balans, en ny och mer ändamålsenlig organisationsstruktur, ny strategisk plan och nytt resultatramverk.

Sverige har aktivt medverkat till att mobilisera ökad humanitär finansiering bl.a. genom värdskap och medverkan i ett antal humanitära givarkonferenser, exempelvis Jemen, Syrien, UNRWA.

Metoder för att främja innovation och långsiktighet har fortsatt stärkts. Fortsatt ökning av kontantbaserat stöd inom WFP, vilket nu utgör 35 procent av det totala matassistansstödet, har effektiviserat WFP:s arbete och gett människor ökad frihet att styra inköp utefter sina behov.

Samspelet och komplementariteten mellan det humanitära biståndet och utvecklingssamarbetet har fortsatt stärkts systematiskt genom nya arbetsmetoder, bl.a. delade analyser och planering baserat på risk och sårbarhet för insatser i kris- och högriskkontexter. Arbetet för minskad utsatthet och ökad återhämtningsförmåga (resiliens) har också stärkts genom nya fleråriga stöd till utdragna kriser med målet att minska humanitärt beroende och främja långsiktiga lösningar för de mest utsatta och sårbara. Överföring av insatser från humanitär finansiering till utvecklingsanslag har ökat både på landnivå och global nivå.

Tabell 2.18 Humanitärt bistånd: Indikatorer från multilaterala organisationer och EU

Indikator	Institution	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018	Kommentar
Antal undernärda barn som fått speciella näringstillskott	WFP	7,6 milj	8,7 milj	11,0 milj	9,7 milj	Sveriges andel av totalt kärnstöd 2018: 22,9 %
Antal utsatta kvinnor som fått utökad näringstillskott	WFP	3,5 milj	4,1 milj	5,3 milj	6,1 milj	Sveriges andel av totalt kärnstöd 2018: 22,9 %
Antal nödlidande människor som fått tillgång till rent vatten och sanitet	ICRC	31,0 milj	28,4 milj	35,5 milj	34,9 milj	Sveriges andel av totalt kärnstöd 2018: 2,7 %
Antal nödlidande människor som mottagit förnödenheter	ICRC	5,2 milj	4,1 milj	4,9 milj	-	Sveriges andel av totalt kärnstöd 2018: 2,7 %
Antal nödlidande människor som har fått tillgång till primärvård (i genomsnitt/månad)	ICRC	6,0 milj	8,8 milj	7,2 milj	14 milj	Sveriges andel av totalt kärnstöd 2018: 2,7 %
Antal nödlidande människor som mottagit försörjningsstöd						Sveriges andel av totalt kärnstöd 2018:
	WFP	9,6 milj	14 milj	19 milj	24,5 milj	22,9 %
	ICRC	3,3 milj	3,5 milj	3,5 milj	-	2,7 %
	UNRWA	0,25 milj	0,25 milj	0,25 milj	-	7 %
	UNHCR			8,0 milj	-	15,9 %
Procent av flyktingsituationer med UNHCR-respons där stödet till kända överlevare av sexuellt och könsbaserat våld upprätthållits eller förbättrats	UNHCR	87	82	85	77	Sveriges andel av totalt kärnstöd 2018: 15,9 %
Procent av flyktingsituationer med UNHCR-respons där utfärdande av födelsebevis för nyfödda upprätthållits eller ökat	UNHCR	94	64	64	51	Sveriges andel av totalt kärnstöd 2018: 15,9 %

Källa: Respektive institutions årsredovisningar.

2.4.3 Analys och slutsatser

Måluppfyllelse

Regeringen bedömer att Sveriges internationella bistånd under 2018 har skapat förutsättningar för bättre levnadsvillkor för människor som lever i fattigdom och förtryck och därmed bidragit till att uppnå målet för utgiftsområdet.

Utfallet under 2018 för anslag 1:1 *Biståndsverksamhet* ökade jämfört med föregående år från 35,4 miljarder kronor till 41,4 miljarder kronor. Detta har möjliggjort motsvarande ökning av genomförd verksamhet vilket kommer att ge resultat kommande år.

Regeringen bedömer att det demokratiska utrymmet är fortsatt hotat av restriktiv lagstiftning, inskränkningar i yttrandefrihet och utbredd rättsosäkerhet. Enligt regeringens bedömning har insatser som syftar till att stärka demokratin, öka respekten för de mänskliga rättigheterna och rättsstatens principer bidragit till att motverka den globala trenden med ett minskat demokratiskt utrymme. Vidare bedömer regeringen att de insatser som genomförts med svenskt bistånd bidragit till stärkt respekt för de mänskliga rättigheterna, särskilt för individer som tillhör utsatta grupper.

Kvinnorättsorganisationer är centrala för att bidra till jämställdhet i ett samhälle, för att driva på genomförandet av globala normativa ramverk för ökad jämställdhet och för att nå ut till de kvinnor och flickor som är mest fattiga, utsatta och marginaliserade. I ett krympande demokratiskt utrymme står dessa organisationer under press och hot. Under 2018 har ett stärkt arbete med och genom kvinnorättsorganisationer, liksom skydd av dessa, möjliggjorts. Detsamma gäller för arbetet mot alla former av könsrelaterat våld och diskriminering. Jämställdheten har stärkts både genom riktade insatser och genom en stark integrering av ett jämställdhetsperspektiv inom alla tematiska områden i biståndet samt genom att kvinnor och flickor ofta utgjort särskilda målgrupper i insatser och strategier för det svenska biståndet. Regeringen bedömer att den feministiska utrikespolitiken har stärkt jämställdhetsarbetet och blivit en förebild för många andra länder.

Den globala utvecklingen på miljö- och klimatområdet är negativ. Klimatrelaterade katastrofer drabbar redan utsatta befolkningar som hårdast. Utsläppen minskar inte i den takt de

måste för att vi ska nå målen i Parisavtalet. I denna kontext har Sverige genom påverkansarbete och klimatbistånd bidragit till förbättrad institutionell kapacitet och stärkt motståndskraft och anpassningsförmåga till klimatförändringar i samarbetsländerna. Sveriges bistånd har även bidragit till att hejda förlusten av biologisk mångfald t. ex. genom utveckling av hållbart jordbruk. Regeringen ser positivt på de resultat som uppnåtts, samtidigt som brådskan i klimatomställningen och bevarandet av biologisk mångfald kräver snabbare och mer omfattande insatser av fler aktörer.

En allt större andel av det bilaterala utvecklingssamarbetet sker i sviktande och konfliktdrabbade länder. 21 av Sveriges 35 samarbetsländer är sviktande stater enligt DAC:s kategorisering. Dagens konflikter kännetecknas dessutom av att vara komplexa och svårösta. Under 2018 har biståndet inte minst bidragit till att förebygga konflikter, bl.a. som resultat av en aktiv integrering av konfliktperspektivet i biståndet. Biståndet har även bidragit till att skapa inkluderande fredsprocesser, bl.a. med avseende på kvinnors deltagande. Regeringen bedömer att det svenska biståndet tack vare ett långsiktigt och flexibelt angreppssätt har bidragit till att skapa förutsättningar för fredliga och inkluderande samhällen på lokal, regional och global nivå.

Den ekonomiska tillväxten har varit god i många samarbetsländer men inte varit inkluderande och kommit människor i fattigdom till del. Befolkningstryck, klimatförändringar och försämrade ekosystem bidrar till att hungern i världen på nytt ökar. Regeringens bedömning är att biståndet, trots utmaningar, har bidragit till en mer inkluderande och hållbar ekonomisk tillväxt under 2018. Inte minst kvinnors ekonomiska egenmakt har stärkts. Framsteg har också gjorts vad gäller inhemsk resursmobilisering i flera samarbetsländer som ett viktigt steg att stärka samhällets förmåga att bygga välbstånd och stabilitet.

Regeringen bedömer att biståndet, genom en integrerad ansats, har bidragit till att förebygga ofrivillig migration. Samtidigt kan regeringen konstatera att biståndets roll i detta avseende är komplext och det finns svårigheter att utröna dess effekter. Regeringen ser positivt på att biståndet har bidragit till att bl.a. skapa sysselsättningsmöjligheter och bedömer att detta bidragit till att ta vara på migrationens positiva utvecklingseffekter. Regeringens bedömning är

även att biståndet har bidragit till att uppmärksamma migranternas åtnjutande av de mänskliga rättigheterna.

I en tid då SRHR utmanats har Sverige stärkt sitt SRHR-arbete och varit ledande i den internationella motrörelse som försvarar SRHR. Sveriges har vidare bidragit till att stärka länders hälsosystem och har därigenom förbättrat grundförutsättningar för arbetet med SRHR, barn- och mödrhälsovård, global hälsosäkerhet och antibiotikaresistens.

På liknande sätt har Sveriges helhetssyn på lärande med stöd till nationella utbildningssystem skapat förutsättningar för en mer likvärdig och inkluderande utbildning av god kvalitet, från förskola genom hela livet. Enligt regeringens bedömning har svenskt utbildningsstöd till stor del bidragit till förbättrade förutsättningar för att alla flickor och pojkar ska kunna fullgöra en avgiftsfri och likvärdig grundskole- och gymnasieskoleutbildning. Biståndet har särskilt bidragit till utbildning för utsatta människor i konfliktsituationer och humanitära kriser.

Forskningssamarbetet har fortsatt att stärka forskningsmiljöer vid universitet i samarbetsländerna samt generera forskningsresultat av vikt för de globala hållbarhetsmålen. Regeringen ser att den svenska modellen med resultatriktade och långsiktiga bilaterala insatser för kapacitetsbyggnad och nytt kunnande, samt omfattande forskningsstöd regionalt och globalt, har gett Sverige en betydelsefull särställning på området.

I en värld med allt fler konflikter och människor på flykt har det svenska humanitära biståndet räddat liv, lindrat nöd och upprätthållit mänsklig värdighet för miljontals människor. Sverige har stått upp för de humanitära principerna och utöver insatser på marken stärkt det humanitära responsystemet. Genom en stor andel kärnstöd till multilaterala organisationer bidrar Sverige till ökad flexibilitet och förutsägbarhet i organisationerna, vilket inte minst är av betydelse för det humanitära biståndets genomförande. Under 2018 beviljade Sverige fleråriga kärnstöd för första gången vilket enligt regeringens bedömning är betydelsefullt då det globala biståndet allt oftare är öronmärkt.

Enligt Sidas strategirapportering har programmen av insatser avsedda att uppnå regeringens strategimål inom det bilaterala biståndet i likhet med tidigare år på aggregerad nivå nästan genomgående kunnat genomföras

helt eller huvudsakligen enligt plan (67 respektive 31 procent). Regeringen ser positivt på att Sida genom ett flexibelt arbetssätt till stor del har kunnat anpassa biståndet när situationen i samarbetsländerna förändrats. Detta visar på en god förmåga hos Sida att bidra till goda resultat i linje med regeringens strategimål och det övergripande målet för utgiftsområdet, även i komplexa situationer och under förändrade omständigheter. Regeringen anser att flexibilitet – i kombination med långsiktighet och strategiskt arbete och kontextuell kännedom – har fortsatt att vara avgörande.

Den faktiska utvecklingen inom de områden där bilateralt utvecklingssamarbete sker har enligt Sidas strategirapportering gått helt i önskvärd riktning mot regeringens strategimål för 16 procent av strategimålen. Detta är en minskning sett till förra årets 24 procent. Utvecklingen har, i likhet med förra året, gått delvis i riktning för drygt hälften (63 procent) av strategimålen. Däremot har andelen strategimål för vilka utvecklingen gått i fel riktning under året ökat från 17 till 21 procent.

Regeringen bekymras över att den faktiska utvecklingen inom biståndets tematiska områden i högre grad än föregående år inte går i riktning mot regeringens mål för biståndet. Det är tydligt att Sidas rapportering i detta hänseende, enligt regeringen speglar de globala trenderna inom framförallt miljö och klimat, inklusive biologisk mångfald, demokrati och mänskliga rättigheter, jämställdhet och SRHR. Regeringen ser med oro på det hårdnade klimatet inom dessa områden.

Samtidigt ser regeringen att detta är ett tecken på att Sveriges utvecklingssamarbete under 2018 har genomförts inom områden där det har behövts. Sverige har bidragit till att motverka en annars mer negativ utveckling. Detta gäller inte minst inom demokrati, jämställdhet, SRHR och biologisk mångfald.

Sammantaget ser regeringen att Sveriges internationella bistånd både har bidragit till positiv utveckling och till att motverka en annars mer negativ utveckling vad gäller förutsättningar för förbättrade levnadsvillkor för människor som lever i fattigdom och förtryck. Sveriges bistånd utgör en begränsad del av de många och tätt sammanvävda faktorer vilka påverkar den faktiska utvecklingen. Samtidigt är det regeringens bedömning att Sveriges bidrag under 2018 varit fortsatt avgörande för människor som lever i fattigdom och förtryck.

Regeringen ser vidare att Sverige har bidragit till att stärka EU som global biståndspolitisk aktör och spelat en viktig roll i utformandet och genomförandet av EU:s utvecklingssamarbete. Utöver det löpande arbetet i rådsarbetsgrupper, genomförandekommittéer och expertgruppmöten, har Sverige bl.a. bidragit till arbetet med EU-gemensam programmering och ökade synergier mellan EU och dess medlemsstaters utvecklingssamarbete.

Som ordförande i Nordic Plus, en utvecklingspolitisk krets för de nordiska länderna samt Storbritannien, Nederländerna och Irland, har Sverige under året vidare bidragit till konstruktivt agerande vad gäller globala utmaningar. Sverige initierade bl.a. en diskussion om hur biståndet än mer kan bidra till att accelerera anpassningen av globala finansiella flöden till Parisavtalets mål.

OECD/DAC inledde en granskning av Sveriges utvecklingssamarbete och humanitära bistånd under 2018. Granskningens innehåll offentliggjordes i juni 2019.

Hantering av mållkonflikter

Bredden i det internationella utvecklingssamarbetet innebär att det finns många mål att ta hänsyn till. Ofta finns synergier mellan olika målområden, såsom mellan fred och jämställdhet eller miljö och mänskliga rättigheter. Kopplingarna mellan humanitärt bistånd, långsiktig utveckling och fred har visat sig vara centrala. Det humanitära biståndet och det långsiktiga utvecklingssamarbetet styrs dock av delvis olika principer och mandat. Regeringen har därför fortsatt arbetet med att stärka kopplingen mellan de två.

Det finns samtidigt potentiella motsättningar mellan olika mål. Stöd till en grupp kan oavsiktligt leda till motsättningar med andra. Ökad samverkan mellan bistånd och främjande riskerar att utmana respekten för mänskliga rättigheter. Fortsatt integrering av ett miljöperspektiv, konfliktperspektiv och jämställdhetsperspektiv är därför centralt för att kunna uppmärksamma och hantera mållkonflikter, liksom väletablerade perspektiv om mänskliga rättigheter och fattiga människors perspektiv på utveckling, samt de nyligen förstärkta systemen för riskanalys och riskhantering. Sidas multidimensionella fattigdomsanalys och dess möjlighet till ett mer systematiskt omhändertagande av mållkonflikter utgör ett viktigt instrument.

Sverige har gemensamt med andra givarländer åtagit sig att anpassa sitt bistånd till samarbetsländernas egna agendor och mål. Erfarenheterna visar att ett lokalt ägarskap är avgörande för långsiktigt hållbara resultat. Samtidigt har Sverige egna prioriteringar och mål.

Dialog, gemensamma intressen och mål är därför centralt. De globala målen i Agenda 2030 tjänar här i allt högre utsträckning som en gemensam referensram för dialog kring utvecklingssamarbetet.

Staten har en grundläggande skyldighet att tillhandahålla samhällstjänster och att säkerställa medborgarnas möjligheter att åtnjuta de mänskliga rättigheterna. Samarbete med staten och att stärka statens institutionella kapacitet är därför viktigt för långsiktigt hållbara resultat. Det finns samtidigt situationer när den politiska situationen inte medger samarbeten med staten. När den politiska kontexten förändras kan det vara nödvändigt att anpassa det svenska biståndet, och utifrån den specifika kontexten finna lämpliga kanaler och samarbetspartner.

Planering och tydliga mål är centralt för genomförandet av biståndet. Miljöerna som biståndet verkar i är dock ofta oförutsägbara. Många gånger ändras förutsättningarna för en verksamhet och lärdomar kan dras under arbetets gång. Det är därför viktigt med flexibilitet och ändamålsenlighet vilket betonas i riktlinjerna för de strategier som styr det svenska utvecklingssamarbetet som regeringen beslutade om 2017.

Utvecklingssamarbetet innebär alltid val mellan olika målgrupper. De människor som är i störst behov är ofta svårast att nå. I linje med principen "leave no one behind" i Agenda 2030 har regeringen under 2018 valt ett fortsatt fokus på låginkomstländer och konflikttrubbade länder, och i dessa särskilt utsatta grupper.

Slutsatser

Det svenska biståndets resultat är i hög grad beroende av bredare omvärldsfaktorer inklusive politisk vilja, geopolitik och ekonomiska intressen. Till den positiva utvecklingen hör att allt fler globala utvecklingsaktörer arbetar tydligt mot de globala målen. Nya givare har tillkommit liksom tillgång till utvecklingsfinansiering från nya aktörer. Däremot har utvecklingen inom ett flertal områden så som demokrati, mänskliga rättigheter, jämställdhet och SRHR, klimat, biologisk mångfald under 2018 påverkat vissa resultat inom det svenska utvecklingssamarbetet

negativt. Istället för att bidra till positiv utveckling inom dessa områden, så består resultaten i högre grad av att ha motverkat en negativ utveckling.

Både för det humanitära biståndet och för utvecklingssamarbetet har försämrade säkerhetslägen gjort det svårare att verka i aktuella länder. Utdragna konflikter och flyktingsituationer utgör en utmaning för att genomföra biståndet, både resursmässigt för det humanitära stödet och långsiktigt inom t.ex. utbildning.

Biståndets resultat beror vidare på hur det genomförs. Regeringen anser att den internationella trenden mot mindre kärnstöd och mer öronmärkt stöd till multilaterala organisationer, vilket försvårar organisationernas planering, är problematisk. Svenskt kärnstöd har gjort att multilaterala organisationer kan agera snabbare och med större flexibilitet.

Med integrerade ansatser blir det möjligt att hantera mållkonflikter och omhändertata synergier. Under 2018 har kopplingar mellan humanitärt bistånd, långsiktig utveckling och fredarbete stärkts, liksom mellan andra utvecklingsfrågor. Inte minst syns goda resultat och omhändertagna synergier när mål så som jämställdhet och ekonomisk utveckling eftersträvas samtidigt.

Kunskap och kompetens är avgörande för att nå resultat i utvecklingssamarbetet. Det är genom uppföljning, utvärdering, analys, erfarenhetsutbyte och kontinuerligt lärande som biståndet kan bedrivas på bästa sätt.

Biståndet kan inte ensamt lösa de globala utvecklingsutmaningarna. För att bygga bredare relationer med partnerländer har Sverige under 2018 fortsatt att stärka biståndets synergier med andra politikområden och med näringslivets aktörer.

Trots att utmaningarna är gemensamma finns sedan en tid tillbaka en generell trend av minskad tilltro till multilateralism och till globala normativa värden. I många givarländer, inklusive inom EU, påverkas biståndets inriktning i allt högre grad av nationella egenintressen och prioriteringar. Mot denna bakgrund har Sverige under 2018 drivit frågor om utvecklings- och biståndseffektivitet – om biståndsmottagarnas ägarskap, resultatfokus, breda partnerskap samt transparens och ansvarsutkrävande – och för att OECD-DAC:s kriterier för vad som kan klassas som internationellt utvecklingssamarbete ska respekteras.

2.5 Den årliga revisionens iakttagelser

Riksrevisionen har i revisionsrapporten för Folke Bernadotteakademien (FBA) årsredovisning för 2018 lämnat ett uttalande med reservation om att ledningen efterlevt de föreskrifter som är tillämpliga för användning av anslag och inkomster. Reservationen gäller att FBA har ett utestående åtagande till en organisation vid årets slut. En myndighet får besluta om bidrag som medför utgifter följande budgetår enbart om regeringen medgivit det genom ett beställningsbemyndigande eller genom undantagsregeln. Regeringen har haft en dialog med myndigheten gällande detta och avser att bevilja myndigheten en bemyndiganderam inför budgetåret 2021.

2.6 Politikens inriktning

Omvärld och perspektiv inom utvecklingssamarbetet

Biståndet ska uppgå till 1 procent av BNI, demokratifokuset ska stärkas ytterligare och demokratibiståndet ska öka. Dessutom ska biståndet fokuseras. Dagens utvecklingsutmaningar är komplicerade och ofta sammankopplade. Regeringen ser en oroande utveckling globalt med ökat antal konflikter och antalet människor på flykt är större än någonsin. Ett krympande demokratiskt utrymme ser regeringen på allt fler håll runt om i världen. Nationalismen växer, inklusive i flera länder i Europa. Korruption är omfattande i många länder och utgör en global utmaning. Klimatförändringar och miljöproblem intensifieras och dess bidrag till konflikter är ett allvarligt utvecklingshinder. Regeringen ser även en ökande utrotning av arter som allvarligt hotar den biologiska mångfalden. Regeringen noterar även den oroväckande negativa utvecklingen globalt vad gäller jämställdhet och kvinnors och flickors rättigheter, inklusive sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter (SRHR).

Det multilaterala systemet är på många håll ifrågasatt trots att de globala utmaningarna kräver ett närmare samarbete mellan länder, multilaterala organisationer och aktörer. Nya partnerskap och innovationer behöver utforskas. För regeringen är samarbetet med FN och andra multilaterala

och internationella organisationer, arbetet inom EU samt civila samhällets organisationer särskilt viktigt.

Världens länder har enats om Agenda 2030 som visar att en fredlig och hållbar utveckling är nödvändig. Sambanden mellan mänskliga rättigheter och hållbar utveckling är en förutsättning för att nå de globala målen. Utvecklingssamarbetet ska tillsammans med övriga utgiftsområden bidra till genomförandet av Agenda 2030, åtagandena om utvecklingsfinansiering i Addis Ababa Action Agenda och det rättsligt bindande klimatavtalet från Paris. Politiken för global utveckling (PGU) är ett viktigt verktyg i detta arbete.

Det svenska utvecklingssamarbetet ska utgå ifrån ett rättighetsperspektiv, från fattiga människors perspektiv och integrera ett jämställdhetsperspektiv, ett konfliktperspektiv och ett miljö- och klimatperspektiv i linje med Policyramverket för svenskt utvecklingssamarbete och humanitärt bistånd (skr. 2016/17:60). Detta är också relevant för Sveriges agerande i t.ex. EU:s utvecklingssamarbete. Mot denna bakgrund blir det än viktigare att Sverige bedriver en aktiv utvecklingspolitik som värnar och främjar demokrati och mänskliga rättigheter, både som mål och medel för att uppnå jämställdhet, stärka demokratiprocessen, respekt för de mänskliga rättigheterna, hållbar utveckling och fattigdomsbekämpning.

Utvecklingssamarbetets prioriteringar

För att nå målen för en hållbar utveckling bör biståndets begränsade resurser användas strategiskt, effektivt och katalytiskt. Biståndet ska förbättra förutsättningarna för människor som lever i fattigdom och förtryck. Biståndet ska i första hand inriktas på att stödja de allra mest utsatta och anpassas efter den demokratiska utvecklingen i samarbetslandet. I takt med att utvecklingssamarbetet i högre utsträckning bedrivs i svåra sammanhang ökar utmaningarna och kostnaderna i genomförandet och uppföljningen. Mot bl.a. den bakgrunden avser regeringen att fortsätta löpande kontrollera multilaterala organisationer vad gäller bl.a. korruption och maktmissbruk. Utvecklingssamarbetet behöver vara flexibelt och det ska därför finnas beredskap att snabbt kunna agera när situationer förändras eller försämras, vilket

bidrar till höga krav på genomförandet. Samverkan med den svenska resursbasen såsom civilsamhällesorganisationer, forskarsamhället, arbetsmarknadens parter, näringslivet och svenska myndigheter, är fortsatt central.

Regeringen avser 2020 att prioritera att stärka och öka stödet till demokrati, dess institutioner och försvarare, inklusive att värna rättsstatens principer, samt främja mänskliga rättigheter och skydda människorättsförsvarare. Detta arbete går hand i hand med regeringens breddning och fördjupning av utrikespolitik med särskilt fokus på att förespråka kvinnors rättigheter, däribland arbetet med SRHR. Regeringen kommer också att prioritera stärkt samverkan mellan långsiktigt utvecklingssamarbete och humanitärt bistånd samt i högre grad eftersträva synergier med fredsbyggande insatser utan att underminera de humanitära principerna eller ODA-kriterierna. Ökad tillgång till förnybar energi, förbättrad energieffektivisering samt fortsatt stöd till klimatanpassning är centrala element i omställningen till klimatsmarta samhällen och för arbetet att motverka effekterna av klimatkrisen, där utvecklingssamarbetet kan spela en viktig roll. Regeringens arbete syftar också till att stärka det globala genomförandet av Parisavtalet. En utgångspunkt är att medel från biståndsbudgeten inte investeras i fossil verksamhet. Regeringen verkar för att såväl det multilaterala som bilaterala utvecklingssamarbetet går i denna riktning. Regeringen kommer även att främja bevarandet och det hållbara nyttjandet av den biologiska mångfalden. Sverige ska vara ledande i det globala arbetet med att genomföra Agenda 2030 och ska bidra till att uppfylla den centrala principen att ingen ska lämnas utanför.

Regeringen betonar inför 2020 särskilt de områden som framgår nedan:

Mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer

Demokratifokuset i biståndet ska stärkas och demokratibiståndet öka. Som ett led i stärkandet av demokratin ingår fria och rättvisa val och valprocesser, allmän rösträtt, representativt styre, oberoende institutioner, medborgerligt deltagande, mänskliga rättigheter och maktindelning som viktiga centrala komponenter i en välmående demokrati. Andra viktiga beståndsdelar inkluderar lika tillgång till rättvisa för alla, utbildning för flickor och pojkar, jämställdhet, jämlikhet oavsett etnicitet,

religionstillhörighet eller sexuell läggning, fria politiska partier, välfungerande parlament, rättsväsendets oberoende, fri och oberoende media, frånvaro av korruption, rättssäkra och transparenta institutioner samt ett levande och starkt civilsamhälle och tydligt lokalt ägandeskap. Regeringen har startat en offensiv för demokratin och avser därmed bredda, stärka och öka stödet till demokratin, dess institutioner, röstbärare och försvarare under 2020. Yttrande- och åsiktsfrihet på internet ska värnas och arbetet mot desinformation fortsätta. Regeringen avser dessutom anta en ny biståndsstrategi för att öka demokratifokuset hos biståndsmottagare. Digitalisering är ett viktigt verktyg för hållbar utveckling. Jämlikhet, sexuella- och kulturella rättigheter och religions- och övertygelsefrihet, jämställdhet och alla kvinnors och flickors fulla åtnjutande av mänskliga rättigheter är centralt.

Mot bakgrund av den negativa demokratiska utvecklingen i många länder, ser regeringen över hur ökade krav kan ställas på de länder som mottar svenskt bistånd att leva upp till rättsstatens principer och mänskliga rättigheter. Som utgångspunkt ska stödet till staten minska vid en negativ utveckling vad gäller mänskliga rättigheter och demokrati.

Jämställdhet

Regeringen kommer att fördjupa och bredda sin feministiska utrikespolitik. I en omvärld där den negativa utvecklingen för jämställdhet är tydlig är mer samarbete centralt för att motverka detta och för att värna de framsteg som har gjorts. Sverige bidrar genom stärkt stöd till utvecklingsländernas jämställdhetsarbete och genom att skapa plattformar för internationell dialog och gemensam handling i arbetet för ökad jämställdhet. Under 2020 års globala forum för jämställdhet kommer rekommendationerna från mötena i Stockholm 2018 och Tunis 2019 att följas upp, liksom åtagandena från Pekingkonferensen samt FN:s säkerhetsråds-resolution om kvinnor, fred och säkerhet. Detta med syfte att globalt öka kvinnors och flickors rättigheter, representation och resurser.

Sverige kommer att fortsatt driva agendan för kvinnor, fred och säkerhet samt ett omfattande stöd till SRHR, exempelvis genom att finansiera insatser för laglig abort, preventivmedel och sex- och samlevnadsundervisning. Arbetet mot alla former av våld och diskriminering är prioriterat. Kvinnors och flickors politiska engagemang och

ekonomiska egenmakt är centralt. Kvinnors och flickors utbildning, deltagande på arbetsmarknaden och tillgång till resurser, som mark, teknologi och finansiella tjänster, är avgörande. Sverige ska fortsatt vara ledande inom EU i jämställdhetsfrågor, särskilt vad gäller genomförandet och uppföljningen av Gender Action Plan, liksom i arbetet med framtagandet av en ny handlingsplan för jämställdhetsarbetet.

Miljö, klimat, hav och naturresurser

Sverige kommer att stärka sitt stöd till den globala omställningen till klimatsmarta samhällen, som ett svar på att FN:s klimatpanel slagit fast att världens samlade utsläpp måste minska med 45 procent de närmaste tio åren för att temperaturökningen ska kunna hållas under 1,5 grader. Sverige kommer således att visa fortsatt internationellt ledarskap i mobiliseringen av 100 miljarder US-dollar per år från 2020 och samtidigt driva på det internationella arbetet med att ställa om globala finansiella flöden och nationell och internationell resursmobilisering i linje med Parisavtalets mål och Addis Ababa Action Agenda. Stöd till klimatanpassning, förnybar energi och energieffektiviseringsåtgärder är viktiga verktyg för att styra om finansiella flöden från utsläppsintensiva och förorenande verksamheter till att istället bidra i den nödvändiga omställningen till en klimatmässigt hållbar utveckling. Även stöd till ett hållbart nyttjande av naturresurser, inklusive jord- och skogsbruk, samt marina och vattenresurser, är ett viktigt verktyg för att nå klimatmålen och de globala målen för hållbar utveckling. Detta ska understödja en hållbar livsmedelsförsörjning och motverka matbrist. Regeringen avser bidra med ytterligare finansiering till Gröna klimatfonden (GCF) under 2020. Stödet till Globala miljöfonden (GEF) ökar under 2020 i enlighet med beslut under den sjunde påfyllnaden av fonden (2018), vilket bl.a. inkluderar ökat stöd till biologisk mångfald. Sverige ska verka för att klimat, miljö och energifrågor, inklusive havsfrågor, ges en central roll inom EU:s finansiering av gemensamma globala nyttigheter. Sverige kommer att verka för att nå en överenskommelse under 2020 om ny finansiering av Nordiska utvecklingsfonden (NDF) samt att stärka fondens fokus på havsrelaterade insatser inom ramen för fondens klimatmandat. Hänsyn till biologisk mångfald för att stärka resiliens och utvecklingskapacitet ska även motverka matbrist

och understödja en hållbar livsmedelsförsörjning. Jämställdhet är en viktig del av arbetet. I flera länder i Afrika söder om Sahara satsar Sverige även på att öka tillgången till elektricitet baserad på förnybar energi i samarbete med den privata sektorn.

Fred och säkerhet

Regeringen stärker arbetet med förebyggande av våldsam konflikt och fredsbyggande. Hållbara och fredliga samhällen bygger på grundläggande principer om inkludering och deltagande. Regeringen avser stärka inkluderande fredsbyggande, inte minst deltagande av kvinnor och unga och på så sätt bidra till demokratisk utveckling. Det är vidare angeläget att nya konflikt drivande faktorer, så som exempelvis klimatförändringarna och försämrade demokratiutveckling, beaktas i både bilaterala och multilaterala insatser för fredsbyggande. Sverige ska fortsatt driva på genomförandet av FN-reform på landnivå, så att ett ändamålsenligt FN bättre bidrar till fredlig, jämställd och hållbar utveckling. Eftersom både EU och Världsbanken är viktiga aktörer i sviktande och konflikt-drabbade länder, ska Sverige verka för stärkt samverkan mellan olika aktörer och att flexibla mekanismer utvecklas för förebyggande av våldsam konflikt och inkluderande fredsbyggande. Regeringen ska fortsatt genomföra Säkerhetsrådets resolution 2417 om kopplingen mellan konflikt och hunger, som Sverige initierade under sitt medlemskap.

Mot bakgrund av dagens alltmer långvariga och komplexa konflikter krävs vidare ökat samspel mellan insatser för akut humanitärt bistånd, långsiktigt utvecklings-samarbete och fredsarbete. I Colombia kommer Sverige fortsatt stötta genomförandet av fredsavtalet med Farc, samt motarbeta grundorsakerna till den interna konflikten i Colombia och regionen. Sverige kommer att verka för att kvinnors perspektiv ska få större genomslag i afrikanska freds- och statsbyggnadsprocesser t.ex. i Sudan, Sydsudan, Somalia, Sahelregionen och Demokratiska republiken Kongo. Sverige fortsätter att ge omfattande stöd till humanitära och politiska insatser i kriserna i Syrien och Jemen.

Ekonomisk utveckling

Utvecklings-samarbetet ska bidra till en mer inkluderande hållbar ekonomisk utveckling. Genom att stärka kapaciteten i utvecklingsländer att dra nytta av en fri och rättvis handel, främjas

dessa länders integration och delaktighet i världsekonomin. Regeringen ska vidareutveckla arbetet mot korruption genom stärkt kapacitetsutveckling, för bl.a. inhemsk resursmobilisering. Hållbarhetsdimensioner i upphandlingar ska tydliggöras. Utvecklings-samarbetet ska bidra till en omställning till en resurseffektiv, cirkulär och biobaserad ekonomi med giftfria kretslopp. Utvecklings-samarbetet ska även stödja hållbar försörjning och produktiv sysselsättning med anständiga arbetsvillkor och uppbyggnad av sociala trygghetssystem, bl.a. genom arbetet i Global Deal. Privatsektorutveckling, stöd till hållbara investeringar och innovation prioriteras och fortsätter att vara centralt. Digitaliseringens potential ska tillvaratas och Sverige avser att stärka arbetet med innovativa finansieringsformer. Utvecklings-samarbetet ska främja kvinnors ekonomiska egenmakt som en viktig drivkraft för ekonomisk tillväxt samt tillvarata migrationens positiva effekter.

Migration och utveckling

Regeringen vill genom utvecklings-samarbetet stärka migrationens positiva utvecklingseffekter och motverka de negativa effekter som kan följa av ofrivillig migration, samt skapa förutsättningar för att de som väljer att migrera ska kunna göra så på ett säkert, ordnat och reglerat sätt. Regeringen avser fortsatt att stödja utvecklingsländers förmåga att hantera migration på ett sätt som säkrar migranternas och flyktingars rättigheter, särskilt kvinnors och flickors. Utvecklings-samarbetet ska också adressera grundorsaker till ofrivillig migration samt verka för hållbara lösningar till utdragna flyktingsituationer. Dessa målsättningar kräver insatser även genom EU och det multilaterala samarbetet. Sverige förespråkar långsiktiga migrationsdialoger med prioriterade tredjeländer och stödjer EU-samarbetet för att motverka grundorsaker till ofrivillig migration, samt stärka ursprungs- och transitländers egen kapacitet att hantera alla aspekter av migration, inklusive bekämpning av människosmuggling. Regeringen avser att öka kärnstödet till IOM, vilket kan bidra till att stärka migrationens positiva utvecklingseffekter och till att göra migrationen mer säker, ordnad och reglerad.

Sverige ska bidra till genomförandet av de globala ramverken för migranter respektive flyktingar. Andra fasen av påfyllnaden av EU:s

facilitet för flyktingar i Turkiet är beslutad och inbetalningarna fortsätter under 2020–2023.

Hälsa

Regeringen vill genom utvecklingsarbetet verka för att människor kan leva långa, friska och hälsosamma liv. Respekt för mänskliga rättigheter, vikten av jämställdhet och jämlikhet är genomgående prioriteringar i detta arbete. Svenska insatser på hälsoområdet ska bidra till starka, hållbara och effektiva nationella hälsosystem och institutioner. Sverige ska fokusera på minskade hälsoskillnader, riskfaktorer för ohälsa samt främja hälsa genom att verka för mer hälsosamma levnadsvanor, bra mat, god hygien, rent vatten och adekvata sanitetslösningar. Digitalisering innebär nya möjligheter för tillgången till en mer effektiv hälsovård, men även för det preventiva arbetet.

SRHR kommer fortsatt vara en av Sveriges mest prioriterade frågor. Sex- och samlevnadsundervisning, säkra förlossningar och säkra och lagliga aborter kommer även fortsättningsvis att utgöra en viktig del av arbetet. För att motverka den negativa utvecklingen gällande SRHR i vissa länder stöder Sverige normativt arbete på området genom strategin för sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter i Afrika söder om Sahara.

Sverige ska bidra till att stärka kapaciteten när det gäller tidig varning, riskreducering och hantering av hälsorisker, inklusive verka för genomförandet av det internationella hälsoreglementet (IHR). Regeringen kommer att fortsätta arbeta med antimikrobiell resistens (AMR) med fokus på tillgång till antibiotika, förebyggande åtgärder, ansvarsfull användning och tillverkning samt forskning och innovation.

Utbildning och forskning

Svenskt stöd till utbildning ska fortsatt ha sin utgångspunkt i en helhetssyn på lärande under hela livet genom att stärka nationella utbildningssystem. Regeringen avser att ytterligare stärka sitt stöd till bl.a. barns rätt till utbildning av god kvalitet, utbildning i konfliktsituationer och humanitära kriser samt verka för ökad användning av digitalisering.

Sverige ska fortsätta med långsiktigt och systeminriktat stöd samt bidra till skapande av nätverk inom forskning och innovation för att stärka kvaliteten på högre utbildning.

Humanitärt bistånd

För att bidra till att möta de rekordhøga humanitära behoven ska Sverige uppfylla sina åtaganden om förutsägbar finansiering av relevanta organisationers verksamhet, exempelvis via de fleråriga avtal som tecknades under 2018 med UNHCR, WFP, UNRWA och FN:s katastroffond CERF. Sverige spelar också en aktiv roll i koordineringen av det humanitära systemet. Sverige kommer att fortsatt bidra med tidig, förutsägbar och flexibel finansiering och deltar i reformarbetet kring innovation och kontantstöd i det humanitära biståndet, där digitala teknologier kan bidra till effektiv respons, samtidigt som utmaningarna kring integritetsfrågor måste omhändertas. Sverige kommer fortsatt att driva ett jämställdhetsperspektiv i det humanitära biståndet samt stärkt samverkan mellan humanitärt bistånd, utvecklingsarbete, demokratisk utveckling och fredsbyggande.

Sveriges humanitära biståndspolitik ska vara behovsbaserad och utgå från internationell humanitär rätt, de humanitära principerna – humanitet, opartiskhet, neutralitet och oberoende – samt principerna om gott humanitärt givarskap. Det övergripande målet för det humanitära biståndet ska fortsatt vara att rädda liv, lindra nöd och upprätthålla mänsklig värdighet, till förmån för nödlidande människor.

Metod och verktyg i utvecklingsarbetet inför 2020

Utvecklingseffektivitet

Utvecklingsarbetet ska stödja länders egna utveckling. Sverige ska ha en ledande roll i arbetet för ett effektivt utvecklingsarbete. Svenskt bistånd ska följa OECD/DAC:s etablerade principer för biståndseffektivitet. Genomförandet av utvecklingsarbetet ska vara flexibelt, ändamålsenligt och anpassat till de rådande omständigheterna i syfte att nå uppsatta mål, möjliggöra dialog och stärka det lokala ägarskapet. Principen om ägarskap ska förstås i bred bemärkelse där en bredd av aktörer har betydelse för utvecklingen.

Fokusering

Regeringen noterar de synpunkter som utrikesutskottet har lämnat i samband med behandlingen av regeringens skrivelse 2018/19:75 (utrikesutskottets yttrande 2018/19:UU3y, bet.

2018/19:KU21). Biståndet ska fokuseras. Regeringen har därmed inlett arbetet med fokusering av biståndet i syfte att åstadkomma tydligare styrning.

Strategier för utvecklingsarbetet och det humanitära biståndet

Sveriges bilaterala, regionala, tematiska och multilaterala strategier är regeringens huvudsakliga instrument för verksamhetsstyrning av utvecklingsarbetet och det humanitära biståndet. Strategierna anger vad som ska uppnås genom det svenska utvecklingsarbetet och styr det utvecklingsarbete som genomförs geografiskt, i enskilda länder eller regioner, genom multilaterala organisationer och inom tematiska områden.

Finansiering för hållbar utveckling

Utvecklingsarbetet ska användas katalytiskt för att såväl stärka länders inhemska resursmobilisering som att mobilisera andra aktörers investeringar i hållbar utveckling och fattigdomsbekämpning i enlighet med Addis Ababa Action Agenda. Regeringen avser därför bl.a. höja Sidas garantiram. För att genomföra Agenda 2030 behöver kopplingen mellan Addis Ababa Action Agenda, klimatavtalet från Paris och Agenda 2030 stärkas och finansiering för hållbar utveckling och klimatåtgärder bättre integreras.

Bredare relationer

Regeringen avser fortsätta arbetet med att inom utvecklingsarbetet tidigt lägga grunden för bredare och mer självbärande relationer mellan Sverige och samarbetsländer samt söka synergier med andra utgiftsområden som handel och främjande. Kunskaper och kontaktytor som byggs upp med stöd av utvecklingsarbetet kan ligga till grund för nya modeller för samarbete med den svenska resursbasen. Verksamheten ska vara obunden, efterfrågad och i enlighet med bistånds- och utvecklings effektivitetsprinciper.

Sida

Sida är regeringens främsta verktyg för genomförande av utvecklingsarbetet. För att säkerställa ett effektivt bistånd, för ett ökat genomslag för ett stärkt demokratibistånd och för att ge myndigheten goda förutsättningar att förverkliga utvecklingspolitiken avser regeringen höja Sidas förvaltningsanslag. Ett ökat förvaltningsanslag ger myndigheten förutsättningar att stärka och förbättra

uppföljning, utvärdering, resultatredovisning och lärande för att vidareutveckla utvecklingsarbetet. Det möjliggör även stärkt fältnärvaro inte minst i de säkerhetsmässigt besvärliga och ofta komplexa och oförutsägbara miljöer som myndigheten verkar i. Ett ökat förvaltningsanslag förbättrar vidare Sidas möjlighet att driva partnerskap för hållbar utveckling, att tillvarata digitaliseringens potential liksom att vidareutveckla innovativa instrument för utveckling, såsom Sidas garantiverksamhet. Regeringen avser att vidareutveckla styrningen av Sida i syfte att fortsätta stärka kvalitet och effektivitet i genomförandet av det bilaterala utvecklingsarbetet.

Swedfund

För att stärka Swedfund International AB som utvecklingsaktör föreslår regeringen ett kapitaltillskott till Swedfund om 800 miljoner kronor för 2020, vilket är en ökning med 200 miljoner kronor jämfört med det kapitaltillskott som beviljats under 2019. Regeringen avser återkomma i kommande budgetpropositioner med förslag till kapitaltillskott om 1 000 miljoner kronor för 2020 och 1 200 miljoner kronor för 2021. Dessa nivåer kan komma att ses över, bl.a. som ett resultat av den målöversyn avseende ägaranvisning för Swedfund som genomförs under 2019.

Ny modell för asylavräkningar

För att säkerställa transparens och bättre planeringsförutsättningar för biståndet har regeringen tagit fram en ny modell för beräkning av kostnader för mottagandet av asylsökande och skyddsbehövande inom biståndet. Modellen utgår från OECD/DAC:s förtydligade direktiv som beslutades vid DAC:s högnivåmöte i oktober 2017. Modellen belastar anslag inom utgiftsområde 8 och utgiftsområde 14.

Det multilaterala utvecklingsarbetet

Drygt hälften av det svenska biståndet går i dag till eller via en multilateral organisation. Svenska aktörer arbetar tillsammans för att uppnå goda resultat utifrån strategin för multilateral utvecklingspolitik (UD2017/21055/55) som betonar relevans och effektivitet samt ställer krav på uppföljning, utvärdering och resultatredovisning.

FN

Regeringen kommer fortsatt stödja FN:s generalsekreterare i arbetet med att reformera FN, förbättra finansieringen till FN:s utvecklingssystem och sätta förebyggandearbete i centrum. Regeringen kommer verka för att arbetet med jämställdhet förstärks i alla delar av FN-arbetet. Att ge FN bättre förutsättningar att arbeta samlat på landnivå är centralt för att öka FN:s förmåga att bistå länder i genomförandet av Agenda 2030. Sverige stödjer inrättandet av en stark, oberoende landschef, driver på för en behovsanpassad landnärvaro och stödjer ett integrerat FN-system på land- och regionnivå i alla dess delar. Åtgärder för att effektivisera FN ska prioriteras. Sverige ska verka för ett ökat samspel i skärningspunkten mellan humanitärt arbete, långsiktigt utvecklingssamarbete och fredsbyggande verksamhet. Det innebär bl.a. ökad samverkan mellan FN och Världsbanksgruppen. Regeringen ska verka för långsiktig och flexibel finansiering till FN:s utvecklingssystem, bl.a. genom flerårig kärnstödsfinansiering och stöd till gemensamma fonder.

Utvecklingsbankerna

De multilaterala utvecklingsbankerna ska fortsätta att vara centrala aktörer för att finansiera hållbar utveckling och stödja länder i klimatomställningen samt ökad jämställdhet. Sverige kommer att följa upp de senaste påfyllnaderna av Världsbanksgruppens respektive Afrikanska utvecklingsbankens fonder för de fattigaste länderna, IDA och AfDF. Fokus ska läggas på att påfyllnaderna stärker kvinnors ekonomiska egenmakt, främjar klimatsmart ekonomisk utveckling och skapar fler och bättre jobb i framför allt konfliktutsatta länder. Regeringen ska verka för att utvecklingsbankerna stärker sitt arbete för att främja god samhällsstyrning och motverka korrupcion. Sverige ska särskilt verka för att de multilaterala utvecklingsbankerna förbättrar och stärker sitt engagemang i sviktande stater i samarbete med FN och andra utvecklingsaktörer. Sverige kommer även att delta i förhandlingar om en ny påfyllnad av Asiatiska utvecklingsfonden (AsDF) och Internationella jordbruksutvecklingsfonden (IFAD) samt en kapitalhöjning i Afrikanska utvecklingsbanken.

EU:s utvecklingssamarbete

EU är Sveriges viktigaste utrikespolitiska arena och inom ramen för EU:s utvecklingssamarbete ska Sverige fortsatt arbeta för genomförandet av regeringens politik. Sverige ska bidra till ett europeiskt utvecklingssamarbete där principer om bistånds- och utvecklingseffektivitet, fokus på fattigdomsbekämpning i enlighet med Lissabonfördraget och OECD DAC:s ODA-kriterier värnas och respekteras.

Sverige ska bidra till att stärka EU som global aktör inom utvecklingssamarbetet, inklusive EU:s roll i och stöd till det multilaterala samarbetet.

Bilateralt lån till Ukraina

Den pågående ryska aggressionen mot Ukraina har lett till en destabilisering av Ukrainas politiska och ekonomiska utveckling. Med anledning av detta erbjöd Sverige den 11 mars 2015 Ukraina ett bilateralt lån om 100 miljoner US-dollar. Syftet med lånet är att bidra till finansiell och ekonomisk stabilitet i Ukraina. Lånet kopplas till utbetalningarna av Internationella valutafondens lån till Ukraina. Delar av lånets ränta avses subventioneras med medel från utgiftsområde 5 Internationell samverkan samt från utgiftsområde 7 Internationellt bistånd. Den del som avses finansieras från utgiftsområde 7 är i enlighet med OECD/DAC:s definition av bistånd (den s.k. gåvodelen). Även vissa administrativa kostnader avses finansieras från utgiftsområde 5 Internationell samverkan. Ett avtal om lån till Ukraina förutsätter riksdagens godkännande. Förhandlingarna om lånet fortgår och det är för närvarande osäkert när regeringen kan återkomma till riksdagen med förslag om ett avtal.

2.7 Beskrivning av indikativ fördelning på verksamheter

I tabellerna nedan anges/redovisas budget 2019 samt en indikativ fördelning 2020 av anslaget 1:1 *Biståndsverksamhet* per verksamhet.

Tabell 2.19 1:1 Biståndsverksamhet: Utvecklingssamarbete genom Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete

Tusental kronor

	Budget 2019 ¹	Indikativ fördelning 2020
Humanitära insatser	4 125 000	4 125 000
Informations- och kommunikationsverksamhet	150 000	155 000
Stöd genom svenska organisationer i det civila samhället	1 875 000	1 875 000
Regionala och bilaterala strategier för Asien	2 350 000	2 365 000
Bilaterala strategier för Latinamerika	690 000	690 000
Regionala och bilaterala strategier för Afrika	7 050 000	7 150 000
Regional och bilaterala strategier för Mellanöstern och Nordafrika	1 300 000	1 350 000
Reformsamarbete i Östeuropa, Västra Balkan och Turkiet	1 590 000	1 590 000
Mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer	1 000 000	1 000 000
Hållbar utveckling	3 620 000	3 670 000
Hållbar fred	415 000	430 000
Kapacitetsutveckling och Agenda 2030	700 000	710 000
Forskningssamarbete	920 000	920 000
Summa	25 785 000	26 030 000

¹Inklusive vårandringsbudget och förslag till höständringsbudget 2019.

Tabell 2.20 Biståndsverksamhet: Utvecklingssamarbete genom UD m.fl.

Tusental kronor

	Budget 2019 ¹	Indikativ fördelning 2020
Multilaterala utvecklingsbanker, fonder och skuldavskrivningar	4 138 000	5 000 000
Multilaterala och internationella organisationer och fonder	10 420 000	10 350 000
Strategiskt inriktade bidrag	936 735	953 801
Konferenser, seminarier, utredningar och projekt	26 000	26 000
Svenska institutet i Alexandria	16 650	16 650
Sektionen för turkiskt-svenskt samarbete vid generalkonsulatet i Istanbul	7 000	9 000
Polismyndigheten	197 000	197 000
Kriminalvården	37 000	40 000
Åklagarmyndigheten	8 500	8 500
Myndigheten för samhällsskydd och beredskap	54 000	62 000
Domstolsverket	6 500	6 500
Folke Bernadotteakademien	207 000	212 500
Svenska institutet	239 000	254 000
Nordiska Afrikainstitutet	16 000	18 000
Strålsäkerhetsmyndigheten	15 000	15 000
Kammarkollegiet	659 000	879 000
Vetenskapsrådet	170 000	185 000
Riksgäldskontoret	2 109	207
Kommerskollegium	20 000	20 000
SUMMA	17 175 494	18 253 158
Total summa anslag 1:1 Biståndsverksamhet	42 960 494	44 283 158

¹Inklusive vårändringsbudget och förslag till höständringsbudget 2019.**Tabell 2.21 De 10 största kärnstöden till multilaterala organisationer**

Tusental kronor

	Årsbidrag 2019 ¹	Indikativ fördelning 2020
Globala fonden mot hiv, tuberkulos och malaria (GFATM)	850 000	950 000
FN:s flyktingkommissarie (UNHCR)	783 000	783 000
FN:s världslivsmedelsprogram (WFP)	684 000	684 000
Gröna klimatfonden (GCF) ²	1 060 000	640 000
FN:s utvecklingsprogram (UNDP)	630 000	630 000
FN:s fond för katastrofbistånd (CERF)	626 000	626 000
FN:s barnfond (UNICEF)	585 000	585 000
FN:s befolkningsfond (UNFPA)	555 000	555 000
Globala miljöfaciliteten (GEF)	444 498	496 104
FN:s hjälporgan för palestinska flyktingar (UNRWA)	423 000	423 000
Summa	6 640 498	6 372 104

¹Inklusive vårändringsbudget och förslag till höständringsbudget 2019.²Utbetalningarna till GCF baseras på fleråriga avtala. De faktiska utbetalningarna kan variera mellan åren.

2.8 Budgetförslag

2.8.1 1:1 Biståndsverksamhet

Tabell 2.22 Anslagsutveckling 1:1 Biståndsverksamhet

Tusental kronor

År	Utfall		Anslags- sparande	
2018	Utfall	41 392 002		-49 734
2019	Anslag	42 960 494 ¹	Utgifts- prognos	42 879 042
2020	Förslag	44 283 158		
2021	Beräknat	46 473 125		
2022	Beräknat	48 533 179		

¹ Inklusivt beslut om ändringar i statens budget 2019 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas för internationellt bistånd. Medlen från anslaget får även användas för att subventionera premier för avgifter avseende statens garantier för Nordiska investeringsbankens låneanordning för miljöinvesteringar som inte klassificeras som bistånd enligt OECD/DAC:s definition och för viss verksamhet vid Sida Partnership forum i Härnösand. Anslaget får även användas för att subventionera avgifter avseende garantigivning inom ramen för internationellt bistånd, till den del avgiften avser förväntad förlust. Anslaget får även användas för viss metodutveckling, studier, utvärderingar och erfarenhetsredovisningar, revisioner samt temporär verksamhet inom avgränsade projekt. Anslaget får även användas för förvaltningsutgifter vilka beräknas uppgå till ca 175 miljoner kronor, vid myndigheter som genomför internationellt bistånd.

Bemyndiganden om ekonomiska åtaganden

Regeringens förslag: Regeringen bemyndigas att under 2020 för anslaget 1:1 *Biståndsverksamhet* besluta om bidrag som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 99 000 000 000 kronor 2021–2034.

Skälen för regeringens förslag: För att främja en högre grad av förutsägbarhet i biståndsgivningen behöver ekonomiska avtal inom biståndsverksamheten kunna ingås. Nya åtaganden beräknas uppgå till ca 30 miljarder kronor. Myndigheter som disponerar bemyndiganden under anslaget är bl.a. Regeringskansliet, Sida, Svenska institutet, Vetenskapsrådet, Nordiska Afrikainstitutet och Strålsäkerhetsmyndigheten.

För den del av anslaget 1:1 *Biståndsverksamhet* som regeringen respektive Regeringskansliet beslutar om beräknas nya åtaganden göras 2020 till ett belopp om ca 10 miljarder kronor. Framför allt rör det sig om påfyllnad i Nordiska investeringsbanken (NDF), den 13:e påfyllnaden i Asiatiska utvecklingsfonden (AsDF), den 7:e kapitalhöjningen i Afrikanska utvecklingsbanken (AfDB), den 12:e påfyllnaden i Internationella jordbruksutvecklingsfonden (IFAD) samt påfyllnad till den globala vaccinalliansen (GAVI).

För den del av anslaget 1:1 *Biståndsverksamhet* som Sida disponerar beräknas nya åtaganden göras 2020 till ett belopp om drygt 19 miljarder kronor. Åtagandena består av insatser som löper under flera år och som berör alla Sidas verksamheter. De angivna beloppen är indikativa då utfallet bl.a. kan komma att påverkas av att avtal tecknas senare än beräknat samt att det i mottagarländerna inträffar oförutsedda händelser som inverkar på planerade beslut om projekt och program. Förändringar kan även inträffa på grund av att utbetalningar av redan beslutade insatser förskjuts över tiden.

Regeringen bör mot denna bakgrund bemyndigas att under 2020 för anslaget 1:1 *Biståndsverksamhet* besluta om bidrag som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 99 000 000 000 kronor 2021–2034.

Tabell 2.23 Beställningsbemyndigande för anslaget 1:1 Biståndsverksamhet

Miljoner kronor

	Utfall 2018	Prognos 2019	Förslag 2020	Beräknat 2021	Beräknat 2022	Beräknat 2023–2034
Ingående åtaganden	65 079	81 938	101 960			
Nya åtaganden	32 270	48 104	29 717			
Infriade åtaganden	-15 739	-28 083	-32 677	-32 513	-22 722	-43 765
Utestående åtaganden	81 938 ¹	101 960	99 000			
Erhållet/föreslaget bemyndigande	89 778	103 100	99 000			

¹Utestående åtaganden 2018 i svenska kronor beräknade enligt balansdagens kurs.

Garantigivning

Regeringens förslag: Regeringen bemyndigas att under 2020 ställa ut statliga garantier för biståndsverksamhet som inklusive tidigare utfärdade garantier uppgår till högst 15 000 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Bemyndigandet omfattar ett statligt garantiåtagande avseende Sidas garantigivning. Denna innefattar såväl äldre system för biståndsgarantier och fristående garantier som garantier enligt det system som infördes 2009. Regeringen bör därför bemyndigas att under 2020 ställa ut statliga garantier för biståndsverksamhet som inklusive tidigare utfärdade garantier uppgår till högst 15 000 000 000 kronor.

Kapitalhöjning i Afrikanska utvecklingsbanken (AfDB)

Regeringens förslag: Riksdagen bemyndigar regeringen att för anslaget 1:1 *Biståndsverksamhet* besluta om att Sverige medverkar i kapitalhöjningen i Afrikanska utvecklingsbanken (AfDB), som innebär att Sverige under 2020–2027 ska betala in högst 1 736 000 000 kronor till banken.

Riksdagen bemyndigar regeringen att ställa ut statliga garantier till Afrikanska utvecklingsbanken (AfDB) som inklusive tidigare utfärdade garantier uppgår till högst 2 913 000 000 Units of Account (UA).

Skälen för regeringens förslag: Regeringen fäster stor vikt vid Afrikanska utvecklingsbanken (AfDB). AfDB bekämpar fattigdom genom att tillhandahålla rådgivning och lånefinansiering till medelinkomstländer och kreditvärdiga låginkomstländer i Afrika. AfDB bidrar till genomförandet av de globala målen och Parisavtalet. Sveriges påverkansarbete har bidragit till att bankens arbete med de tematiska frågorna jämställdhet, klimat och sviktande stater är viktiga delar i bankens grunduppdrag.

Den aktuella kapitalhöjningen stärker bankens finansiella bärkraft vilket är en förutsättning för att AfDB under de kommande åren ska ha kapacitet att upprätthålla och öka bankens utlåningsvolym och därigenom kunna fortsätta att långsiktigt kunna bidra till utveckling och fattigdomsbekämpning i Afrika.

Kapitalhöjningen finansieras till övervägande del av garantier. Sverige kan därmed öka garantiåtagandet från ca 971 000 000 UA till som högst 2 913 000 000 UA, samt under 2020 – 2027 till AfDB inbetala högst 124 miljoner UA. I svenska kronor innebär detta att Sveriges garantiåtagande gentemot banken beräknas öka från 11,8 miljarder kronor till 40,7 miljarder miljoner kronor, samt att Sverige under åren 2020 – 2027 beräknas inbetala ca 1,7 miljarder kronor. Kontoenheten (UA), AfDB:s interna valuta, motsvarar IMF:s särskilda dragningsrätter (SDR).

Kapitaltillskott till Swedfund International AB

Regeringens förslag: Regeringen bemyndigas att under 2020 för anslaget 1:1 *Biståndsverksamhet* besluta om kapitaltillskott på högst 800 000 000 kronor till Swedfund International AB.

Skälen för regeringens förslag: Det är regeringens mening att stärka Swedfunds möjligheter att bidra till en ekonomiskt, socialt och miljömässigt hållbar utveckling och fattigdomsbekämpning genom ytterligare kapitaltillskott. Swedfund bidrar till det biståndspolitiska målet genom att investera i hållbara företag i låg- och medelinkomstländer, som skapar arbetstillfällen med anständiga arbetsvillkor, främjar jämställdhet, betalar skatt och bidrar till en positiv samhällsutveckling. Ett grundläggande krav för bolagets verksamhet är att den ska bedrivas på ett affärsmässigt sätt och att bolaget ska utföra investeringar som är socialt, ekonomiskt och miljömässigt hållbara. I enlighet med den ägaranvisning som antogs vid bolagsstämman i december 2016 ska investeringar inom energisektorn fokusera på förnybar energi, vilket utesluter investeringar i fossil energi. En översyn av målen i ägaranvisningen pågår i syfte att tydliggöra uppföljningen av bolagets uppdrag.

Den affärsmodell som Swedfund har tillämpat under senare år och som innebär att bolaget i investeringskontrakten reglerar frågor bl.a. vad gäller miljö, arbetsvillkor och affärsetik, i kombination med ett aktivt stöd till portföljbolagen, har visat sig framgångsrik. Nyare investeringar presterar överlag bättre. Äldre investeringar som inte är i linje med nuvarande inriktning fasas ut. Bolaget har vidare vidtagit åtgärder för att förbättra portföljbolagens resultatredovisning och öka Swedfunds interna effektivitet.

Det är regeringens bedömning att Swedfund har stärkta förutsättningar att bidra till utvecklingen av hållbara företag i låg- och medelinkomstländer och därmed öka sitt bidrag till genomförandet av Agenda 2030. Swedfund är vidare en liten utvecklingsfinansiär och en större investeringsportfölj ökar bolagets relevans som investeringspartner och bidrar till större riskspridning.

Det är regeringens uppfattning att bolaget bör ha en finansiering och kapitalstruktur som motsvarar den risk som följer på uppdraget som

utvecklingsfinansiär och detta har varit en viktig utgångspunkt vid val av kapitaltillskott som finansieringsform. Det är regeringens bedömning att kapitaltillskott ger Swedfund förutsättningar att bedriva en verksamhet som svarar mot det biståndspolitiska målet.

Mot bakgrund av ovan föreslår regeringen att riksdagen bemyndigar regeringen att under 2020 besluta om kapitaltillskott till Swedfund om 800 miljoner kronor, vilket innebär en ökning med 200 miljoner kronor jämfört med det kapitaltillskott som beviljats under 2019 och som aviserats även för 2020. Utgiften belastar anslaget 1:1 *Biståndsverksamhet*. Regeringen avser att återkomma i budgetpropositionerna för 2021 och 2022 om ytterligare kapitaltillskott om 1 000 miljoner kronor för 2021 och 1 200 miljoner kronor för 2022. Dessa nivåer kan komma att ses över, bl.a. som ett resultat av den målöversyn avseende ägaranvisningen för Swedfund som genomförs under 2019.

Regeringen föreslår att riksdagen bemyndigar regeringen att under 2020 besluta om kapitaltillskott till Swedfund om 800 miljoner kronor. Utgiften belastar anslaget 1:1 *Biståndsverksamhet*.

Regeringens överväganden

Från och med 2020 avser Sverige att ge ett utökat kärnstöd till International Organization for Migration (IOM). 50 miljoner kronor överförs till anslaget 1:3 *Migrationspolitiska åtgärder* under utgiftsområde 8 Migration. Finansiering sker genom att anslag 1:1 *Biståndsverksamhet* under utgiftsområde 7 Internationellt bistånd minskar med motsvarande belopp. I syfte att stärka svensk kapacitet för dialog, medling och konfliktförebyggande överförs 23 000 000 kronor till anslaget 4:1 *Regeringskansliet m.m.* under utgiftsområde 1 Rikets styrelse. Finansiering sker genom att anslaget 1:1 *Biståndsverksamhet* under utgiftsområde 7 Internationellt bistånd minskas med motsvarande belopp. Från och med 2020 upphör utbetalning av medel för garantiavgifter avseende Nordiska investeringsbanken (NIB) miljöinvesteringsslån (MIL) för icke ODA-länder. Anledningen till detta är ändringar i NIB:s stadgar. Därmed upphör överföringen av de medel om 1,9 miljoner kronor som tidigare anvisats till utgiftsområde 7 anslag 1:1 *Biståndsverksamhet* för icke ODA-fähig verksamhet.

Regeringen föreslår att 44 283 158 000 kronor anvisas under anslaget 1:1 *Biståndsverksamhet* för 2020. För 2021 och 2022 beräknas anslaget till 46 473 125 000 kronor respektive 48 533 179 000 kronor.

Tabell 2.24 Härlledning av anslagsnivån 2020–2022 för 1:1 Biståndsverksamhet

Tusental kronor

	2020	2021	2022
Anvisat 2019¹	43 459 337	43 459 337	43 459 337
<i>Förändring till följd av:</i>			
Beslut	927 838	1 311 018	1 265 018
Varav BP20	1 132 058	1 155 298	1 109 298
<i>Varav</i>			
Förlängning av tillfälliga lagen	1 022 000	1 093 000	1 220 000
Förvaltning Sida	-125 000	-195 000	-265 000
Expertgruppen för biståndsanalys	-2 000	-2 000	-2 000
Lokalkostnader i fält	-12 100	-12 100	-12 100
Kärnstöd IOM	-50 000	-50 000	-50 000
Fredsdiplomati och fältförstärkningar	-23 000	-23 000	-23 000
AIIB	-34 100		
Korrigerig Money from Sweden	860		
Upphörande av garantiavgifter icke ODA	-1 902	-1 902	-1 902
Sidas valutakurseffekt	-9 700	-9 700	-9 700
Ny avräkningsmodell	367 000	356 000	253 000
Övriga makroekonomiska förutsättningar	1 378 900	3 277 800	5 447 800
Volymer	8 500	8 500	8 500
<i>Överföring till/från andra anslag</i>			
Övrigt	-1 491 417	-1 583 530	-1 647 476
Förslag/beräknat anslag	44 283 158	46 473 125	48 533 179

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2018 (bet. 2018/19:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

2.8.2 1:2 Styrelsen för internationellt utvecklingsamarbete

Tabell 2.25 Anslagsutveckling 1:2 Styrelsen för internationellt utvecklingsamarbete

Tusental kronor

			Anslags-sparande	
2018	Utfall	1 219 692		-3 045
2019	Anslag	1 288 120 ¹	Utgifts-prognos	1 277 109
2020	Förslag	1 491 976		
2021	Beräknat	1 584 662 ²		
2022	Beräknat	1 680 419 ³		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2019 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 1 559 136 tkr i 2020 års prisnivå.

³ Motsvarar 1 626 907 tkr i 2020 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för förvaltningsutgifter avseende Styrelsen för internationellt utvecklingsamarbete (Sida). Anslaget får även användas för att subventionera avgifter avseende garantigivning inom ramen för internationellt bistånd, till den del avgiften avser Sidas administrativa kostnader. Anslaget får även användas för förvaltningsutgifter för samarbete inom Östersjöregionen, som inte klassificeras som bistånd enligt OECD/DAC:s definition.

Budget för avgiftsbelagd verksamhet

Tabell 2.26 Uppdragsverksamhet

Tusental kronor

Garantiverksamhet	Intäkter	Kostnader	Resultat (intäkt-kostnad)	Accumulerat resultat
Utfall 2018	10 763	11 350	-587	4 245
Prognos 2019	13 400	13 400	0	4 245
Budget 2020	16 200	16 200	0	4 245

Sida får disponera intäkterna från avgifterna inom garantiverksamheten.

Regeringens överväganden

Sida ska fortsätta att verka för stärkt kvalitet och effektivitet i genomförandet av det bilaterala utvecklingsarbetet. Myndigheten ska dessutom fortsätta att utveckla förmågan till anpassning av myndighetens verksamhet för att

snabbt kunna agera när situationer i samarbetsländer förändras.

För 2020 föreslår regeringen att anslaget 1:2 *Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete* ökas med 9 700 000 kronor som en justering för valutakursutveckling. Vidare föreslås anslaget för 2020 ökas med 12 100 000 kronor för att justera för högre kostnadsutveckling för lokaler i de länder och orter som Sida har fältnärvaro. Regeringens höga ambition inom det internationella utvecklingssamarbetet behöver avspeglas i ett förvaltningsanslag som ger Sida goda förutsättningar, förmåga och kontinuitet att effektivt förverkliga regeringens politik. Mot denna bakgrund föreslås Sida tillföras 125 000 000 kronor.

Regeringen föreslår att 1 491 976 000 kronor anvisas under anslaget 1:2 *Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete* för 2020. För 2021 och 2022 beräknas anslaget till 1 584 662 000 kronor respektive 1 680 419 000 kronor.

Tabell 2.27 Härledning av anslagsnivån 2020–2022 för 1:2 Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete

Tusental kronor			
	2020	2021	2022
Anvisat 2019¹	1 276 325	1 276 325	1 276 325
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	19 984	41 207	62 622
Beslut	195 667	267 130	341 472
Varav BP20 ³	146 800	216 800	286 800
Varav ³			
Förvaltning Sida	125 000	195 000	265 000
Lokalkostnader i fält	12 100	12 100	12 100
Sidas valutakurseffekt	9 700	9 700	9 700
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	1 491 976	1 584 662	1 680 419

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2018 (bet. 2018/19:FIU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2019. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2021–2022 är preliminär.

³ Exklusive pris- och löneomräkning.

2.8.3 1:3 Nordiska Afrikainstitutet

Tabell 2.28 Anslagsutveckling 1:3 Nordiska Afrikainstitutet

Tusental kronor				
2018	Utfall	15 594	Anslags-sparande	947
2019	Anslag	16 279 ¹	Utgifts-prognos	16 124
2020	Förslag	16 532		
2021	Beräknat	16 808 ²		
2022	Beräknat	17 086 ³		

¹ Inklusivt beslut om ändringar i statens budget 2019 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 16 532 tkr i 2020 års prisnivå.

³ Motsvarar 16 532 tkr i 2020 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för Nordiska Afrikainstitutets förvaltningsutgifter.

Kompletterande information

Nordiska Afrikainstitutet (NAI) har, enligt förordning (2007:1222) med instruktion för Nordiska Afrikainstitutet, som uppgift att främja och bedriva vetenskaplig forskning om Afrika, verka som centralpunkt och katalysator för den nordiska Afrikaforskningen och främja samarbete och kontakter mellan nordiska och afrikanska forskare, sprida kvalificerad och relevant information inklusive att föra en aktiv policydialog samt bevaka och tillgängliggöra litteratur om det moderna Afrika. Arbetet utförs inom tre verksamhetsområden: forskning, kommunikation och bibliotek.

Regeringens överväganden

Myndigheten har arbetat för att stärka sitt utåtriktade arbete samt forskningens policyrelevans, med en ökad tonvikt på aktuella trender i Afrika samt förutsättningar och hinder för utveckling. Det är av vikt att detta arbete fortsätter.

Regeringen föreslår att 16 532 000 kronor anvisas under anslaget 1:3 *Nordiska Afrikainstitutet* för 2020. För 2021 och 2022 beräknas anslaget till 16 808 000 kronor respektive 17 086 000 kronor.

Tabell 2.29 Härledning av anslagsnivån 2020–2022 för 1:3 Nordiska Afrikainstitutet

Tusental kronor

	2020	2021	2022
Anvisat 2019¹	16 279	16 279	16 279
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	253	529	807
Beslut			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	16 532	16 808	17 086

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2018 (bet. 2018/19:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2019. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2021–2022 är preliminär.

2.8.4 1:4 Folke Bernadotteakademien

Tabell 2.30 Anslagsutveckling 1:4 Folke Bernadotteakademien

Tusental kronor

År	Slagslag	Belopp	Slagslag	Belopp
2018	Utfall	120 842	Anslags-sparande	2 571
2019	Anslag	125 302 ¹	Utgifts-prognos	126 399
2020	Förslag	127 311		
2021	Beräknat	129 226 ²		
2022	Beräknat	131 128 ³		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2019 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 127 311 tkr i 2020 års prisnivå.

³ Motsvarar 127 310 tkr i 2020 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas till Folke Bernadotteakademins förvaltningsutgifter.

Kompletterande information

Folke Bernadotteakademien har i uppgift att stödja internationell fredsfrämjande verksamhet.

Budget för avgiftsbelagd verksamhet

Tabell 2.31 Uppdragsverksamhet

Tusental kronor

	Intäkter	Kostnader
Utfall 2018	923	-
Prognos 2019	1 500	-
Budget 2020	2 300	-

Folke Bernadotteakademien får disponera intäkterna från avgifter inom området utbildning.

Regeringens överväganden

Folke Bernadotteakademien har rekryterat och sänt ut civil personal till internationella fredsinsatser, bedrivit utbildning och övning, främjat och bedrivit erfarenhetshantering, policy- och metodutveckling och forskning samt betalat ut stöd till svenska civilsamhällesorganisationer inom sitt verksamhetsområde. Därtill har myndigheten genomfört uppdrag inom biståndsstrategier. Folke Bernadotteakademien har också bidragit till regeringens satsning på fredsdiplomati, såsom specificerat i budgetproposition för 2018.

Regeringen föreslår att 127 311 000 kronor anvisas under anslaget 1:4 *Folke Bernadotteakademien* för 2020. För 2021 och 2022 beräknas anslaget till 129 226 000 kronor respektive 131 128 000 kronor.

Tabell 2.32 Härledning av anslagsnivån 2020–2022 för 1:4 Folke Bernadotteakademien

Tusental kronor

	2020	2021	2022
Anvisat 2019¹	125 302	125 302	125 302
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	2 009	3 924	5 826
Beslut			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	127 311	129 226	131 128

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2018 (bet. 2018/19:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2019. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2021–2022 är preliminär.

2.8.5 1:5 Riksrevisionen: Internationellt utvecklingssamarbete

Tabell 2.33 Anslagsutveckling 1:5 Riksrevisionen: Internationellt utvecklingssamarbete

Tusental kronor

År	Utfall		Anslags-sparande	
2018	Utfall	47 443		1 100
2019	Anslag	50 000 ¹	Utgifts-prognos	51 100
2020	Förslag	50 000		
2021	Beräknat	50 000 ²		
2022	Beräknat	50 000 ³		

¹ Inklusivt beslut om ändringar i statens budget 2019 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget används för Riksrevisionens internationella utvecklingssamarbete. Medlen används i överensstämmelse med OECD/DAC:s definition av bistånd och inom ramen för målen för svensk biståndspolitik.

Kompletterande information

Riksrevisionen ska bedriva internationellt utvecklingssamarbete i enlighet med vad riksdagen beslutat. Verksamheten redovisas under avsnittet Riksrevisionen under utgiftsområde 1 Rikets styrelse. Riksrevisionen publicerar vidare återkommande en uppföljningsrapport som beskriver inriktningen, resultat och effekter av myndighetens internationella utvecklingssamarbete.

Riksrevisionens övervägande

Riksrevisionens internationella utvecklingssamarbete bidrar till att stärka de nationella revisionsorganens kapacitet och förmåga att bedriva revision enligt internationella standarder. Huvudinriktningen bör vara långsiktigt institutionellt samarbete. Insatserna initieras, planeras och genomförs i direkt samverkan med samarbetsparterna. Utvecklingssamarbetet sker framför allt i globala, regionala och bilaterala program i Afrika, Asien, västra Balkan och Östeuropa.

Det internationella utvecklingssamarbetet är en av Riksrevisionens kärnverksamheter och utgör en instruktionsgiven uppgift för myndigheten. Riksrevisionen använder framför allt sin egen personal och kompetens i genomförandet av kapacitetsutvecklingsprojekt. I anslaget ingår vissa kostnader för myndighetsgemensamma uppgifter, som rapporteras som bistånd i enlighet med OECD/DAC:s riktlinjer.

Riksrevisionen föreslår att 50 000 000 kronor anvisas under anslaget 1:5 *Riksrevisionen: Internationellt utvecklingssamarbete* för 2020. För 2021 och 2022 beräknas anslaget till 50 000 000 kronor respektive år.

Tabell 2.34 Härledning av anslagsnivån 2020–2022 för 1:5 Riksrevisionen: Internationellt utvecklingssamarbete

Tusental kronor

	2020	2021	2022
Anvisat 2019 ¹	50 000	50 000	50 000
<i>Förändring till följd av:</i>			
Beslut			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	50 000	50 000	50 000

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i dec 2018 (bet.2018/19:FiU10). Beslutet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

2.8.6 1:6 Utvärdering av internationellt bistånd

Tabell 2.35 Anslagsutveckling 1:6 Utvärdering av internationellt bistånd

Tusental kronor

År	Slagslag	Belopp	Utgifts- prognos	Övrigt
2018	Utfall	17 894	Anslags- sparande	278
2019	Anslag	17 897 ¹	Utgifts- prognos	17 691
2020	Förslag	20 176		
2021	Beräknat	20 517 ²		
2022	Beräknat	20 862 ³		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2019 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 20 176 tkr i 2020 års prisnivå.

³ Motsvarar 20 176 tkr i 2020 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för den verksamhet som bedrivs av Expertgruppen för biståndsanalys (EBA) och för EBA:s förvaltningsutgifter.

Regeringens överväganden

Regeringen lägger stor vikt vid kunskap och evidens som grund för den framtida utformningen av Sveriges internationella bistånd. EBA har, med sin oberoende ställning, en viktig roll i detta. EBA har tagit viktiga steg för att stärka rapporternas kvalitet och relevans i linje med den åtgärdsplan som antogs efter Statskontorets översyn 2018. EBA har på senare tid mött regeringens efterfrågan och lagt ökad vikt vid utvärderingar av biståndets resultat och effekt. EBA avser att ytterligare öka andelen av dessa längre och mer ambitiösa studier framöver. För att öka EBA:s kapacitet att genomföra utvärderingar och analyser föreslås ett ökat anslag om 2 000 000 kronor.

Regeringen föreslår att 20 176 000 kronor anvisas under anslaget 1:6 *Utvärdering av internationellt bistånd* för 2020. För 2021 och 2022 beräknas anslaget till 20 517 000 kronor respektive 20 862 000 kronor.

Tabell 2.36 Härledning av anslagsnivån 2020–2022 för 1:6 Utvärdering av internationellt bistånd

Tusental kronor

	2020	2021	2022
Anvisat 2019¹	17 897	17 897	17 897
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	279	586	897
Beslut	2 000	2 034	2 068
Varav BP20 ³	2 000	2 000	2 000
Varav ³			
Expertgruppen för biståndsanalys	2 000	2 000	2 000
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	20 176	20 517	20 862

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2018 (bet. 2018/19:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2019. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2021–2022 är preliminär.

³ Exklusive pris- och löneomräkning.

Bilaga

Samarbetsstrategier

Bilaga

Samarbetsstrategier

Innehållsförteckning

Samarbetsstrategier.....	5
--------------------------	---

Tabellförteckning

Tabell 1.1	Samarbetsstrategier.....	5
------------	--------------------------	---

Samarbetsstrategier

Tabell 1.1 Samarbetsstrategier

Miljoner kronor

	Tidsperiod för gällande strategi	Utbetalat stöd 2018
AFRIKA		
Regional strategi Afrika söder om Sahara ¹	2016–2021	776
Strategi för sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter (SRHR) i Afrika söder om Sahara	2015–2021	540
Burkina Faso	2018–2022	217
Demokratiska republiken Kongo	2015–2019	323
Etiopien	2016–2020	222
Kenya	2016–2020	244
Liberia	2016–2020	319
Mali	2016–2020	303
Moçambique	2015–2020	542
Rwanda	2015–2019	213
Somalia	2018–2022	643
Sudan	2018–2022	173
Sydsudan	2018–2022	98
Tanzania	2013–2019	970
Uganda	2018–2023	345
Zambia	2018–2022	445
Zimbabwe	2017–2021	319
ASIEN, MELLANÖSTERN OCH NORDAFRIKA		
Regional strategi Asien	2016–2021	349
Regional strategi Mellanöstern och Nordafrika	2016–2020	395
Regional strategi Syrien	2016–2020	400
Afghanistan	2014–2019	1 090
Bangladesh	2014–2020	281
Irak	2017–2021	228
Kambodja	2014–2018	192
Myanmar	2018–2022	299
Palestina	2015–2019	281

¹Summan består av regionalt stöd avseende Regionalt Afrika, Afrika söder om Sahara, Afrikas horn, Centralafrika, Södra Afrika, Victoriasjön, Västra Afrika och Östra Afrika.

LATINAMERIKA		
Bolivia	2016–2020	175
Colombia	2016–2020	204
Guatemala	2016–2020	242
Kuba	2016–2020	20
ÖSTEUROPA OCH CENTRALASIEN¹		
Albanien	2014–2020	91
Bosnien och Hercegovina	2014–2020	154
Georgien	2014–2020	105
Kosovo	2014–2020	95
Makedonien	2014–2020	36
Moldavien	2014–2020	122
Serbien	2014–2020	115
Turkiet	2014–2020	65
Ukraina	2014–2020	200
Regionalt Central och Östeuropa	2014–2020	74
Regionalt Europa	2014–2020	150
Regionalt Västra Balkan	2014–2020	88
TEMATISKA STRATEGIER²		
Humanitärt bistånd genom Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete (Sida)	2017–2020	4 141
Informations- och kommunikations-verksamhet, inklusive genom organisationer i det civila samhället	2016–2022	149
Stöd genom svenska organisationer i det civila samhället	2016–2022	1 825
Arbetet med de mänskliga rättigheterna, demokrati och rättsstatens principer	2018–2022	837
Särskilt demokratistöd genom svenska partianknutna organisationer	2016–2020	75
Hållbar miljö, hållbart klimat och hav, samt hållbart nyttjande av naturresurser	2018–2022	1 126
Socialt hållbar utveckling	2018–2022	1 560
Hållbar ekonomisk utveckling	2018–2022	811
Hållbar fred	2017–2022	423
Kapacitetsutveckling, partnerskap och metoder som stödjer Agenda 2030 för hållbar utveckling	2018–2022	682
Forskningssamarbete och forskning inom utvecklingssamarbetet	2015–2021	928
Global jämställdhet samt kvinnors och flickors rättigheter	2018–2022	52

¹De enskilda landstrategierna ersattes under 2014 av Resultatstrategi för Sveriges reformsamarbete med Östeuropa, Västra Balkan och Turkiet 2014-2020

²Medel från utgiftsområde 7 finansierar också verksamhet som styrs av resultatstrategin för internationell civil krisantering, redovisad under utgiftsområde 5

MULTILATERALA ORGANISATIONSSTRATEGIER¹	Tidsperiod för gällande strategi
Afrikanska utvecklingsbanken (AfDB)	2016–2018
Asiatiska utvecklingsbanken (AsDB)	2016–2019
FN:s Livsmedels- och jordbruksorganisation (FAO)	2014–2017
Globala vaccinalliansen (GAVI)	2015–2020
Globala miljöfonden (GEF)	2016–2018
Globala fonden för aids, tuberkulos och malaria (GFATM)	2014–2017
Internationella jordbruksutvecklingsfonden (IFAD)	2016–2018
FN:s utvecklingsprogram (UNDP)	2017–2021
FN:s miljöprogram (UNEP)	2015–2018
FN:s organisation för utbildning, vetenskap och kultur (UNESCO)	2014–2017
FN:s befolkningsfond (UNFPA)	2017–2021
FN:s barnfond (UNICEF)	2018–2022
World Bank (Världsbanken)	2016–2019
FN:s världslivsmedelsprogram (WFP)	2016–2017
Världshälsoorganisationen (WHO)	2016–2019

¹Vidare finns strategier för organisationer som belastar anslag inom andra utgiftsområden, såsom FAO, UNEP, UNESCO och WHO. I biståndsramen inkluderas den del av Sveriges bidrag som enligt OECD/DAC klassificeras som bistånd. För utbetalningar till 10 största multilaterala organisationerna, se kap 2.4 Resultatredovisning, tabell 2.10